

št. 217 (21.150) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Zákriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Gorici pri Gorenji Trebišu, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

ČETRTEK, 18. SEPTEMBRA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

Snemi aplikacijo
s spletni trgovine

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

4 0 9 18

9 771124 666007

1,20 €

Šotorišče migrantov sredi Gorice

DUŠAN UDOVIČ

Na goriških straneh našega dnevnika že od avgusta pišemo o stotniji afganistanskih migrantov, ki so v nemogočih razmerah najprej dalj časa preživeli v zasilno postavljenem barakarskem naselju na bregu Soče. Borne razmere, v katerih so preživili svoje dneve, niso ostale neopazene, naproti so jim prisli mnogi solidarni Goričani. Nazačnj je deželna Civilna zaščita na pobudo pokrajinske uprave z dokaj smelo, če že ne tvegano potezo, zanje postavila šotorišče v mestnem parku na Ulici Brass. In tu je začela napetost v mestu naraščati.

Na eni strani številni Goričani in človekoljubne ustanove še vedno izkazujejo pozornost nesrečnim Afganistancem, obenem pa naraščata tudi napetost in zaskrbljenost za nastali položaj. Naj povem, da mimo tistih, ki kot običajno izkorisčajo človeško bedo migrantov za ščuvanje proti njim in brezvestno pridobivanje političnih točk, razumen jezo in zaskrbljenost župana, ki si je nenadoma sred mesta znašel šotorišče, ne da bi bil o tem prej obveščen oziroma vprašan za mnenje. To bi narekovalo osnovno pravilo korektnega komuniciranja, saj župan prvi odgovarja za to, kar se dogaja na ozemlju občine.

Vsekakor je na dlani, da je šotorišče na Ulici Brass lahko le kratkoročna in začasna rešitev za priseljence, kajti njihov položaj brez ustrezne infrastrukture lahko v kratkem postane kočljiv. Prav tako je jasno, da je do takšnega položaja prišlo zaradi nedorečenosti državne politike do migrantov. Če so jih prej na podlagi zakona Bossi-Fini bolj ali manj kot kriminalce zapirali v centre, kakršen je CIE v Gradišču, vlada po ukinitvi navedenega zakona kaos, v katerem lahko nastanejo situacije, kot je sedanja v Gorici. Brez ustreznih pravil namreč krajevne uprave lahko le improvizirajo in mašijo luknje, z vsemi tveganji, ki jih lahko s seboj prinaša tako početje.

Gorica je nekako na dobrem glasu, češ, da znajo tam poskrbeti za migrante, toda to pomeni, da jih lahko pride iz dneva v dan več in jasno je, da problema ni mogoče reševati tako, da se utaborijo na bregovih Soče ali v zasilno opremljenem šotorišču Civilne zaščite sredi mesta. Na take okoliščine je treba biti pripravljeni in za to je država dolžna poskrbeti. Čemu pa naj služi, denimo, cela vrsta opuščenih vojašnic od Gorice do Krmina. Vsaj ena izmed njih bi lahko postala zbirni center za sprejem in pomoč migrantom. Sveda pod pogojem, da to ne postane zloglasen lager kot oni v Gradišču, ki je dolgo delal sramoto Goricu in vsej naši deželi.

RIM - Donato Bruno in Luciano Violante že spet nista dobila zadostnega števila glasov

Volitve ustavnih sodnikov ponovno brez uspeha

Napolitano jezno očital strankam sektaško obnašanje

PORDENONELEGGE
Knjiga o dialogu
Borisa Pahorja
z mlado generacijo

Na 11. strani

RIM - Včerajšnje glasovanje v parlamentu, ki bi moral izglasovati dva ustavna sodnika in dva laična predstavnika v Višji sodni svet, je bilo po več zaporednih poskusih ponovno jalovo. Kandidat Demokratske stranke Luciano Violante je dobil 518 glasov, kandidat stranke Forza Italia Donato Bruno pa jih je dobil 511. Ne eden ne drugi pa nista dosegla potrebnega kvoruma 570 glasov, kar znaša tri petine skupnih glasov Poslanske zbornice in Senata.

Potek glasovanja, ki se brez rezultata ponavlja že nekaj dni, je ostro komentiral predsednik republike Giorgio Napolitano, rekoč, da neizvolitev postavlja huda vprašanja. Ob tem je predsednik strankam očital sektaško obnašanje, ko niso sposobne zagotoviti izvolitve članov Ustavnega sodišča s potrebnim spoštovanjem pluralizma.

Na 9. strani

EDINBURGH - Glasovi neodločenih bistveni
Danes referendum o škotski samostojnosti

RICMANJE - Letošnje in vsakiletne težave

Trgatev v znamenju vlažnega poletja in divjadi

Danes v Sloveniji
nova vlada

Na 2. strani

Trst: šolnik žrtev
prometne nesreče

Na 5. strani

Zaprisega pred šefom
italijanske policije

Na 5. strani

Rak ni več
smrtna obsodba

Na 13. strani

Klopi treh štandreških
parkov samevajo

Na 13. strani

GORICA Z bombo grozili beguncem

GORICA - Trije moški so v torek zahtevali takojšnjo odstranitev šotorišča iz Ulice Brass v Gorici, eden izmed njih pa je grozil celo z bombo. Z dogodkom sta pokrajinska odbornica Ilaria Cecot in direktor nadškofijске Karitas Paolo Zuttion seznanila policiste oddelka Digos. Grožnjo naj bi izrekel sam obiskovalec središča Karitas, ki je po Zuttionovem mnenju nasledil strumentalizaciji celotne zadeve. Medtem se še naprej vrstijo odzivi na postavitev šotorišča tako iz vrst desne kot leve sredine.

Na 12. strani

BUKOVA ALI HRASTOVA DRVA

BUKOVI PELETI

POSKRBITE
ZA TOPLO
ZIMO ŽE
SEDAJ

Matija Praprotnik
Lokev 154
info: 00386 (0) 31 276 171

CERJE - Slavnostni govornik bo v soboto slovenski predsednik Borut Pahor

Prireditev za mir bo letos potekala dva dni

MIREN - Slovesnost ob spomeniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju nad Mirnom bo v soboto najverjetnejše privabila številne obiskovalce. Slavnostni govornik bo predsednik države Borut Pahor. Že dan prej organizatorji pripravljajo Dan mladih za mir.

Na dnevu mladih bodo sodelovale Unesco šole s Severne Primorske ter iz Škofje Loke, Ptuja in Ljubljane. Mladi bodo na likovni, literarni in gledališki delavnici ustvarjali na temo miru. »To je prvi poskus takega druženja mladih, ki naj bi postal tradicionalen in pred osrednjo slovesnostjo,« je na novinarski konferenci povedal predsednik Društva za negovanje rodoljubnih tradicij TIGR Marjan Bevk. Slednji pričakuje, da se bo petkove prireditve udeležilo več kot 70 mladih iz vse Slovenije.

Tradicionalno bo sobotna prireditev, ki se bo ob 12. uri pričela pred pomnikom braniteljem slovenske zemlje na Cerju, namenjena spominom na različna obdobja slovenske zgodovine. Letos bodo nekoliko več poudarka v programu namenili prvi svetovni vojni, kateri 100-letnico začetka smo obeležili letošnje poletje. Scenarij prireditve je pripravil Rok Andres, za režijo pa je poskrbel Marjan Bevk.

Po besedah Mihe Pogačnika iz Društva TIGR je slovesnost velikega pomena za vse veteranske in domoljubne organizacije, na kateri se lahko poklonijo vsem sodelujočim in umrlim v številnih vojnah na slovenskem ozemlju: »Ta sporočilna vrednost tega objekta podarja pomen boja slovenskega naroda za obstoj in tega, da imamo danes svobodno, lastno državo.«

V zadnjem letu dni je Občina Miren-Kostanjevica v okviru dveh čezmejnih projektov ponovno pripravila nekaj novosti v samem pomniku in njegovi okolici. Tako so s protiprašno prevleko dokončno uredili cesto do spomenika, saj so asfaltirali še zadnjih 2,6 kilometra ceste, ter opremili konferenčno sobo in v stavbo postavili dvigalo. Po besedah župana Občine Miren-Kostanjevica Zlatka Martina Marušiča so nekoliko dopolnili tudi muzejsko zbirko o prvi svetovni vojni v prvem nadstropju pomnika, in sicer z multimedijsko opremo.

Pred dvema letoma se je ob spomeniku braniteljem slovenske zemlje zbral precej ljudi

ARHIV

SLOVENIJA - Državni zbor bo danes potrdil novo ministrsko ekipo Mira Cerarja

Po štirih mesecih nova vlada

Miro Cerar bo imel kot ministrski predsednik pod seboj 16 ministrov, med katerimi bo sedem žensk, kar je največ doslej

ARHIV

LJUBLJANA - Slovenija bo danes po več kot štirih mesecih predvidoma dobila vlado s polnimi pooblastili, ki bo 12. v samostojni državi. Zmagovalka julijskih predčasnih parlamentarnih volitev SMC je koalicijo sestavila še z DeSUS in SD, skupaj imajo 52 glasov v 90-članskem DZ. Glavna naloga nove vlade pod vodstvom Mira Cerarja bo poiskati pot iz krize.

Ministrski kandidati so v minulih dneh uspešno prestali zasišanja pred matičnimi državnozborskimi odbori, zato preseñejen na seji, kjer bodo poslanci glasovali javno, za sprejem odločitve pa je potrebna navadna večina, ni pričakovati. Nova vladna ekipa se bo na ustanovni seji se stala v najkrajšem času, morda že danes zvezcer ali pa jutri, ko jo bo po napovedih sprejel tudi predsednik republike Borut Pahor.

DZ je Cerarja, ki je na predčasnih volitvah 13. julija prepricljivo zmagal s 34,5-odstotno podporo, 25. avgusta potrdil za novega mandatarja. Cerarjeva vlada je nastavila dobra dva meseca. Želel si je mavrične koalicije, zato je v pogajanja povabil vse stranke, ki so bile izvoljene v DZ, z izjemo SDS; njen predsednik Janez Janša je namreč navedel, da »SDS ne bo šla v koalicijo s strankami brez programa in brez časti«.

Kmalu so preveč različna stališča za morebitno sodelovanje s SMC v vladi priznali v ZL, zato so pogajanja končali prvi. Bolj vztrajno se je Cerar pogajal s pomladno NSi, vendar je ta zaradi zavrnitve svojih ključnih programskih točk pogajanja prekinila. S tem je v vodo padla ideja o mavrični koaliciji. V opoziciji je pristala tudi najmanjša parlamentarna stranka odhajajoče premierke Alenke Bratušek ZaAB, saj je SMC kljub programskim sorodnostim zavrnili sodelovanje z njo v vladi.

Nova ministrski zbor bo imel 16 članov, tri več kot doslej. Največja vladna stranka bo vodila devet resorjev, DeSUS štiri, SD pa tri. Ministrska mesta prevzema sedem žensk, kar je največ doslej. V novi vladi je kar nekaj novincev, predvsem iz kvote SMC, v njej pa so tudi štiri dosedanji ministri: prvak DeSUS Karl Erjavec bo še naprej vodil zunanje ministrstvo, predsedujoči SD Dejan Židan kmetijski resor, Anja Kopač Mrak (SD) ostaja ministrica za delo, družino in enake možnosti, Gorazd Žmavc (DeSUS) pa minister brez listnice na uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Iz kvote SMC bo gospodarski minister Jožef Petrovič, finančni Dušan Mramor, pravosodni Goran Klemenčič, za javno upravo Boris Kopritnikar, za infrastrukturo Peter Gašperšič, za zdravje Miloška Kolar Celarc, notranja ministrica bo Vesna Györkös Žnidar, za izobraževanje, znanost in šport Stanka Setnikar Cankar, vodenje novoustanovenjega urada za razvoj, strategične projekte in kohezijo pa bo kot ministrica brez listnice prevzela Violeta Bulc. DeSUS ka kulturno ministro predlagata Julijano Bizjak Mlakar, Ireno Majcen pa za ministrico za okolje in prostor. Iz kvote SD bo med ministri še Janko Veber, ki bo prevzel vodenje obrambnega resorja.

Cerar je po podpisu koalicjskega sporazuma s SD in DeSUS izpostavil, da želi koalicisce partnerice predvsem pripeljati državo iz krize, stabilizirati politični prostor in spodbuditi gospodarske tokove. Prizadevale si bodo za konsolidacijo javnih financ, poskrbeti si želijo tudi za normalno socialno okolje. (STA)

LJUBLJANA - Seja Odbora EU
Cerar: Komisarske kandidature Bratuškove vlada za zdaj ne bo odpirala

LJUBLJANA - Odbor Državnega zborna za zadeve Evropske unije (OEU) je včeraj na nujni seji razpravljal o sporni kandidaturi odhajajoče premierke Alenke Bratušek za evropsko komisarko iz Slovenije. Odbor je ob koncu sočasno sprejel sklep, v katerem poziva k spremembam zakonodaje na način, da bo v postopek imenovanja komisarskega kandidata iz Slovenije vključen tudi DZ. Sklic nujne seje OEU na omenjeno temo so zahtevali poslanci SDS. Ti so odboru v sprejem predlagali več sklepov, a so člani odbora vse njihove predloge zavrnili.

Vprašanje člena Evropske komisije iz Slovenije je zdaj v rokah evropskih institucij in nova vlada tega vprašanja zaenkrat ne namerava znova odpirati, pa je na včerajšnji seji dejal mandatar Miro Cerar. Je pa zatrdil, da bo njegova vlada, če se bodo pojavile kakšne nove okoliščine ali se bo zgodilo kaj spornega to nemudoma obravnavala. Kot je poudaril, je Juncker Bratuškovi namenil izjemno visok in pomemben položaj v komisiji in v interesu Slovenije je, da ima komisarka s čim večjimi pooblastili in močnim resorjem. Zato je treba sedaj zanemariti osebne ocene in interese ter ravnat državotvorno, je še dejal Cerar, ki je takoj po svojem nastopu sejo odbora zapustil.

SLOVENIJA - Odziv na izjave ministrskega kandidata Mes: Železniciam brez drugega tira Koper - Divača grozi stagnacija

LJUBLJANA - Torkova predstavitev kandidata za ministra za infrastrukturo Petra Gašperšiča na seji matičnega odbora v DZ je sprožila kar nekaj odzivov. Generalni direktor Slovenskih železnic Dušan Mes opozarja, da železniciam brez drugega tira Divača-Koper grozi stagnacija, zato ga Gašperšičevi stališči pa so kritični tudi v zvezniku področnih sindikatov.

Gašperšič je člane odbora DZ za infrastrukturo, okolje in prostor na torkovem zaslijanju presenetil z nekaterimi stališči, med drugim s tem, da drugega tira železniške proge Divača-Koper, kot je zamišljen, glede na potrebe Luke Koper ne bomo potrebovali še najmanj naslednjih 30 ali 40 let.

Mes je z Gašperšičevimi idejami zaenkrat seznanjen le iz medijev, zato bo počakal, da zasede položaj, nato pa ga bodo seznanili z vsemi dejstvi. »Dejstva so po mojem mnenju nekoliko drugačna, kot je bil on seznanjen,« je včeraj dejal za STA in izrazil upanje, da bo Gašperšič glede na posredovane argumente spremenil svoje mnenje. Ob tem je poudaril, da bo

moral Slovenija hočeš nočeš vlagati v železniško infrastrukturo, če želi razvijati logistiko in če želi biti država, ki jo bodo prečkali železniški koridorji.

To ga Gašperšičevega nastopa se je včeraj kritično opredelilo tudi Zavezništvo sindikatov energetske, železniške, pristaniške in cestne dejavnosti Slovenije. Navedbe, da drugega tira Divača-Koper ne potrebujemo še 30 let, so po njihovem mnenju škodljive in nesprejemljive. »Da ne doživimo prometnega infarkta na slovenskih avtocestah, bi bilo treba o drugem tira razmišljati danes in še izkoristiti enkratno priložnost, da ta projekt na primeren način umestimo znotraj finančnega okvirja EU za 2014-2020. Glede na pasivnost izjav kandidata za infrastrukturnega ministra bo ta evropski denar, ki bi ga bilo treba načrtovati še letos, izgubljen,« so napovedali. V zvezništvu, kjer nasprotujejo tudi nekaterim drugim Gašperšičevim izjavam, pričakujejo, da se bo ministrski kandidat ogrodil od »spornih in škodljivih razmišljanj« in da se bo do teh stališč opredelil tudi predsednik vlade oz. koalicija.

RIM - Delegacija FJK v senatu spet opozorila na zamude

Parlament še ni ratificiral listine o manjšinskih jezikih

Na srečanju s senatorjem Francescom Palermom tudi Rezijanka Luigia Negro

RIM - Predsednica Dežele Furlanije-Julijanske krajine Debora Serracchiani se je zavzela, naj italijanska država končno le ratificira Evropsko listino o varstvu regionalnih in manjšinskih jezikov, ki jo je Svet Evrope sprejel leta 1992 in je stopila v veljavo leta 1998. O tej veliki zamudi Italije je tekla beseda na srečanju v senatu, na katerem se je Serracchiani skupaj z nekaterimi predstavniki furlanske in slovenske manjšine iz Furlanije-Julijanske krajine ustala z bocenskim senatorjem Francescom Palermom. Južnotirolski senator je že aprila lani vložil zakonski osnutek za ratifikacijo te za narodne in jezikovne skupnosti pomembne evropske listine.

Na delovnem sestanku je bilo izpostavljeno, da lista izrecno spodbuja čezmejno izmenjavo med državami, v katerih se govori isti ali podoben jezik, s ciljem sodelovanja sorojakov (ali govorcev istega jezika) na kulturnem, gospodarskem, izobraževalnem, vzgojnem in informativnem področju. Pozvali so italijansko vlado, naj pospeši priznanje omenjene listine. Na srečanju so obravnavali tudi vprašanja, ki se tičejo šolskega pouka v manjšinskih jezikih.

Ce bomo imeli na razpolago dovolj finančnih sredstev - je opozorila Serracchiani - nameščajo v šolah FJK okrepite eksperimentalno poučevanje jezikov (italijansčine, slovenščine, nemščine, furlanščine). Hkrati bodo spodbujali izvedbo projektov, ki zadevajo tako učenje manjšinskih jezikov, kot tudi soočenje s sosednimi območji, kar velja za nemščino in slovenščino. Udeleženci srečanja so obenem podarili, da je treba nujno »najti rešitve, ki naj omogočajo udejanjanje statuta Furlanije-Julijanske krajine in državnih ter

deželnih manjšinskih zaščitnih norm, tudi v okviru napovedane skorajšnje šolske reforme.«

Sestanka so se med drugim udeležili Ivano Strizzolo (paritetna komisija med državno in deželno vlado), Silvana Schiavi Facchin (Odbor 482), zastopniki furlanske skupnosti, Domenico Morelli (zveza Confemili), Roberto Pensa (tednik Vita Cattolica iz Vidma), Alessandra Burelli (videmska Univerza) ter Luigia Negro in Velia Plozner v zastopstvu slovenske ter nemške manjšine. Navzoč je bil tudi poslanec Gibanija 5 zvezd Alessandro Di Battista.

Predsednik paritetne komisije Strizzolo je povedal, da bi se lahko ta organ po novem ukvarjal tudi z manjšinskimi jeziki. Bivši poslanec se je v ta namen zavzel za sklicanje delovnega ompisa med šolskim ministrstvom in deželno upravo.

Debora Serracchiani

Luigia Negro

ARHIV

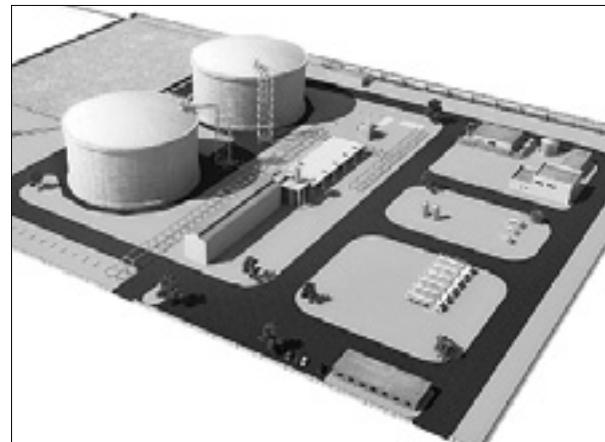
DEVIN-NABREŽINA - Srenje in jusi o vplivu uplinjevalnika na okolje skupnih lastnin

Smart Gas: potencialna škoda znaša 481.702,59 evra letno

Srenje in jusi devinsko-nabrežinske občine so »izstavile račun« o potencialni škodi, ki jo lahko prizadene uplinjevalnik družbe Smart Gas skupni lastnini. Na torkovem sestanku v Cerovljah so njihovi predstavniki odobrili dokument s celo vrsto pripomb, med katerimi je tudi ocena škode na okolje.

V dokumentaciji, ki jo je predložila družba Smart Gas, ni analize o morebitni škodi, ki bi jo lahko struktura prizadela okolju (zaradi tehnične okvare, nesreče, cloveške napake). Potrebo po podobni analizi so uvedli po katastrofi v Sevesu in jo predvidevajo tudi evropska zakonska določila. Predstavniki srenj in jusov so v dokumentu nazačali, koliko naj bi znašala potencialna škoda. Na podlagi določil o kršitvi evropskih direktiv je predvidena »cena« 812,17 evra na hektar. Skupna lastnina srenj in jusov devinsko-nabrežinske občine obsega 589,48 hektarja, potencialna škoda naj bi torej znašala skoraj pol milijona evrov, točneje 481.702,59 evra letno. K čemur bi bilo treba dodati še stroške za poškodovanje ali uničene »okoljske komponente«.

Srečanja v Cerovljah so se udeležili predstavniki Agrarne skupnosti in enajstih srenj in jusov iz devinsko-nabrežinske občine (Medje vasi, Devina, Vižovelj, Cerovelj, Mavhinj, Nabrežine, Slivnega, Prečnika, Šempolaja, Praprota in Trnovce ter Križa). V dokumentu s pripombami so uveroma omenili pomen skupne lastnine za ohranitev in upravljanje domačega ozemlja. Prav to ozemlje je bilo podvrženo številnim posegom za gradnjo infrastrukture, nazadnje pa tudi omejitvam evropskih zaščitnih območij (ki še čakajo na upravljalne načrte!). Zato je za podpisnike trdi-

Računalniški prikaz uplinjevalnika Smart Gas

tev predlagateljev načrta o uplinjevalniku, češ da odgovarja vsem omejitvam, »tvegana in bizarna«.

Omenjen je tudi dogodek izpred desetletij, ko je tržišča občina prodala konzorciju za industrijski razvoj ob-

čine zemljišče iz katastrske občine Medja vas, ki pa ni bilo last občine (Comune di Monfalcone), temveč tamkajšnje srenje (Monfalcone Comune). Tistega zemljišča ne bi bili smeli prodati, ker skupne lastnine (brez privoljenja takratne upravne oblasti) ni mogoče odtuji.

Nadalje so predstavniki srenj in jusov ocenili, da je bilo informiranje javnosti o tako pomembnem načrtu neprimerno in da ni prišlo do sodelovanja s krajevnim prebivalstvom in njihovimi predstavniki, s čemer so bili kršeni zakon o prozornosti in določila zakonsko predvidene Agende 2000.

Skratka: ocena domačih srenj in jusov o uplinjevalniku Smart Gas je nadvse negativna.

M.K.

RASIZEM Obletnica fašističnih zakonov

Na današnji dan pred 76 leti (1938) je Benito Mussolini na Velikem trgu napovedal rane zakone, ki jih je razglasil nekaj tednov kasneje. Tega žalostnega dogodka se bodo danes ob 18. uri na osrednjem mestnem trgu spomnili pristaši Odборa za sožitje in solidarnost Danilo Dolci.

Ob tej priložnosti bo omenjeni odbor javno izrazil nestrijenjanje z besedilom spominske tabele, ki jo je lani ob 75-letnici Mussolinijevega govora postavila občinska uprava. Odbor, ki mu predseduje Luciano Ferluga, je namreč mnenja, da fašistični rasni zakoni niso prizadeli le judovske skupnosti, temveč tudi druge skupnosti, ki jih fašistični režim ni maral in jih je zato preganjal. Ob tej priložnosti bodo predstavili nekatera dopolnila k spominski tabeli.

UPLINJEVALNIK - Razprava na zadnji seji deželnega tajništva stranke

Deželna SSK zaskrbljena

»Potrebno je, da je prebivalstvo podrobno informirano ter sodeleženo v vseh postopkih sprejemanja odločitev«

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je zadnjo sejo posvetilo obravnavanju vprašanja načrtovanega plinskega terminala pri Moščenicah. Stranka razume in deli zaskrbljeno, ki so jo izrazili zlasti neposredno sodeleženi domačini iz vasi devinsko-nabrežinske občine, saj naj bi terminal Smart Gas zrasel le lučaj od Štivana, pa čeprav administrativno na območju tržiške občine.

»Načrt za plinski terminal je še v povojih, vendar je prav sedaj bistvenega pomena, da so izpostavljene vse kritičnosti in torej zahteve po dopolnitvi načrtov, spremnih študij in ostale predvidene dokumentacije. Potrebno je, da je prebivalstvo podrobno informirano ter sodeleženo v vseh postopkih sprejemanja odločitev, ta-

ko kot predvideva državna zakonodaja. Ker gre za prostor, ki ga naseljuje priznana in zaščitena slovenska narodna skupnost, utemeljeno pričakujemo, da bo gradivo dostopno tudi v slovenskem jeziku. Nadalje je pomembno podrobno preučiti gospodarsko trdnost načrta, da ne bodo potem le zvezale ruševine in neplačani dolgorivi,« je zapisano v tiskovnem sporočilu SSK.

»Že dokument Pokrajine Trst je jasno izpostavljal pomajkljivosti študij glede možnih negativnih vplivov, ki bi jih imela uresničitev objekta na že obstoječe gospodarske dejavnosti, od ladjske industrije pa vse do pristanišča, plovbe, ribištva in ribogojništva, turizma, obrtništva in kmetijskih ali kmečko-turističnih razvoj-

nih ambicij tega prostora. Posebej skrbijo tudi nezadostni podatki in projekcije o varnostnih ukrepih, pa tudi o možnih posledicah v primeru hude okvare, nesreče ali atentata. V bližini so pomembne prometnice, letališče, vodna črpališča, naselja. Ob tem je treba tudi poudariti, da načrt mora biti usklajen s pristaniškim prostorskim načrtom in načrtom za razvoj pristanišča.«

»Zadnjo besedo bo imelo ministrstvo za okolje. Sedaj pa so na poteki krajevne uprave; sama Dežela mora pozorno proučiti ugovore. Pri tem naj bo čim prej sodeležena tudi Slovenija, saj plinski terminal nastaja v zlivu, ki je skupen obema državama, kopna mejna črta pa je le nekaj kilometrov stran,« je zapisano v sporočilu SSK.

VZHODNI KRAS - Nov režim zbiranja odpadkov ni vsem po godu

Kje so tisti zabojni ...

Po vaseh se hudejejo, ker so manjši zabojni izginili - Poseg rajonskega predsednika Milkoviča

V vseh Vzhodnega Krasa ljudje, predvsem starejši, že nekaj časa nergajo na račun novega režima zbiranja odpadkov. »Kje so tisti zabojni, ki so nekaj bili?«, ponavljajo pesem v spomin na kante, v kateri so dolga leta odlagali odpadke, a so čez noč izginile, potem ko se je tržaška občinska uprava odločila za uvedbo novega režima zbiranja odpadkov.

Prizadeti so predvsem občani, ki živijo v zgodovinskih jedrih vasi. Podjetje Acegas je odstranilo manjše zabojnike iz ozkih ulic, ker tovornjaki za odvzem odpadkov le težko privozijo v tiste ulice, je bilo pojasnilo tehnikom podjetja predsedniku vzhodnokraškega rajonskega sveta Marku Milkoviču. Nanj so se v prejšnjih tednih obrnili številni prebivalci vzhodnokraških vasi in potožili, da jim nov režim zbiranja odpadkov ne ustrezava.

Milkovič si je podrobno ogledal, kaj se je v vseh Vzhodnega Krasa zgodilo z zabojniki. Občina je uvedla ločeno zbiranje organskih odpadkov. V ta namen je namestila po vseh majhne kante z rjavimi pokrovi (na sliki). Obenem pa je dala s številnih krajev odstraniti srednje velike zabojnike. Tako je na primer openska Brdina ostala brez teh zabojnikov, podobno še

številne druge ulice v sedišču vasi.

Najbolj hudo je v Trebčah. Vsi manjši zabojni po vasi so bili odstranjeni, z izjemo dveh na obeh koncih vasi (da bi zadostili normi o oddaljenosti zabojniv največ 300 metrov od stanovanj, ker sicer bi bili prizadeti upravičeni do znižanja davka na odvoz odpadkov). Tako je ostal v vasi edinole tako imenovan ekološki otok na glavnem vaškem trgu pri spomeniku, za katerega pa si vaščani že leta zmanj prizadevajo, da bi ga premestili drugam, ker kvari videz osrednjega trga,

in to predvsem takrat, ko odpadki - zaradi zamud z odvozom - prekipevajo iz zabojniv. Trebenci so predlagali nekaj lokacij za nove zabojnike: na Rouni pri Pičlju proti Padričam in na Fantaričah, na začetku kolesarske steze. Tam so dve desetletji tovornjaki prevažali odpadke na zloglasni trebenški »škovacon«; pomeni, da bi do tja lahko privozili tudi tovornjaki podjetja AcegasAps.

Tudi na Padričah je bilo podobno. V vasi vztrajata dva ekološka otoka, eden pri cerkvi, drugi na glavnem trgu. Pri Kalu je bil zabojni odstranjen, podobno je bilo z zabojnikom ob cesti za Gropadio. Tega bi morali vrniti, čeprav na drugo mesto, so zagotovili tehniki podjetja AcegasAps predsedniku Milkoviču med srečanjem pretekli teden (»...a do včeraj se nič spremenilo,« je ugotavljal rajonski predsednik).

V Gropadi je »obstal« le ekološki otok na trgu pri cerkvi. Vse ostale so odstranili. Tako morajo stanovalci s konca vasi prinašati odpadke vse do osrednjega trga. Nekateri domovi so več kot 300 metrov oddaljeni od zabojniv, zato bi morali plačevati davek na odpadke po znižani ceni, je ocenil Milkovič.

M.K.

SPOMIN NA GIORGIA CAMOLESEJA

Gasilci so se spomnili pokojnega sodelavca

Sorodnici pokojnega gasilca Giorgia Camoleseja ob spominski tabli

Gasilci so se spomnili pokojnega kolega Giorgia Camoleseja, ki je umrl pred enim letom. Camolese, ki je v sklopu pokrajinskega poveljstva vodil oddelek za reševanje v jamah, gorah in morju (kratica SAF) ter njegovo skladisče, je bil doma iz Zagrada ob Soči. Nenadoma je preminil prav na dan odhoda na reševalno vojo Vajont 2013 v sosednjem Venetu.

Po Camoleseju so poimenovali pokrajinski oddelek SAF in pokojnemu kolegu postavili tudi spominsko ploščo. Tablo, ki jo je blagoslovil gasilski kaplan don Fabio, so odkrili ob prisotnosti Camolesejevih sorodnikov, zastopnikov krajevnih uprav ter prefektke Francesce Adelaide Garufi, saj gasilci delujejo pod okriljem notranjega ministra v začetku leta 2013 v sosednjem Venetu.

VINOGRADNIKI - Pričetek trgatve po zelo deževnem poletju, obisk pri Igorju Grgiču

Dež jim povzroča težave, hujši problem pa je divjad

V Bregu se je trgatev začela, na hladnejšem Krasu pa dober del vinogradnikov še čaka na pravi trenutek, ko bosta grozdje zrelo in vreme sončno. Vsem po vrsti je vsekakor prekrižal račune dež. »Zaradi deževnega poletja imamo opravka z zelo čudno letino, kakrsne ne pomnijo niti starejši vinogradniki,« pravi Igor Grgič. Padričar, ki goji vinske trte na 3,5 hektarja obsežnih vinogradih na območju Ricmanj, Loga, Domja in Doline, je ta teden začel s trgatvijo. Včeraj smo njega, njegovo družino in sodelavce zmotili med trganjem grozdov vitovske in malvazije v ricmanjskem vinogradu, medtem ko bo treba za refošk še počakati. »Klub vsemu nam je uspelo ohraniti zadovoljivo količino grozdja, mislim da več ne bi mogli narediti. To je vsekakor zadoščenje,« je povedal Grgič ter pojasnil, da je ne glede na letošnje padavine precej hujši drug problem, ki ga nihče ne zna ali pa noče rešiti. To je divjad.

Grgič je začel uporabljati biološka sredstva proti oidiu in peronospori, po njegovih besedah se je poskus dobro obnesel in rezultat je dejansko boljši: »Zaradi obilnega dežja pa sem moral škropiti dvanaestkrat. Običajno to počнем šestkrat.« Avgusta je grozdje začelo giniti, tudi to pa se lahko rešuje z biološkimi preparati. Boj proti posledicam dežja je bil v glavnem uspešen, vino pa bo po vsej verjetnosti vsebovalo manj sladkorja in več kisline. Grgič napolni s svojim vinom po 6000 steklenic na leto, »kar ni veliko, ker večji del vina prodamo na turistični kmetiji na Padričah.«

Če mu je uspelo kolikor toliko ublažiti posledice prepogostega dežja, pa mora Grgič nemočno opazovati škodo, ki jo v vseh njegovih vinogradih povzroča divjad. »Srne in divji prašiči se kamorkoli splazijo. Nekateri vinograji so zagrjeni, a tudi tam vča-

Levo Walter Corbatti in Igor Grgič, desno trgatev v ricmanjskem vinogradu, spodaj pa od oljčne muhe prevrtan plod oljke

FOTODAMJ@N

sih najdejo kako luknjo. V ta vinograd redno prihaja srnjak,« je povedal padriški vinogradnik in pokazal vrsto pozobanih grozdov refoška. Srne in srnjaki si »postrežejo« in odi-dejo, divji prašiči pa so povsem brezobzirni. Zritjem, energičnim trganjem in lomljenjem vej povzročajo hudo škodo na trtah. »Letos so mi divje živali uničile polovico pridelka, obupno je,« je še opozoril Grgič. Deželna uprava namenja vinogradnikom prispevek, javne uprave pa bi morale po njegovem mnenju odločneje ukrepati proti temu pojavi.

Boletu požrli tono grozdja

Na tržaškem mestnem obrobju je divjih prašičev še največ. Pri Piščancih se hranijo z grozdom krajevnih vinogradnikov, ki so prav tako že obupali. »Letos so mi pojedli tono grozdja,« pravi Andrej Bole. Rešitev

je po njegovih besedah samo ena: večji od-strel. »Iz političnih razlogov pa se to ne izvaja. Pokrajinskih lovskih čuvajev letos nisem videl v bližini. Na Južnem Tirolskem nimaš pomislekov in brez sramu streljajo na neavtohtone živali,« je dejal ter opozoril, da vinogradniki zaradi divjadi pridejajo manj vina in izgubljajo stranke.

Bole bo trgal ta ali prihodnji teden, zara-di dežja ni zelo hudih posledic: »Prejšnja leta so bila krasna, letos je pač tako, a nič hudega.« Rastline so opravile svojo nalogo, sonce bi moral pomagati pri prenosu sladkorja iz korenin in debla v grozdje. »Do pre-nosa hranil bi moralno priti s sončnim vremenom. Zadnji dnevi so bili odlični, napo-vedi niso kdake kako dobre ... Vino bo letos zmernejše, stopnja alkohola bo nižja. Za točnejše napovedi pa je prezgodaj,« je še po-vedal Bole. (af)

Olja ne bo prav veliko

Mila zima, vlažno poletje in razmnoževanje oljčnih muh: vsi ti dejavniki, ki so med seboj povezani, negativno vplivajo na oljčarsko dejavnost. Ricmanjski oljčarji vedo povedati, da so bile letos zaradi tople zime štiri generacije oljčnih muh namesto dveh. »Več oljč gnije, letos jih bo za 50% manj. Proti škodljivcem se trudimo z biološkimi sredstvi,« pravi domačin Walter Corbatti. Samica oljčne muhe oddoži po eno jajčecu v plod oljke, skupno pa več sto jajčec, iz katerih se izležejo ličinke, ki se hranijo z mesnatimi deli plodov. Po številnih metamorfozah iz ploda odleti muha, v napadenih oljkah se priteno oksidacijski procesi in kakovost se močno poslabša (informacije na spletni strani čezmejne mreže Sigma2 www.sigmap2.upr.si). (af)

SV. IVAN - Priseglo 243 policistk in policistov

Prvi policist nastopil na tržaški slovesnosti

Generalni direktor za javno varnost oziroma šef italijanske policije Alessandro Pansa je bil včeraj v Trstu (fotoDamj@n). »Prezivljamo zapleteno obdobje, ki ga znamenuje gospodarske težave, notranji impulzi ter kompleksna mednarodna stvarnost. Potreben je nek okvir, potreben je zagotoviti varnost. Vi morate doživljati ta trenutek s čutom odgovornosti, ker morate biti v oporu državljanom. Vi predstavljate novo življenje za našo državo.« Tako je med slovesnostjo na dvorišču policijske šole pri Sv. Ivanu nagovoril 243 novopečenih policistov, ki so zaprisegli ob koncu 189. tečaja za policijske agente.

Šef policije je pozdravil ravnatelj šole Giorgio D'Andrea, ki je tudi prebral

slovesno zaprisego. Med mladimi v uniformi, ki so z glasnim »lo giuro!« obljubili zvestobo republike, je bilo veliko žensk, med občinstvom pa so bili poleg predstavnikov oblasti in krajevnih uprav številni sorodniki z raznih koncev Italije. Tečaj za policiste se bo v resnici zaključil 29. decembra, v teh mesecih pa bodo policijski pripravniki že začeli delati na uradnih raznih kvesturah po vsej Italiji.

Po slovesnosti je Pansa skupaj s kvestorjem Giuseppejem Padulanom obiskal tržaško kvesturo, kjer je bilo na sporednu srečanje s sindikati policirov. Sindikata SAP in COISP sta vabilo odklonila, ker se ne strinjata z varčevalno politiko notranjega ministrstva. (af)

PROMETNA NESREČA - Silovit trk v betonsko ogrodje hitre ceste

51-letni šolnik ponoči z avtom v smrt pred trgovskim centrom Torri d'Europa

Pred trgovskim centrom Le Torri d'Europa v Ul. Svevo se je preteklo noč pripetila prometna nesreča, v kateri je umrl 51-letni Tržačan Federico Pillinini. Poučeval je na italijanskem tehničnem zavodu Alessandro Volta.

Pokojni je s svojim avtom fiat panda iz še nepojasnjениh razlogov silovito treščil v betonsko stebišče hitre ceste in bil na mestu mrtev. Na asfaltu ni znakov zaviranja, so ugotovili mestni redarji, ki preiskujejo okolico v vzroke nesreče. Pillinini je prihajal iz Ul. Baiamonti in je bil namenjen v središče mesta. Morda ga je obšla slabost ali je zaspal za volanom.

Pillinini je že druga tržaška žrtev prometne nesreče v tem tednu. V pondeljek je na avtocesti pri Mestrah izgubil življenje geolog Giulio Radivo, ki je s kombiniranim vozilom na ravnom odseku trčil v parkirani tovornjak. Vzroki nesreče so še neznanji. Tudi v tem primeru je morda voznička obšla slabost.

Aretirali Romuna, ki je kradel na Siciliji

Na bivšem mejnem prehodu pri Fernetičih so policisti aretirali 21-letnega Romuna A.A.S., ki ga obtožujejo kraje bakra na Siciliji. Moškega so odkrili na romunskem avtobusu. V Catanii naj bi skupaj z rojakoma ukradel 300 kilogramov bakrenih žic.

Prizorišče tragične prometne nesreče v Ulici Svevo

FOTO DAMJ@N

Pri Sv. Jakobu je najprej grozil, nato napadel policiste

Pri Sv. Jakobu se je 31-letni moški R.B. preteklo noč spravil na policiste in enega tudi poškodoval. Čaka ga kazenska ovadba zaradi upiranja in poškodbe javnega funkcionarja. R.B. je - kot so izjavile policistom nekatere priče - vstopil v neki javni lokal, kjer ga je tuji državljan najprej grobo žalil, nato mu še grozil. Prišlo je do prepira, upravitelju lokalpa je moška uspelo ločiti. Medtem ko je tujec popihal, se je Tržačan spravil na upravitelja lokalpa ter proti njemu mahal s steklenico piva.

Ko je na kraj prišla policija je R.B. zbežal na ulico, policista pa za njim. Po krajšem zasledovanju sta ga varuh javnega reda prijela in zahtevala od njega osebni dokument, kar je »ubežnika« dodatno razburilo. Spravil se je na policista in enega porinil na tla, pri čemer je utrpel lažje poškodbe (okrevale bo v petih dneh). Nasilneža so odvedli na kvesturo, kjer so odkrili, da je imel pri sebi še mamilu, ki so mu jih zasegli.

MEDJEVAS - Odvijal se bo od 3. do 5. oktobra

Priprave na 7. praznik Konji in vonjave mošta

V Medjevasi se že nekaj tednov pripravljajo na 7. praznik Konji in vonjave mošta, ki bo tudi letos zaživel v prvem oktobrskem vikendu. Za letošnjo izvedbo organizatorji Slovenskega športno-kultурnega društva Timava, Jusa Medjevas in Vaške skupnosti Medjevas pripravljajo pester program z nekaterimi novostmi. Med glavnimi pokrovitelji praznika je sededa tudi devinsko-nabrežinska občina.

V Štivanu že stoji ogromna podkve, ki naznana bližajočo se prireditev. Vaške osmice in turistične kmetije že pripravljajo svoje prostore za obiskovalce. Na voljo bo tudi bogat kulturni program s plesnimi nastopi in koncerti, ki se bodo odvijali na odru sredi vasi. Na večnamensko površino, vzhodno od vasi, bodo organizatori namestili tabor konjenikov. Na travniku v neposredni bližini vaškega trga pa bo-

do obratovali dobro založeni enogastro-nomski kioski s hrano in pičico, kjer bo organizirana tudi vodenca animacija za otroke in najmlajše. Po vasi bo kar nekaj razstav, od katerih bodo nekatere vezane na dogodek iz časa 1. svetovne vojne. V petek zvečer bodo prireditelji organizirali dobrodelno bakiado peš in na konjih, z namenom, da zborejo nekaj sredstev in jih namenijo združenju Via di Natale iz Aviana. Med tridnevnim praznikom se bodo predstavili tudi nekateri obrtniki z razstavami lastnih ročnih izdelkov in s praktičnim prikazom podkovstva in kovaštva. Za ljubitelje hoje bosta v nedelji zjutraj in popoldne na voljo zgodovinski ekskurziji, ki ju bo vodil raziskovalec Paolo Pizzamuto.

Domačini iz Medjevasi in Štivana v teh dneh marljivo pripravljajo in urejajo

prizorišče, saj je organizacija praznika, na katerem so prisotne živali, v tem primeru konji, zelo zahtevna zadeva. Konjem je treba zagotoviti ustrezno namestitev in zavetišče, obiskovalcem pa predvsem varnost, pri čemer je nujno upoštevanje vedno strožjih predpisov. Tudi na letošnjem prazniku bodo največ zanimanja prav gotovo požele konjske igre, na katerih bodo jezdci prikazali vso svojo spretnost pri vodenju svojih poskočnih prijateljev.

Organizatorji si v prvem vikendu v oktobru, po nenormalno deževnem poletju, nadajoč sončno vreme s številnimi obiskovalci, katerim ne bo zmanjkalo priložnosti za zabavo in prijetno počutje v tesnem stiku z naravo, kmečkim življnjem in očarljivim svetom konj.

IT

V Štivanu že stoji ogromna podkve, ki naznana bližajočo se prireditev. Vaške osmice in turistične kmetije že pripravljajo svoje prostore za obiskovalce. Na voljo bo tudi bogat kulturni program s plesnimi nastopi in koncerti, ki se bodo odvijali na odru sredi vasi. Na večnamensko površino, vzhodno od vasi, bodo organizatori namestili tabor konjenikov. Na travniku v neposredni bližini vaškega trga pa bo-

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 28. septembra, pohod iz Gonjač po grebenu na Sabotin. Odhod avtobusa ob 7.00 s trga Oberdan; ob 7.15 s trga v Sesljanu. Prijava do srede, 24. septembra, na tel. 040-413025 in 040-220155.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v Zagreb v sredo, 1. oktobra. V katedrali na Kaptolu bomo imeli sv. mašo in ogled cerkve. V bližini bo »zagrebško kosilo«, nato si bomo ogledali del starega mesta s poklicno vodičko. Vpis in informacije čim prej tel. št. 347-9322123 ali 340-1395070.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira v nedeljo, 12. oktobra, izlet na Ptuj in v okolico. Pater Janez Ferlež nas že pričakuje. Vabljeni ženske, pa tudi moški! Tel. št. 00386-31866081 (Marija).

Prireditve

SKD VIGRED vabi v Šempolaj, na ogled razstave. Vsak dan od 16. do 18. ure do danes, 18. septembra. V spodnjih prostorih Škerkove hiše razstava o tridesetletnem delovanju SKD Vigred. V Štalci v spodnjih dvoranih ogled obnove in otvoritve Štalce, v zgornjem prostoru razstava o delovanju društva Razvoj, Zarja v svobodi, MD Vigred in vaških sager v Šempolaju.

SLOVENSKI PROGRAM Deželnega sedeža RAI za FIK v Trstu, vabi danes, 18. septembra, ob 17.30 v dvorano D'Angelo Luchetta Ota, na predstavitev dokumentarca o rezijanskem pesniku Renatu Quagli z naslovom »Trije kraji Duše - Trije kraji Življenga«. Ob režiserki Mariji Breclj bo prisoten tudi sam portretiranec. Vhod je v Ul. Giustiniano.

NSŠ »SIMON GREGORČIČ DOLINA« v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine v Sloveniji, pod pokroviteljstvom Občine Dolina, vabi na odprtje razstave »Drobci materialne kulture v Občini Dolina« v Galeriji Torklja v soboto, 20. septembra, ob 19. uri, na Kaluži. Sodelujejo: SKD V. Vodnik, MoPZ V. Vodnik, Majenca Dolina, Fantovska Boljunc, ŽPS Stu ledi. V primeru slabega vremena bo prireditve v prostorih SKD V. Vodnika.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da se bo prvič zavrtel v nedeljo, 21. septembra. Na sporednu bo predstava »Pepelka« v izvedbi Male gledališke šole Matejke Peterlin iz Trsta. Prva predstava bo ob 16. uri, druga ob 17.30. V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27. Abonmají se vpisujejo v Ul. Donizetti 3 ali na tel. št. 327-2527008 od 9.30 do 16.30.

DSI sporoča, da se bo v ponedeljek, 22. septembra, začela nova sezona ponedeljkovih srečanj. Na prvem večeru bodo predstavili vojni dnevnik Alojzija Goriupa »Od Galicije do Južne Tirolske«, ki ga je uredil Vinko Avsenak. Ob uredniku bodo sodelovali avtorjev sin Sergij Goriup in zgodovinar Renato Podberšič ml. Začetek ob 20.30.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo ogled načrta uplinjevalnika na območju med Tržičem in Štivanom omogočen občanom v Grudnovi Kamnarski hiši v Nabrežini št. 158, do 22. septembra. Urnik: ponedeljek 9.00-13.00 in 15.00-17.00; sreda 15.00-17.00; petek 9.00-13.00.

TFS STU LEDI vabi na koncert »Ljudska pesem v jeseni« sredo, 24. septembra, ob 20.30 v centru Anton Učmar - Miro pri Domju. Sodelujejo: MePZ Slovenec - Slavec, MePZ Fran Venturini, ŽPS Stu ledi in moški seстав Kraška klapa. Pobuda spada v

projekt »Universo del canto popolare« - USCI Friuli Venezia Giulia.

SKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, prireja po Barkovljah v soboto, 27. septembra, »Pohod z Zoro Starec - Po sledah 1. Svetovne vojne«. Vodila ga bo prof. Marinka Pertot. Zbirališče na sedežu društva ob 14. uri. Pohod se bo v društvu tudi zaključil ob pričevanjih, spominih in pašašuti, za katere se morate javiti. Tel.: 040-411635 ali 349-4599458.

BOLJUNČANI IN VODA - v društvenem baru n' Grici je do konca septembra na ogled zanimiva razstava starih fotografij o vaščanh in o njihovi navezanosti na Klinščo, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55 pri SKD F. Prešeren. Vabljeni k ogledu.

SKLAD MITJA ČUK vabi na predavanje »Medicinska terapevtska vadba za srčno-žilna obolenja ter na medicinsko terapevtske vadbe«. V ponedeljek, 29. septembra, ob 18. uri na sedežu Sklada Mitja Čuk, Proseška ulica 131.

SKD TABOR OPĆINE: v Prosvetnem domu je na ogled do 30. septembra razstava »Općine v 1. svetovni vojni«. Učnik ob delavnikih, od 16. do 19. ure. Vodenici ogledi za šole v utranih urah po predhodnem telefonskem dogovoru na 040-211936, od 8. do 9. ure (Nori).

Mali oglasi

IZPRAZNJUJEM hiše, stanovanja, klesti, podstrešja itd., popravljam pohištvo, lesena polkna, okna in vrata; tel. 340-2719034.

ISČEM DELO kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel.: 00386-31354244.

MOTORNO KOLO GRAN DINK 251 CC, letnik 2004, po ugodni ceni prodam. Klicati v večernih urah na tel. št. 040-232365.

NA KRASU ugodno prodam knjižno omaro, s prostorom za televizijo, iz masivnega lesa, v barvi oreha. Tel.: 347-8204897.

NSŠ PRI SV. IVANU IN NA KATINARI išče v dar izvode knjige J. Jurčiča - Jurij Kozjak. Tel. št.: 040-567500 (Sv. Ivan) 040-390716 (Katinara).

ODDAJAMO opremljeno stanovanje na Prosek, 70 kv.m., s samostojnim ogrevanjem. Tel.: 320-1509155.

ODDAMO PSIČKE male pasme ljubitelju živali. Tel. št.: 333-4239409.

PRODAJAM knjige za klasično smer, licet Prešeren - Trst in Trubar - Gorica ter knjigo Pravo in ekonomija. Tel.: 040-208002.

PRODAM 500-litrski rabljeni sod za vino iz rostfreja (acciaio inossidabile) s pokrovom (semprepieno) in ugrajenim stojalom. Tel.: 348-5159966.

PRODAM hladilno omaro iz inoxa, 700 litrov, temperatura 0-18 stopinj C. Tel.: 338-5098764.

PRODAM lovsko puško šibrenico, kalibra 12, znamke Beretta. Tel.: 0481-882421.

PRODAM posodo za grozdje (baden) veliko 12 kvintalov. Klicati na tel. št.: 040-814212.

PRODAM pripomočke za trgatve: električni mlin za drozganje, preso, kado 10 hl in sod inox 5 hl. Tel. št.: 333-1557062.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOFLA SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 21. septembra.

Tel. 040-229439

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunc 623.

SKUPEK je v Koludrovci odpral osmico. Tel. 040-2296038.

V SAMATORCI št. 50 sta odprla osmico Cvetko in Zmaga Colja. Vabljeni!

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 18. septembra 2014

SUZANA

Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 19.11 - Dolžina dneva 12.24 - Luna vzide ob 1.10 in zatone ob 16.02.

Jutri, PETEK, 19. septembra 2014

SVETLANA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,3 stopinje C, zračni tlak 1016,4 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 16 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. septembra 2014: Običajni urnik lekarne: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00 Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040-225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30 Ul. dell'Orologio 6, Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 Drevored XX. Septembra 6 - 040 371377.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, pred-

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da do petka, 19. septembra, bo pouk od 8. do 13. ure s kosilom. Od ponedeljka, 22. septembra, bo pouk potekal redno do 16. ure.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »JOSIP PANGERČ« sporoča, da pouk v otroških vrtcih bo do 19. septembra, od 7.30 do 12.30 brez kosila; od 22. do 26. septembra, od 7.30 do 13.30 s kosilom.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPĆINE obvešča, da so na www.vsopocene.it objavljene začasne lestvice učnega osebja.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da bo pouk v prvem tednu potekal po naslednjem urniku: otroški vrtci pri in drugi dan do 12.00 brez kosila; ostale dni do 13.00 s kosilom (začetek: OV Nabrežina, Mavhinje in Gabrovec ob 7.30; OV Devin ob 7.45). COŠ v Zgoniku od 8. do 13. ure s kosilom, COŠ v Šempolaju od 7.50 do 13.00 s kosilom. OŠ v Nabrežini in De-

Obvestila

DPZ KRAŠKI SLAVČEK - KLASJE vabi v svoje vrste nove, ambiciozne in resne pevke. Vaje so ob petkih zvezčer v Nábrežini. Informacije: facebook stran ali tel. 339-111580.

FOLKLORNA SKUPINA KD BORJAČ - Sežana vabi k vpisu nove člane, ki jih veseli glasba, petje in plesi slovenske dežele in si želijo spoznati običaje ter se veseliti v prijetni družbi. Vaje so ob petkih. Info in vpis na tel. 00386-41549353 ali 00386-41481026.

MEPZ LIPA vabi nove pevce v svojo sredo. Vaje so ob ponedeljkih in četrtkih, od 20.30 do 22.00.

MLPZ IGO GRUDEN je začel novo sezono. Če ti je všeč druženje in lepo petje se nam pogumno pridruži. Informacije na tel. 334-5357914 (Sonja).

PIHALNI ORKESTER BREG obvešča, da sprejema vpise za glasbeno šolo ob četrtkih, od 20. ure dalje na sedežu godbe v Dolini. Informacije na tel. 338-6439938. Vabljeni.

TEČAJ YOGE pri Skladu Mitja Čuk, se začenja meseca oktobra ob torkih 19.30-21.00 in četrtkih 18.30-20.00. Prijave na tel. 349-0981408 (Bruna) ali 339-7051338 (Eva). Število mest je omejeno.

V ŠTALCI v Šempolaju bi v primeru zaostnega zanimanja potekali tečaji angleščine vseh stopenj in poseben tečaj za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec. Mentorica Lara Iskra. Info: tajnistvo@skdvigred.org; tel. 380-3584580 (ob delavnikih).

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z ZKB, njena sestovna služba opravila meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja danes, 18. septembra, od 14.30 do 16.00 na kmetiji Mirota Zigona (Zgonik 36) in od 16.30 do 17.30 na kmetiji Andreja Antoniča (Cerovlje 34); v petek, 19. septembra, od 10.30 do 12.00 na kmetiji Renzota Tavčerja (Repent 42).

PLESNA SKUPINA VIGRED sporoča, da bo prvo srečanje v novi sezoni v Štalci v Šempolaju, danes, 18. septembra, ob 16. uri za vrtec in osnovno do 4. raz., ob 17. uri za 5. raz, srednjo in višjo, ob zaključku vaje seja za določitev urnikov. Vabljeni tudi novi plesalci!

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal danes, 18. septembra, ob 20. uri na sedežu na Proseklu 159.

ŠOLA KLASIČNEGA BALETA: poskusne vaje bodo danes, 18. in 25. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo prijave na brezplačne poskusne lekcije za š. 2014/15. Info in tajništvo, Ul. Montorsino 2, od pon. do petka, od 10. do 14. ure (tel. 040-418605; trst@glasbenamatica.org).

KLEKLJARSKA SEKCIJA SKD Lipa iz Bavorice vabi vse svoje klekljarice na sestanek pred začetkom nove sezone v petek, 19. septembra, ob 20.00 v prostorih Bazovskega doma. Vabljeni tudi nove klekljarice, ki bi se nam rade pridružile.

TRŽAŠKO KNUJNO SREDIŠČE TS360 srl obvešča, da bo delovalo s sledečim urnikom za naročanje in prevzem šolskih učbenikov: do danes, 18. septembra, od 10. do 17. ure. V petek, 19. septembra, bo odprt do 8.30 do 12.30.

ŠOLA JAZZ BAleta: poskusne vaje bodo 19. in 26. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj, namenjen dojenčkom in otrokom do 4. leta in staršem. Dojenčki bodo zaplavali, starše bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

GLEDALIŠKI VRTILJAK vpiše abonma-je za sezono 2014/15: 7 nedeljskih pred-stav od septembra do marca v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27. Prva bo ob 16. uri, druga ob 17.30. Info in vpis na tel. 040-370846 ali od pon. do petka, od 9.30 do 16.30 na Ul. Donizetti 3, 3. nadstropje.

OBČINA DEVIN NABREŽINA, v sodelovanju z WWF-Zaščitenim morskim območjem v Miramaru, prireja v nedeljo, 21. septembra, voden oglaz v italijan-

skem jeziku »Botanični pionirji: od Medje vasi do vrha na Kokem«. Sprehod ni zahteven in bo trajal približno 3 ure, namenjen je odraslim in družinam. Za info in rezervacije vodenega ogleda tel. 366-9571118 od torka do petka od 14. do 17. ure.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO IN OBLIKOVANJETELESA - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljanca in voditeljica Sandra sporočajo, da se vadba vrši ob torkih od 9. do 10. ure v društveni dvorani občinskega gledališča. Vabljeni.

OTROŠKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi, v Štalco v Šempolaju, vse osnovnošolce, ki bi radi potom igre spoznali čarobni svet glasbe in razne instrumente (nekatera da na razpolago društvo), na glasbene vaje ob ponedeljkih od 17.00 do 18.00. Mentor: Aljoša Saksida, 1. vaja v ponedeljek, 22. septembra.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste tudi nove pevce. Vaje vsak ponedeljek od 16. do 17. ure v Štalci v Šempolaju. Prvo srečanje v ponedeljek, 22. septembra.

SPORTNA ŠOLA TRST in ŠZ Bor obveščata, da se bo športna šola za otroke od 6. do 8. leta pričela na Stadionu 1. Maja v ponedeljek, 22. septembra, od 17.30 do 18.30. Informacije in predvpsi v uradu na Stadionu 1. Maja, e-pošta: urad.bor@gmail.com ali na tel. št. 040-51377.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED - Kraški fenomeni vabi v Štalco v Šempolaju, srednje in višješolce na skupne vaje, ob torkih od 18.00 do 19.30 (instrumente da na razpolago društvo). Mentor: Aljoša Saksida, prvo srečanje v torek, 23. septembra.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA za otroke in odrasle (začetni in nadaljevalni) pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev tečajev v torek, 23. septembra, ob 17.30 na sedežu Sklada, Proseška ulica 131. Vpis in info na tel. 040-212289 ali urad@skladm.org.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 23. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja, vabljeni tudi novi pevci in orkestrasi.

ŠAHOVSKI KROŽEK za osnovnošolce, srednješolce in odrasle, v organizaciji SKD Vigred in šahovskega društva kraške sekcije SST 1904, bo v Štalci v Šempolaju vsak tork od 16.30 do 18.30. Prvo srečanje v torek, 23. septembra.

ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODSEK začenja novo sezono ritmične gimnastike s sledečimi urniki: treningi na Stadionu 1. maj bodo potekali ob torkih od 16.30 do 17.30 za predšolska in osnovnošolska dekleta; ob petkih od 16.30 do 17.30 za predšolske deklice, za osnovnošolske pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 23. septembra. Treningi na Općinah (telovadnica osnovne šole Bevk) ob sredah; za predšolska dekleta od 16.30 do 17.30 in osnovnošolke pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 24. septembra. Za prijave in info: 040-51377 ali 328-2733390 (Petrica).

DELAVNICA KLEKLJANJA (idrijske čipke) v prostorih SKD Vigred v Šempolaju, vsako sredo od 17.30 do 19.30. Prvo srečanje v sredo, 24. septembra.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA prireja glasbeno šolo za otroke in odrasle. Tečaj je vodijo diplomiromi profesorji tolkal, pihal in trobil ter se odvijajo ob septembra do junija na sedežu Godbe v bivši klavniči v Nabrežini (Kamnolomi, 12). Zainteresirani naj se javijo na tel. št. 348-4203196 (Niko) ali 040-200777 (v večernih urah).

MI SE GREMO GLEDALIŠČE - Dramski odsek SKD Vigred, vabi v Štalco v Šempolaju otroke in mlade, ki obiskujejo zadnji letnik vrtca, osnovno in srednjo šolo, na tedenska srečanja ob sredah od 16.00 do 17.00. Mentorica: Jožica Forčič, prijave v sredo, 24. septembra.

TEČAJ HATHA JOGE v društvenih prostorih, je na voljo tudi v jutranjih in opoldanskih urah, ob torkih in petkih od 9.00 do 10.20 in od 13.00 do 14.00. Info.: 340-6887720 (Jan).

BREZPLAČNITEČAJ SLOVENŠČINE za začetnike: DSMO K. Ferluga vabi na 4 brezplačne ure za čiste začetnike kot uvod v slovensko kulturo in jezik. Vodi jih prof. Kristina Ličen. Ure se odvijajo v Miljah,

Ul. Roma 22 - 1. nad., vsak torek v septembru s pričetkom ob 18. uri. Za info 347-5853166 (Zvezda).

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaj plavanja na Alturi za otroke od 4. leta do 11. Info in vpis na tel. 040-51377 ob delavnikih, od 14. do 17. ure.

SLOVENSKA PROSVENTA IN ZALOŽBA

MLADIKA sporočata, da sta zaradi večdnevne okvare na stacionarni telefonski številki, začasno dosegljivi na številki: 327-2527008.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da so vpisnine glasbenih tečajev odprte do vključno 30. septembra. Zainteresirane vabimo na informativni dan, ki bo v petek, 26. septembra, od 16. do 19. ure v Babni hiši, v Ricmanju. Info: po.ricmanje@yahoo.it ali 329-1814250.

SKD F. VENTURINI organizira brezplačno predavanje na temo »Bitcoin« v petek, 26. septembra, ob 20.00 na sedežu SKD F. Venturini pri Domju 227 (za banko).

Namenjeno je vsem in ne zahteva nobenega znanja informatike. Za tiste pa, ki bi že zeleli še podrobnejše spoznati svet Bitcoina, je predviden tudi tečaj, ki bo potekal v društvenih prostorih. Za morebitne informacije pišite na: damjan.krizmanc@gmail.com

VINCENCJEVA KONFERENCA vabi člane, prijatelje, prostovoljce sorodnih ustanov in vse, ki se kakorkoli udejstvujejo na področju humanitarnega dela, na duhovno okrepitev ob začetku delovnega leta, v petek, 26. septembra, (ob prazniku svetnika revniv sv. Vincencija), v kapeli zavoda šolskih sester, Ul. delle Docie 34: ob 16. uri sv. maša, nato duhovna spodbuda ob mislih, ki nam jih bo posredoval dr. Janez Bajzek.

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta na brezplačen začetniški tečaj hokeja na rolerjih, ki bo potekal do konca septembra ob torkih in četrtkih, od 18. do 19. ure v športni dvorani na Pikecu. Info na info@polet.it.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljanca sporoča, da se vadba joge z Goranom Korenom vrši ob sredah v društveni dvorani občinskega gledališča; od 17.15 do 19.00 začetniki; od 19.00 do 20.30 nadaljevalni tečaj. Vabljeni.

KD SLOVAN s Padrič organizira tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 30. septembra, ob 20. uri v Zadružnem domu Skala v Gropadi. Informacije in vpis: jan.grgic@alice.it ali na tel. št. 349-7386823 (v večernih urah).

MLADINSKI KROŽEK DOLINA in mali kitaristi iz Brega vabijo nove prijatelje, da se vpišejo v glasbeno šolo. Info na tel. št. 328-5761251 ali info.mkib@yahoo.it.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem koticu Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah, od 10. do 12. ure. Septembra so predvidene delavnice oblikovanja: Igre in skulpture in Poslušajmo kako se približuje dež. Info na tel. št. 040-299099, od pon. do sob., od 8. do 13. ure.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN OKRAJA 1.1 obvešča vse vaščane občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, da v kratkem bodo prejeli na dom pismo s priloženim vprašalnikom, vezanim na odprtje Dnevnega centra - Alzheimer v Mavhinjah. Prosimo vaščane naj izpolnijo vprašalnik in ga izročijo lastni občini po navodilih navedenih v spremenem pismu.

ZSKD obvešča včlanjene zbole, da rok prijave na deželno zborovsko revijo Nativitas zapade v torek, 30. septembra. Info na www.zskd.eu ali tel. 040-635626.

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 10. leta starosti. Urniki: sreda od 17.00 do 17.45 (za otroke od 3. do 5. leta starosti) - začetek 1. oktobra. Sreda od 18.00 do 18.45 (za otroke od 6. do 10. leta starosti) - začetek 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

SLOVENSKI ABC - ŠC Melanie Klein prireja zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3. do 6. leta. Potekal bo ob sredah od 16.00 do 16.45 na društvenem sedežu, v

Ul. Cicerone 8. Začetek 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

KK ADRIA obvešča, da se bo v četrtek, 2. oktobra, ob 20. uri v ŠKC v Lonjerju, pričela telovadba za odrasle. Podrobnejše informacije na tel. št.: 040-910339 (Pierina).

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da se bo sprostivena telovadba, pod strokovnim vodstvom Mateje Šajna pričela v četrtek, 2. oktobra, ob 19.30. Urnik: ob ponedeljkih 9.30 in 18.30; ob četrtkih 19.30. Info na tel. 346-9520796 (Alenka).

MOŠKA TELOVADBA za dobro počutje pri SKD Igo Gruden, ob ponedeljkih in četrtkih od 20.00 do 21.00. Prvo srečanje bo v četrtek, 2. oktobra. Info: 338-4563202 (Katja).

SAME BABE - v četrtek, 2. oktobra, ob 18.30 na Dolgi kroni pri Dolini.

Š.Z. BOR vabi na telovadbo za odrasle na Stadionu 1. Maja ob poned

OPĆINE - Srečanje prvošolčkov krajevne večstopenjske šole

Dobrodošlica najmlajšim s slikanico Šola ni zame

Začetek šolskega leta za prvošolce prinaša veliko novosti, med drugim tudi tekmovanje za Bralno značko. V okviru tega tekmovanja mentorji po različnih šolah spodbujajo prostovoljno branje v prostem času. S pomenom Bralne značke se je včeraj seznanilo približno 50 prvošolčkov Večstopenjske šole Općine, ki so se v dvorani ZKB srečali z ravnateljico Marino Castellani.

Pisano druščino prvošolčkov je uvodoma pozdravila učiteljica Bruna Vizintin, ki je prvošolčkom razložila, zakaj so pripravili to srečanje in kdaj se v šolah začne tekmovanje za Bralno značko. Ravnateljica Castellanijevna je otrokom prinesla lepe pozdrave, in jim zaželeta, da bi čimprej spoznali črke, jih začeli povezovati v besede, nato v povedi in da bi se čimprej naučili brati sami.

Da je šola zabavna reč, sta potrdili šolnici Anka Peterlin in Manica Maver, ki sta kot sodelavki Radijskega odra slikovito pripovedovali zgodbico, povzeto po knjigi Šola ni zame Cvetke Sokolove. V tej zgodbici so lahko malčki spoznali malega Miha, ki je tik pred svojim prvim šolskim dnem prepričan, da je šola "bedna". Sestrična Eva ga zaman prepričuje, da

Šolnici Anka Peterlin in Manica Maver med branjem pravljice

FOTODAMJ@N

s šolo ni nič narobe, tam ga celo čaka čarownik, pa rumena rutica in kresnička. Kljub odporu, ki ga Miha goji do odhoda v šolo, tam že prvi dan doživi številna prijetna presenečenja, zato se mu šola zelo priljubi.

S to knjigo sta pripovedovalki druščini sporočili, da v šolo ne hodimo le

po znanje, ampak tudi po prijetne in smešne trenutke. S prepričljivim glasom sta učiteljici Anka in Manica otrokom sporočili tudi, da je branje zelo lepo opravilo, saj se nam z njegovo pomočjo odpirajo novi svetovi. Hkrati pa so otroci spoznali, da so vstopili v obvezni proces učenja, ki ga določajo dru-

gi. Ta program, imenovan redno šolanje, bo trajal najmanj devet let - po veliki verjetnosti pa še tri, štiri ali več, zelo verjetno se bo potegnil v odraslost. In da bo njihov trud večkrat poplačan, so prvošolčki spoznali tudi včeraj, ko je bilo pozorno poslušanje nagrajeno s čokoladnimi bonboni. (sc)

DVORANA TESSITORI - Evropski dialogi Za začetek o (ne)uradnih vojnih žariščih po svetu

Srečanja so uokvirjena v niz pobud ob 50-letnici Dežele FJK

V deželnem dvorani Tessitori je v ponedeljek popoldne potekalo prvo srečanje iz letosnjega niza konferenc z naslovom Dialoghi Europei (Evropski dialogi). Občinstvo sta uvodoma pozdravila predsednik študijskega centra Dialoghi Europei Giorgio Rossetti in podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec. Ta je uvodoma povedal, da so cikel srečanj Dialoghi Europei letos vključili v sklop pobud, s katerimi bodo obeležili 50-letnico Dežele FJK. V nadaljevanju je Gabrovec izpostavil pomen tovrstnih srečanj, ki so dobodošla, ker obravnavajo aktualne in vroče teme, kot sta trenutni vojni v Ukrayini in na Blížnjem vzhodu. Navzoč so se strinjali z Gabrovcem, ko je poudaril, da je v preteklosti tudi naša dežela doživljala težke trenutke in srdečne sropade. "A smo uspeli dokazati, da lahko z medsebojnim spoštovanjem ustvarimo odlične pogoje za sobivanje na obmejnem področju. Spoštovanje manjšin predstavlja tisti adut, ki je temelj sožitja med različnimi narodi na istem območju," je izpostavil slovenski deželni svetnik.

V nadaljevanju je besedilo prevzel dober poznavalec mednarodne politike, Stefano Silvestri, sicer odgovorni za revijo Affari Internazionali. Gost prve letosnje konference se je osredotočil na dve vojni žarišči: na Ukrayino in Bližnjem Vzhod. Po njegovem prepričanju se je danes dojemanje vojne popolnoma spremenilo. V preteklosti naj bi bili konflikti časovno omejeni in zaključeni z mirovnim sporazumom, ki je na novo začrtal meje držav. Dandanes pa ni več tako. Vojne so stalne, sovražnik pa je neviden oz. ga sploh ni mogoče identificirati. To "napol" vojno dogajanje je absurdno, saj po televiziji gledamo strane prizore, a kljub temu trdimo, da živimo v miru ... (sc)

Samo še danes na ogled razstava v Šempolajski Štalci

V sklopu praznovanja 30-letnice delovanja in 10-letnice Štalce je Skd Vigred v Šempolaju v spodnjih prostorih Škerkove hiše in v sami Štalci postavilo zelo bogato in zanimivo razstavo. V spodnjih prostorih Škerkove hiše so na ogled slike, lepaki, članki in podobno gradivo, ki prikazujejo tridesetletno delovanje Skd Vigred. V Štalci, v spodnjih prostorih si lahko obiskovalci ogledajo, kako je potekalo slavje ob otvoritvi pred desetimi leti ter še razno gradivo o obnovitvenih delih, Štalco v raznih publikacijah in notno gradivo, dedičino društva, ki so delovala v prvi polovici prejšnjega stoletja. V zgornjih prostorih so poleg miniatur Štalce, ki jo je izdelal križan Giuliano Košuta, na ogled dokumenti, lepaki, članki in slike, ki prikazujejo kulturno delovanje izobraževalnega in pevskega društva Razvoj (1918-1927), društva Zarja v svobodi (1945-1955), mladinskega društva Vigred (1971-1974) in vaških Šager v Šempolaju (1978-1986). Razstava bo odprta še danes od 16. do 18. ure.

UNIVERZA TRST - Posvet o energiji

Kako bi lahko znižali stroške energije?

To bi lahko dosegli s skupno evropsko energetsko politiko

Tržaški svetilnik so sinoči prižgali z laserskim signalom z morja; sistem za pošiljanje tega signala, ki je last tržaškega podjetja Eufoton, so izdelali v laboratoriju tržaškega sinhrontra

FOTODAMJ@N

S sinočnjim prižigom Svetilnika zmage na Greti se je začel strokovni posvet združenja za elektrotehniko, elektroniko, informatiko, telekomunikacijo in avtomatizacijo AEIT (Associazione Italiana di elettronica, informatica, telecomunicazioni e automazione). Danes in jutri bodo v veliki dvorani osrednje stavbe tržaške univerze na Trgu Evropa 1 predaval strokovnjaki akademskih in izobraževalnih ustanov, institutov, državnih služb in proizvajalcev informacijskih rešitev. Osrednja tema srečanja, ki je predvsem strokovni posvet za strokovnjake, se bo vrtela okrog energije, komunikacij in gospodarstva. Gostje bodo govorili o ceni energije in njeni porabi, ki ni v sorazmerju z njeno dostopnostjo. Za udeležence letnega posveta bo tudi zanimiva razprava o tem, kako bi lahko znižali stroške energije in kaj bi se spremeno, če bi vzpostavili panevropski energetski trg. Strokovnjaki so prepričani, da bi korak k integraciji evropskega energetskega trga lahko naredili s skupnimi prizadevanji, s katerimi bi uravnovesili proizvodnjo in porabo električne energije na transnacionalni ravni.

Insiel: kritično mnenje sindikata Fiom

Nov triletni industrijski načrt podjetja Insiel je - po oceni baznega sindikata Fiom - nezadovoljiv. Tako so izjavili sindikalni predstavniki po srečanju, na katerem je predsednik Pozza predstavil načrte podjetja. Po njihovem mnenju naj bi se podjetje Insiel spremenilo v pretežno »nakupovalni center Dežele Furlanije-Julijske krajine«. Ne bo več proizvajalo računalniških programov, temveč bo postalo servisno središče, s čimer bo dejansko izničena vloga Insiela v deželnem informatskem sistemu, ki je ocenil bazni sindikat.

Ob koncu srečanja je vodstvo podjetja sporočilo, da se je enostransko odločilo, da uslužbenec zadrgi del plače, ki ga je anticipiralo lani, s čimer je - vedno po mnenju baznega sindikata Fiom - kršilo sklenjeni dogovor.

Illycaffè: srečanja ob salonu kave

Illycaffè bo protagonist med stranskimi prireditvami v okviru poklicnega salona o kavi TriestEspresso Expo, ki se bo odvijal od 23. do 25. oktobra v Starem pristanišču. Tako bo agronom podjetja Luca Turello pojasnil vzroke o nižji rasti brazilske proizvodnje kave; Marino Petracco, docent na univerzi kave, bo govoril o odnosu med kavo in zdravjem, Massimo Barnaba pa bo vodil degustacijo kave.

Zmaga brez miru, nova knjiga Raoula Pupa

V knjigarni Minerva (Ul. S. Nicolò 20) bo danes ob 18. uri Fabio Todero predstavil knjigo Zmaga brez miru. Italijanske vojaške zasedbe po koncu prve svetovne vojne, ki jo je uredil tržaški zgodovinar Raoul Pupo. Ob njem bo prisotna še druga avtorica Giulia Caccamo.

Balet o Ani Franck

V opernem gledališču Verdi bo od jutri do 24. septembra na sporednu baletna predstava Anne Franck, besede iz sence, delo Walterja Matteinija in Ine Broeckx, na glasbo Bacha, Vivaldija, Haendla, Marcella in židovskih tradicionalnih motivov, ki jo bo izvedel Imperfect dancers company. Zacetek ob 20.30.

Srečanja ob evropskem tednu mobilnosti

V okviru evropskega tedna mobilnosti bo danes ob 17.30 v poročni dvorani tržaškega županstva srečanje tehničnega omisija o »paktu sožitja med različnimi koristniki ceste«. Sledil bo (ob 18.30) seminar z naslovom Trajnostna mobilnost: zdravje, nove tehnologije in izposoja avtomobilov.

Popravek oz. dopolnilo

V torek, 16. t. m., smo na 4. strani našega dnevnika objavili članek za naslovom »Kaj ima opraviti 12. junij?«. V njem smo povzeli resolucijo, ki so jo razne borčevske organizacije naslovile na tržaškega župana, tržaške občinske odbornike in na predsednika tržaškega občinskega sveta v zvezi dokumentom z naslovom »26. oktober 1954-2014«, ki ga je pred kratkim odobril tržaški občinski svet. Pojasnimo naj, da so resolucijo podpisali: predsednik deželne zveze ANPI-VZPI, predsedniki pokrajinskih zvez ANPI-VZPI iz Vidma, Pordenona, Gorice in Trsta, predsednica tržaške sekcije ANED in predsednik tržaške sekcije ANPPA ter predsedniki Furlanskega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja iz Vidma, Pokrajinskega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja in sodobne zgodovine iz Pordenona, Posoškega raziskovalnega in dokumentacijsko-zgodovinsko-socialnega centra L. Gasparini iz Gradišča ob Soči ter Institutu Livio Saranza iz Trsta.

RIM - V parlamentu volitve dveh ustavnih sodnikov

Violante (DS) in Bruno (FI) tudi na včerajšnjem glasovanju brez izvolitve

RIM - Včerajšnje glasovanje v parlamentu, ki bi moral izglasovati dva ustavna sodnika in dva laična predstavnika v Višji sodni svet, je bilo po več zaporednih poskusih ponovno jalovo. Kandidat Demokratske stranke Luciano Violante je dobil 518 glasov, kandidat stranke Forza Italia Donato Bruno pa jih je dobil 511. Ne eden ne drugi pa nista dosegl potrebnega kvoruma 570 glasov, kar znaša tri petine skupnih glasov Poslanskih zbornice v Senatu.

Potek glasovanja, ki se brez rezultata ponavlja že nekaj dni, je ostro komentiral predsednik republike Giorgio Napolitano, rekoč, da neizvolitev postavlja huda vprašanja. Ob tem je predsednik strankam očital sektaško obnašanje, ko niso sposobni zagotoviti izvolitve članov Ustavnega sodišča s potrebnim spoštovanjem pluralizma.

Napolitano je spomnil, da so politične sile same predlagale zvišanje kvorum za imenovanje predstavnikov v pomembna državna telesa. Vendr visoki kvorumi pomenijo, da mora za izvolitev kandidatov priti do dialoga in dogovora med različnimi političnimi silami v parlamentu, bodisi večine kot opozicije, je povedal predsednik. Če pride do neutemeljenih nasprotovanj nekaterim kandidatom in sektaškega zadržanja tistih parlamentarcev, ki ocenjujejo, da so primerni le kandidati iz njihovih vrst, pride neizbežno do paralize celotnega mehanizma izvolitve, je še dejal Napolitano in pozval politične sile v parlamentu naj razmislijo o nastalem položaju.

Demokratska stranka in stranka Forza Italia sta potrdili kot kandidata za ustavna sodnika Luciana Violanteja in Donata Bruna, ki bosta torej na dnevnem redu parlamentarnega glasovanja tudi danes. Kar zadeva Višji sodni svet je Forza Italia umaknila kandidaturo Luigija Vitalija, kar je

odprlo pot dogovora z Demokratsko stranko o kandidaturi senatorja FI Pierantonia Zanettina, ki pa je namesto potrebnih 514 prejel le 448 glasov.

Zaradi včerajšnjega ponovno posrečenega glasovanja sta se včeraj z dve uri sestala Matteo Renzi in Silvio Berlusconi. Parlamentarci Sel so tako glede ustavnih sodnikov kot Višjega sodnega sveta napovedali belo glasovnico, kar je po Napolitanovem posugu naredilo tudi Gibanje petih zvezd.

Medtem je vlada včeraj v senatu predstavila amandama glede reforme

dela, tako imanovanega »Jobs act«, ki je v razpravi v senatu. Poudarek je na delovni pogodbi s tako imenovano »rastočo zaščito« za vse na novo zaposlene. Predstavnik Forza Italia Maurizio Sacconi je izrazil zadovoljstvo, ker amandama za nove zaposlene ne predvideva zaščite kot po 18. členu de-lavskega statuta.

Povsem drugačnega mnenja so sindikati, ki so se, vsaj kar zadeva CGIL, FIOM in UIL znašli na podobnih pozicijah in so takoj napovedali stavo koledarja protestnih akcij.

Predsednik Giorgio Napolitano s soprogo Clio

ANSA

EDINBURGH - Danes referendum o škotski neodvisnosti

Še zadnji pozivi za »Da« ali »Ne«

Tri nove javnomenske raziskave v časnikih Daily Telegraph, Scotsman in Daily Mail pokazale, da je tesna večina proti neodvisnosti

Glasovi neodločenih bi lahko ježiček na tehtnici prevesili na katerokoli stran.

ANSA

EDINBURGH / MADRID - Dan pred zgodovinskim referendumom o škotski neodvisnosti so zagovorniki in naspromniki na vse načine izkorisčali še zadnje priložnosti, da volivce pridobijo na svojo stran. V Glasgow in drugod po Škotski so se na zborovanih zbrali privrženci obej taborov, voditelji kampanj pa so ognjevito ponavljali že slišane objube. Tako tabor za neodvisnost kot proti sta včeraj po vsej Škotski organizirala zborovanja in mobilizirala na tisoče prostovoljev, ki so delili letake. S tem so želeli na svojo stran pridobiti predvsem neodločene volivce, katerih delež ostaja dokaj visok.

Škotski premier in predsednik Škotske nacionalne stranke (SNP) Alex Salmond je v pismu, naslovjenem na Škote, pozval volivce, naj izkoristijo zgodovinsko priložnost in končajo 307 let staro zvezo z Anglijo. »V petek zjutraj se zbudite v prvi dan boljše države. Zbudite se v zavedanju, da ste vi zasluzni, da se je to zgodilo,« je zapisal Salmond. »Gre za to, da vzamemo prihodnost svoje države v lastne roke. Naj se vam ta priložnost ne izmuzne,« je dodal.

Vodja nasprotnega tabora, nekdanji britanski finančni minister Alistair Darling je medtem vztrajal, da bo za Škotsko »hitrejša in boljša sprememba«, če ostane znotraj Združenega kraljestva. Voditelji treh glavnih strank na Otoku so namreč škotskemu parlamentu v primeru zavrnitev neodvisnosti objavili obsežne nove pristojnosti.

Dan pred referendumom so tri nove javnomenske raziskave v časnikih Daily Telegraph, Scotsman in Daily Mail pokazale, da je tesna večina proti neodvisnosti, da pa bi lahko glasovi neodločenih ježiček na tehtnici prevesili na katerokoli stran. Brez upoštevanja neodločenih volivcev so vse zabeležile 48-odstotno podporo neodvisnosti, medtem ko bi jih proti glasovalo 52 odstotkov.

V razgretu razpravo o škotskem referendumu se je včeraj vključil španski premier Mariano Rajoy, ki je menil, da težnje po neodvisnosti, kakrsne izražata Škotska in Katalonija, spodbavajo evropsko integracijo. »Vsi v Evropi mislimo, da so ti procesi izjemno negativni,« je dejal v španskem parlamentu in pri tem izpostavil finančne in gospodarske razlage. Predvsem pa ti procesi po njegovem prepričanju »mirirajo evropski duh, saj je Evropa nastala zaradi integracije držav in ne, da bi jih razdrobla.«

V Španiji z zanimanjem opazujejo dogajanje v zvezi s četrtkovim referendumom na Škotskem, saj nameravajo tudi v njeni regiji Katalonija 9.

novembra izvesti referendum o neodvisnosti. A za razliko od britanske vlade španska referendumu nasprotuje, saj da je v nasprotju z ustavo. Ta posameznim regijam prepoveduje, da bi same odločale o svoji prihodnosti. (STA)

KIJEV

Pod lupo bo milijon javnih uslužbencev

KIJEV - Ukrajinski premier Arsenij Jacenjuk je včeraj napovedal, da že sestavlja posebno komisijo, ki bo v skladu z novo protikorupcijsko zakonodajo preverila približno milijon javnih uslužbencev in pripadnikov varnostnih služb. Med njimi bodo tudi člani vlade in celotno sodstvo, je povedal Jacenjuk. Ukrainski parlament je novi protikorupcijski zakon sprejel v torki. In kot je včeraj povedal Jacenjuk, bo zadeval približno milijon ljudi v državi.

Zakon so že imenovali za »lustracijskega«, uperen pa naj bi bil predvsem proti tistim, ki naj bi imeli povezave z nekdanjimi sovjetskimi tajnimi službami, pa tudi z aktualnimi russkimi oblastmi. Ukrainski poslanci so sicer v torki sprva zavrnili zakon, kar je takoj sprožilo množične proteste pred parlamentom. Sprejem tovrstne zakonodaje je bila namreč ena od glavnih zahtev voditeljev krvavih protestov v Kijevu minulo zimo.

REFERENDUM - Tržaška Slovenca, ki dobro poznata Škotsko

»Škoti ne ljubijo Angležev« »Slovenci bolje organizirani«

Današnji škotski referendum bo odmeval tudi pri nas. Posebno zanimivo bo za tržaška Slovenca, ki sta nekaj let preživel v Glasgow in Edinburghu. V glavnem škotskem mestu je bil dve leti zaposlen nekdanji Borov odbokjar, 36-letni Gabriele Talotti. Naš drugi sogovornik, prav tako Slovenec iz Trsta, je hotel ostati neimenovan, saj so ga v londonskem Cityju ravnokar sprejeli v službo. »Med drugim bo tudi izid referendumu vplival na strategijo našega podjetja. Ker so me ravnokar zaposlili, pa so mi, kot piše v pravilniku, prepovedali dajati katerokoli izjavu za medije,« je povedal. »Vsekakor bom z veliko radovednostjo spremljal referendum. V Edinburgu sem preživel pet let. Najprej sem zaključil enoletni podiplomski študij v ekonomiji in nato so me zaposlili v zavarovalnici oziroma družbi, ki se ukvarja z investicijskimi skladji.«

»Na Škotskem, po pravici povedano, ne ljubijo Angležev. Velika večina ljudi pa misli racionalno in se boji za svojo prihodnost. Ti bodo prav gotovo glasovali proti neodvisnosti. Mlajše generacije in brezposelniki bodo glasovali za. V zadnjih dneh so največjo napako storili angleški politiki. Predsednik vlade Cameron in

ganizirani. Imeli so bolj jasne pojme. Nacionalistična stranka Škotske SNP še nima jasnih pojmov, kako bi potekala tranzicija, v primeru zmage. Zadnje volilne ankete so nemalo presenetile tudi zagovornike neodvisnosti.«

Talotti je povedal, da je živiljenje na Škotskem po eni strani zelo udobno (organizacija in storitve so na višku), po drugi pa zelo dolgočasno. »Podnebjje ni prijazno. Sonca je malo, vse je sivo, vključno z zgradbami v mestu. Le trava ima moreno zeleno barvo, katere pa sem se kramalu naveličal. V Trstu je lepše,« je poudaril Gabriele. O škotskem referendumu je še povedal: »Prišel sem do zaključka, da so bili Slovenci pred osamosvojitvijo v devetdesetih letih prejšnjega stoletja bolje or-

Tako Talotti kot naš drugi sogovornik bosta jutri zjutraj, pravzaprav dopoldne, poklical prijatelje v Glasgow oziroma Edinburgh. Ne glede, kako se bo končalo, bodo eni ali drugi danes ponosni praznovati vse do jutranjih ur. Že danes bosta dogajanje na severnem delu Otoka pozorno spremljala po spletnih straneh The Guardian (www.theguardian.com) oziroma BBC-ja (www.bbc.co.uk).

Jan Grgič

POGOVOR - Guillermo Berzins o festivalu TriesTango, ki se prične danes

»Tango je treba nositi v srcu«

Leta 2012 je Guillermo Berzins, argentinski plesalec in učitelj tanga, ustavil svojo plesno šolo ASD GB Dance School v Trstu. Letos bo druga izvedba mednarodnega festivala TriesTango v njegovi organizaciji gostila mednarodno priznane umetnike, gostuječe izvajalce in učitelje tanga ter privabila v Trst stotine plesalcev ne le iz evropskih držav. Festival se bo odvijal od danes do nedelje na sugestivni lokaciji v samem središču mesta, na četrtem pomolu (Molo 4) na tržaškem nabrežju.

Druga izdaja festivala TriesTango predstavlja velik organizacijski podvig in zelo ambiciozen izzik?

Svojo lanskoletno zamisel, da bi v očarljivo kuliso mesta Trst z morjem in habsburškim arhitektonskim videzom umestil festival argentinskega tanga, sem programsko dopolnil in obogatil s petrim glasbeno-plesnim dogajanjem. Festival TriesTango sem razširil na štiri plesne večere, t.i. milonge, povabil sem tri mednarodno uveljavljene orkestre, ki bodo igrali v živo, in tri pare vrhunskih argentinskih plesalcev, ki se bodo predstavili z lastnim nastopom in bili v popoldnevu na razpolago prijavljenim tangerom z vodenimi delavnicami. Na milongah pa bo priložnost tudi za ogled in preizkus edinstvenih oblek in plesnih čevljev, kar spada tudi k užitku in občutku estetskega ugodja argentinskega tanga.

Današnji uvodni večer bo posebej sugestiven in privlačen tudi za neplešalce tanga?

Letošnji izvedbi festivala odpira vrata plesna predstava Tango Fatal v gledališču Rossetti. Gre za pravi debut istoimenske skupine štirih plesih parov pod mojim umetniškim vodstvom in predstavlja moje najbolj ambiciozne upe. Skupina se je sestavila pred enim letom in odgovarja moji notranji potrebi, saj sem po duši predvsem plesalec. V zadnjih treh letih sem nekoliko opustil samostojne plesne nastope, ker me je prevzela organizacija tango tečajev in didektična odgovornost do svojih gojencev, ko sem se odločil za svojo šolo v Trstu. Imam zelo jasno izdelano vizijo glede tehnične pripravljenosti plesalcev, čustvene intenzivnosti in umetniško-spektakelskega dometa, ki ju želim posredovati svojim gledalcem. Predstavo sem do potankosti glasbeno in scenko zasnoval s pomočjo sodelavcev: argentinskega maestra Mariana Speranza, ki vodi orkester Tango Spleen, tonskega mojstra in odrske razsvetljave Fulvia Vascotta in z izvirno adaptacijo kostumov Chiare Angelice. O empatiji in čutnem naboju plesnih parov bi lahko tudi govoril v presežkih. V predstavi bomo ponudili pregled tradicionalnih in folklornih slogov skozi zgodovino tanga, poudarek bo na spoju izraznosti plesalcev in intenzivne emocionalne vživostosti gledalcev.

Argentinski tango z vsemi različicami ritmov in stilov postaja vedno bolj popularen že na vseh straneh sveta, tako rekoč od Argentine do Japonske. Kako ga doživlja Argentinec v Trstu?

Pri šestih letih sem se začel približevati tangu. Buenos Aires ima trinajst milijonov prebivalcev in od teh jih dva milijona pleše tango. Kdor koli želi v prestolnici uspeti, mora vstopiti v eno izmed treh šol visokega umetniškega nivoja. Imel sem posebno čast, da so me usmerjali in vodili izjemni učitelji, različni producenti in koreografi. Nasvet vsakega sem izkoristil, osvojil kot uvid in svoje tehnično znanje izpopolnil. V Buenos Aires se pod skupnim imenom tango prepletajo različni plesni slogi, ki so del ljudske plesne tradicije. Ko je argentinski tango

Guillermo Berzins

prestopil meje Evrope in torej postal evropski ballroom, so ga angleški ljubitelji shematisirali, poenostavili in prestavili v obliko različnih figur, da bi se merili v plesnih tekmovaljih. Bistvo tanga je objem, dotik dveh teles in emocijski doživljaj, ki se pri plesu sprošča. Pri tržaških tangerih in nasploh v Italiji opažam, da plesalca dolgo premagujeta strah pred bližino, preden se zaupljivo prepustita drug drugemu in se ovijeta v enotnem objem.

Kako sam spaša svojo tradicionalno dušo tanga z izkušnjo poučevanja?

Sposobnost prenosa muzikalnosti v gibanje pretvarja ples v izjemno čutno izkušnjo. Moj petnajstleten pristop k poučevanju poudarja in predvsem vnaša odprt odnos do plesa, pri učenju razvija osebni slog, ki je osvobojen ustaljenih struktur in hkrati obdeluje njegovo tehniko (telesno mehaniko, os-

novne korake in figure, dojemanje vodstva, sledenja, ...) s privajanjem na različne metrične takte in stile (v odprttem ali zaprttem objemu). Tango slovi predvsem na improvizaciji in na posameznikovi interpretaciji melodij, od klasičnih glasbenih izvajalcev, kot so Pugliese, Greco, D'Arienzo, Troilo, do modernejših zvokov Color tanga.

Kako je s tangom v Argentini?

V času se tango spreminja, v nehnem iskanju novih oblik, usvaja nove ritme in melodije, tudi besedila npr. Horacia Ferrera vnašajo nove urbane motive v glasbo. Tango je že v svojem izvoru nastal s kontaminacijo različnih stilov, kot spojitev plesnih elementov kubanskih črncev (habanera), urugvajskih afriških sužnjev (candombre) in milonge, izrazila glasbene folklore, ki je nastala ob izlivu »srebrne reke« – Rio de la Plata. Na začetku prejšnjega stoletja se je bandoneon, ki ga je izumil Heinrich Band na Nemškem, takoj oprijel tradicionalnih argentinskih orkestrov – t. i. guardia vieja in postal tipični tango instrument. Astor Piazzolla je inovator, ker je osnoval glasbeni stil tango nuevo in spet obudil tango v Parizu. V tem se kaže tudi transgresija in življenjskost plesa, ki ohranja osnovni estetski videz. Mladí Argentinci osvajajo in obnavljajo pristno tradicijo tanga, ki pa je ne gre združevati s poslovno dejavnostjo, ki je zgolj dobiček, ali povezovati z napačnimi pomeni. Tango ni rdeča vrtanca v ustih. Tango je treba nositi v srcu.

Loredana Umek

Un ragazzo d'oro

Režija: Pupi Avati

Igrajo: Riccardo Scamarcio, Sharon Stone in Cristiana Capotondi

Italija 2014

Ocena: ★★★

POGLEJ TRAILER!

Največje zanimanje vlada prav gotovo za prisotnost Sharon Stone, čeprav se ameriška plavolasta lepotica v najnovejšem filmu Pupija Avatija bolj slabob izkaže. Dejstvo pa je, da že ideja, da v celovečeru bratov Avati igra hollywoodska zvezda, predstavlja izredno presenečenje.

Zgodb je postavljena med Rimom in Milanom. Davide Bias je pisatelj, ki ne uspeva, kot bi si želel, in se zato iz Rima odseli v Lombardijo, kjer se zaposli kot pisek reklamnih scenarijev. Delo mu ni posebno pri srcu poleg tega pa mu tudi ljubezenska zgodba z lepo Silvio povzroča precej preglavic. Pravi problem pri vsem tem so resnici sam Davide in odnosi, ki jih ima z družino: že več let si zaradi tega pomaga s pomirjevalnimi tabletami in sestanki pri psihoterapeutinji.

Nekega dne pa mu sporočijo, da je v Rimu njegov oče umrl v hudi prometni nesreči in da ni jasno, ali je pri tem šlo za incident ali za samomor. Davideja to definitivno prepriča, da gre spet domov. Tam spozna tudi očetovega založnika, ki je v resnici čudovita ženska, s katero je mogoče preminuli oče imel tudi ljubezensko razmerje.

Psihološki triller bratov Avati (znamenitejši Pupi je režiser, njegov manj poznani brat Antonio pa producent) je že petnajsti film v pčilih štirinajstih letih, saj Avatijeva označuje neverjetna produktivnost, kar pa ni nujno sinonim za kakovost.

Filma na primer niso hoteli na pretekli Mostri, za kar je Avati zelo zameril beneškemu festivalu. Delo je bilo nato predstavljeno v Torontu, kjer pa ni doseglo posebnih rezultatov.

Gotovo pa je izbira Sharon Stone in Riccarda Scamarcia precejšnja garancija za uspeh pri gledalcih. (Iga)

GLASBA - Zadovoljiv obračun čezmejne prireditve

Festival Echos vzbulil zanimanje

Na festivalu so se poleg glasbe predstavili vedno tudi lokalna kultura, zgodovina, kulinarika in vina

Po lanskem debiju se je z drugo izvedbo še do datno utrdila uspešnost čezmejnega glasbenega festivala Echos. Klub poletju, ki je bilo radodarno z dežjem, se je letosnji festival zaključil z zelo pozitivnimi rezultati. Festival je ena izmed aktivnosti projekta Echos - Čezmejni odmivi, sofinanciranega v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, pri katerem so kot partnerji sodelovali Društvo Progetto Musica iz Vidma, Kulturni dom Nova Gorica in Kosovelov dom Sežana.

V okviru festivala se je v samo dveh mesecih zvrstilo 14 koncertov (8 v Furlaniji-Julijski krajini, 6 pa v Sloveniji) na krajih z visoko arhitekturno, umetniško in kulturno vrednostjo. Tokratna rdeča nit izbire festivalskih prizorišč so bili gradovi in dvorci. Letosnjega festivala se je udeležilo več kot 2.000 ljudi z obeh strani meje. Tvorili so ga predvsem koncerti komorne glasbe mladih glasbenikov in nastopi uveljavljenih skupin, ki so nas popeljali v svet jazzu, klezmerja, etno in renesančne glasbe, ki je poslušalce vpeljala v vzdusje, čar in prefinjenost dvornih zabav. Letošnjo izvedbo festivala so obliskovali: 2 umetniški vodji, 2 profesorja na glasbenem taboru v Sežani in 58 sodelujočih glasbenikov, od teh 16 mladih italijanskih in slovenskih glasbenikov novonastalih čezmejnih zasedb ter 42 uveljavljenih poustvarjalcev. Za letosnji festival so mladi skladatelji z Akademije za glasbo iz Ljubljane in s Konservatorijem za glasbo iz Vidma in Trsta napisali 4 krstne izvedbe. Poleg glasbe velja poudariti tudi spremeljevalne aktivnosti: 15 vodenih ogledov in delavnic za več kot 750 udeležencev in 14 kulinaričnih dogodkov. Utraj festivala je bilo moč zaznati tudi na splettem omrežju in v medijih: 660 všečkov na Facebookovi strani in skoraj 5.000 posameznih obiskovalcev na spletne strani v samo dveh mesecih, 363 objav in več kot 291 fotografij.

»Glasba je prežela kraje, kjer so potekali koncerti, in prisotni so imeli možnost uživati v kakovostni glasbi ob skrbno izbranih programih kon-

Tokratna rdeča nit izbire festivalskih prizorišč so bili gradovi in dvorci

certov na visoki ravni, ki so zajemali iz ustvarjalnosti obeh držav. Za zelo uspešno se je izkazala formula, saj se je na festivalu poleg glasbe predstavila vedno tudi lokalna kultura, zgodovina, kulinarika in vina, in s tem raziskovala dedičino slovenskih in italijanskih krajev ob meji – je v imenu vseh partnerjev projektu izjavil Loris Celetto, generalni direktor Društva Progetto Musica.

Med cilje projekta spadajo namreč tudi promocija in razvoj čezmejnega območja, dostop in ustvarjanje na področju kulture ter ustvarjanje novih priložnosti za mlade glasbenike iz Slovenije in Furlanije Julijskih krajina. »Tudi letos smo, tako kot lani z veseljem ugotovili, da so nekatere skupine sodelovalne in koncertirale tudi po zaključku festivala, kar nas je še posebej navdušilo« je doda-

la Pavla Jarc, direktorica Kulturnega doma Nova Gorica. Tako bosta Gregor Dešman (klavir) in Leonardo Franz (klarinet) spet znova nastopila, enako kot Carmen Anastasio (klavir) in Alja Mandič (violončelo), ki sta izjavili: »Na Echos naju bodo vedno vezali prijetni spomini. Prav na tem festivalu sva se nameč spoznali in prvič dobili priložnost, da skupaj nastopiva. Med nama je takoj preskočila iskrica umetniške usklajenosti, zato sva se odločili, da bo Echosu nadaljujeva skupno nastopanje in duetu.«

Dejavnosti projekta bo zaokrožil sklepni dogodek, ki bo organiziran v začetku leta 2015. Na njem se bodo predstavile najboljše skupine mladih glasbenikov, ki so nastopile na obeh festivalih, leta 2013 in 2014.

PORDENONELEGGE - Na uvodnem večeru ovacije za izraelskega pisatelja

Grossman: Na nikogar nočem vreči svoje sence

David Grossman na sinočnjem otvoritvenem večeru festivala Pordenonelegge; desno množica udeležencev čaka v vrsti na avtogram izraelskega pisatelja

Dolg aplavz, ki se je postopoma spreminjal v stoječo ovacijo, in dolga dolga vrsta ljudi, ki je na koncu potrežljivo čakala v vrsti, da ji David Grossman podpiše izvod ene ali več knjig. Tako se je sinoči zaključila uradna otvoritev letošnjega 15. literarnega festivala Pordenonelegge. In težko bi bilo drugače. Kajti srečanje z izraelskim pisateljem je bilo pravo doživetje: njegove besede so bile preproste in učinkovite, bistre, mile, ironične, odločne obenem. Najbrž ni pretirano zapisati, da se je sinoči David Grossman dotaknil mariskatere duše.

Uvodnega večera v pordenonskem Verdijevem gledališču se je udeležila tudi deželna predsednica Deborah Serracchiani in podčrtala, da so tovrstni kulturni dogodki sredstvo za družbeno, a tudi ekonomsko rast Furlanije-Julijanske krajine in celotne države: samo z vlaganjem v kulturo se bomo prevelili v odraslo družbo. Kljub prisotnosti javnih upraviteljev in sponzorjev, ki jih je direktor Gian Mario Villalta uvodoma povabil na oder, da bi se jim javno zahvalil za podporo, ki jo nudijo pordenonskemu prazniku knjig in njihovih avtorjev, pa je bil nespornejši protagonist večera 60-letni pisatelj iz Jeruzalema, ki je sredi 80. let opozoril nase z romanom Glej geslo: ljubezen. Prvi uspešnici so sledile mnoge druge, prevedene v številne svetovne jezike, ob romanih se Grossman posveča otroški literaturi, napisal pa je tudi nekaj knjig, ki so mešanica esejističnega in novinarskega sloga, v središču katerih je postavil palestinski konflikt. Kajti Grossman je prepričan, da kot pisatelj ne sme molčati, prepričan je, da lahko s svojim poklicem pomaga okolju, v katerem živi. S priповodenjem zgodb, ki bralcu pomagajo razumeti tudi bolečino nasprotne strani, z dokazovanjem, da je tudi sredi naspila mogoče ohraniti človečnost in z odločnim nastopanjem v javnosti.

"Jaz nočem zasesti nobenega ozemlja, na nikogar nočem vreči svoje sence, ker vem, da bo potem nekdo hotel vreči tudi svojo senco name," je dejal na pordenonskem odru. "Dokler Palestinci ne bodo imeli samostojne države, tudi mi ne bomo res imeli svoje. Ustanovitev izraelske države je bil pravi čudež, ampak v 65 letih nam v njej ni uspelo ustvariti domačega okolja. To je največja tragedija judovskega naroda: da se na tem svetu ni nikoli počutil doma. Prepričan sem, da se bomo, ko bomo imeli obe državi, bolje počutili in da nas bo potem ves svet priznal in sprejel."

Sicer pa se je pogovor, ki ga je vodil Villalta, pobliže dotaknil zadnjih dveh Grossmanovih del, ki sta bili prevedeni v italijansčino: Caduto fuori dal tempo in A un cerbiatto somiglia il mio amore. V obeh

primerih je avtor tako ali drugače obdelal "katastrofo, ki je pred osmimi leti pričadela našo družino". V neskončni izraelsko-palestinski vojni je namreč umrl njihov sin in brat. "Smrt otroka je najbolj tragična. Prevzame te občutek fosilizacije, počutiš se kot kamen, ki ne zna več delati, misliš, govoriti. Po nekaj letih pa sem začutil potrebo poimenovati ta nova čustva, ustvariti zemljevid tistega otoka, na katerem sem se znašel kot za kazen. To sem storil na svoj način - s pisanjem. Pisane je zame Biti - z veliko začetnicno." Zato se eden od njegovih protagonistov večglasne priповedi Caduto fori dal tempo nekega dne nepričakovano odpravi zdoma. Kam, ga vpraša žena. Ni vrem, ji odgovori mož, tja dol. V kraj, kjer bo našel besede, s katerimi spregovoriti o umrelim sinu. "Največje darilo umetnosti je to, da tudi laikom dovoljuje, da se približajo tisti neprepustni meji med življnjem in smrtno. S svojim pisanjem skušam praskati po tem obmejnem zidu."

Grossman pravi, da je srečen in privilegiran, ker piše v hebrejsčini, jeziku, ki je star 2.500 let: v vsaki njegovi plasti je čutiti odmev prejšnjih plasti, vse do svetega pisma. "Hebrejsčina je zame kot neke vrste državnih arhiv. Jezik, ki ga govorimo, oblikuje tudi naša življenja."

Poljanka Dolhar

Kaj pa danes?

Današnji, drugi festivalski dan, bo ob številnih dopoldanskih dogodkih za šolsko populacijo postregel z mnogimi predstavitvami knjig in drugimi kulturnimi dogodki. Tako velja npr. izredno pričakanje za (razprodano) premiero gledališkega monologa La paura, povzetega po zgodbi o prvi svetovni vojni, ki jo je napisal Federico De Roberto; na oder je bo ponesel Massimo Salvianti. V Pordenonu se bosta danes popoldne predstavila južnoafriška pisateljica Deborah Levy (A nuoto verso casa) in Michael Dobbs, avtor (tudi filmske) uspešnice House of cards. Ob 21. uri pa matematik in psihoanalist Haim Baharier; rojen v Parizu judovskim staršem poljskega porekla (oba sta preživeli Auschwitz), živi v Milenu in se je tokrat preizkusil v pisanku družinske avtobiografije (La valigia quasi vuota). Omeniti velja še predstavitev knjige La mia patria è il mondo intero, v kateri je novinarka Elisabetta Pozzetto zbrala zgodbе dvajsetih žensk iz FJK. V petek pa v Pordenonu prihajajo tudi Massimo Cacciari, Fabrizio Giffuni in koroška pisateljica Maja Haderlap.

PORDENONELEGGE - Dialog med Borisom Pahorjem in dijaki

Kar vam imam povedati

To bo naslov knjige, ki bo izšla pri založbi Nuovadimensione o dialogu pisatelja z mlado generacijo

Sharon je stara 19 let, Boris Pahor 101. Ko se je prva rodila v Gumiunu leta 1995, je drugi prebival v Trstu kot 82-letni upokojeni profesor in avtor številnih literarnih del, ki so bila poznanata skoraj izključno med slovenskimi bralcji; takrat ni vedel, da mu bodo naslednja leta prinesla tudi slavo, številne prevode, intervjuje, gostovanja na literarnih festivalih. Tudi na Pordenonelegge. Njuni življenjski poti sta se v zadnjem letu nekajkrat prepletli na Prosek. V tisti knjižnici v prvem nadstropju Kulturnega doma, kateri je tržaški pisatelj zapustil svojo bogato knjižno zbirko. Sharon in njeni sošolci, ki v Gumiunu obiskujejo licej Magrini in trgovski zavod Marchetti, do takrat niso vedeli, kdo je Boris Pahor. Prav tako niso vedeli za zlo, ki ga je fašizem povzročil Slovencem. »Med srečanjem v proseški knjižnici, ki je zame postala skoraj domač kraj, v katerem širiti svoje kulturno znanje, me je najbolj pričadelo to, kar sem slišala o preganjajujoči slovenske skupnosti. Teh tem ne najdeš v naših zgodovinskih učbenikih,« je včeraj v Pordenonu povedala temelnsola Sharon. Njen sošolec Lorenzo je dodal, da so jim ta srečanja po-

nudila edinstveno priložnost, da se pobliže seznanijo z zgodovino 20. stoletja, predvsem z njenimi manj zanimimi platmi. On je iz srečanj črpal tudi navdih za maturitetni referat in se naposled odločil, da bo zgodovinsko znanje poglabljaj tudi na univerzi.

Tri srečanja v proseški knjižnici so bila del projekta, ki se bo zaključil ... v knjižni obliki. Pri založbi Nuovadimensione bo namreč izšla knjiga Quello che ho da dirvi - Dialogo tra generazioni lontane un secolo (Kar vam imam povedati - dialog med stoletje oddaljenima generacijama). Kajti pisatelj in skupina dijakov so, kljub ogromni starostni razlike, vzpostavili dialog. Dijaki so mu postavili vrsto vprašanj, in to ne samo o zgodovinskih dogodkih, temveč tudi o vsakodnevnih, zakaj ne, bolj intimnih temah: o prvih ljubeznih in prvih napisanih straneh, odnosu do Trsta, soočanju z nasiljem, sovraštvo ... Energični pisatelj jim je osvetil svojo življensko zgodbo, v kateri se zrcali celotno tako imenovano kratko stoletje. Skozi njegove besede so spoznali zgodovino in pridobili znanje, ki jim bo v življenu še kako koristilo. Pojem identitete je v najstniških očeh

manj abstrakten, če ti nekdo pojasi, kako mu je njegovo (začasno) ukradel fašizem. Tudi razlike med narodnim ponosom in nacionalizmom postanejo bolj jasne, če ti stoletnik neutrudno ponavlja, da ima vsakdo pravico izbrati identiteto, ki mu je bližja, in jo ščititi pred tistimi, ki jo hočajo izbrisati. »Kako pa bi vi reagirali, če bi Furlanijo zasedli Kitajci in vas prisili, da govorite samo kitajsko,« je včeraj Boris Pahor vprašal poln šotor dijakov. »Vsakdo je lahko ponosen na svojo identiteto, pri tem pa ne sme nikoli nastopiti proti drugim identitetam. To mora veljati tudi za novo Evropo, ki bo uspešna samo, če bomo v njej združeni v različnosti - vsak s svojo identiteto.«

Knjiga Quello che ho da dirvi bo, kot je pojasnil založnik Gino Cervi, izšla novembra. Profesorji Angelo Flormo, Flavia Valerio in Alberto Vidon, ki so dijake vodili skozi to »čudovito avanturo«, upajo, da bo prodrla med italijanske šolske klopi in tako vsaj delno zapolnila vrzeli, katerih so žal polni zgodovinski učbeniki. Ampak potem mora v njej biti prav vse, je posvaril Boris Pahor: kdor piše zgodovino, mora biti pogumen. (pd)

GORICA - Medtem ko se na spletu kopičijo rasistični izpadi

Z bombo grozili gostom šotorišča

Zahvali so odstranitev šotorišča in obenem grozili z bombo. »Zbrali smo cel kup podpisov za zaprtje kampa. Če tega ne boste čim prej storili, lahko pričakujete bombo. Boje kar dve, tako smo gotovi, da ne prezivijo nihče.« Trije moški srednjih let so se v torek popoldne zglasili pred šotoriščem za afgananske begunce v Ulici Brass v Gorici. Spraševali so po pokrajinskih odbornicah Ilariju Cecot, ki je skupaj s predsednikom pokrajine Enricom Gherghetto glavna pobudnica postavitve šotorišča. Ker je odbornica ravnokar odšla, so trije moški nagovorili prostovoljca nadškofiske Karitas; najprej so glasno zahtevali zaprtje kampa, zatem je eden izmed njih prostovoljcu začel groziti z bombo.

GORICA - Občina »Zdravstvena varnost ni zagotovljena«

Šotorišče v Ulici Brass ne zagotavlja zdravstvene varnosti. V to je prepričana goriška občinska odbornica Silvana Romano, ki opozarja, da je v kampu za afgananske begunce premalo stranišč, kar dokazujejo tudi dolge vrste pred njimi.

»Pokrajinski upravitelji so za molčali primer okužbe s tuberkolozo; koliko stvari nama pokrajina in dežela še privrila in sploh zakaj so vseeno postavili šotorišče v središče mesta in zraven sol, čeprav so vedeli da okužbo?« Romanova poudarja, da so namerno postavili šotorišče v Gorico, saj jima tako tega ni treba storiti v občinah, ki jih vodijo levensredinske uprave. »V Krminu so v nekdanjem domu za starejše občane s petdesetimi ležišči svojčas uredili študentski dom, ki je danes popolnoma prazen. Kljub temu so se odločili za postavitev kampa v središču Gorice in se pri tem celo sklicevali na papeža Frančiška. Vse so storili po skritem, natanko tako, kot so zaprli porodnišnico,« je ostra Silvana Romano, ki potruje, da si na občini prizadevajo za čim prejšnjo odstranitev šotorišča; s tem namenom se je župan obrnil na notranjega ministra. »Gorico bi radi spremenili v begunske naselje. Ne bo jim uspelo, saj bomo storili vse, kar je v naših močeh, da čim prej zapremo kamp, ki je postal simbol italijanske nesposobnosti reševanja vozla priseljencev,« poudarja odbornica.

Včeraj sta pokrajinska odbornica Ilaria Cecot in direktor nadškofijske Karitas Paolo Zuttion z dogodkom seznanila policiste iz oddelka Digos. »Če se bo stvar ponovila, bomo vložili tudi prijavo. Zaenkrat bodo policisti preverili zadevo in potem sami ukrepali,« pravi Cecotova in pojasnjuje, da so enega izmed treh moških

prepoznali. Šlo naj bi za Goričana, sicer obiskovalca središča Karitas.

»Dogodek je rezultat poročanja nekaterih medijev, na podlagi katerega ljudje mislijo, da gre za oskrbo afganistanskih beguncev denar, ki bi bil drugače namenjen potrebnim domačinom. Za grožnjam so posamezniki, ki so tudi sami v sti-

ski in ki so nasedli strumentalizaciji celotne zadeve,« poudarja Zuttion, ki je vsekakor prepričan, da se dogodka ne sme podcenjevati. Cecotova je deležna ostrih kritik in osebnih napadov tudi na spletu - zlasti na socialnem omrežju Facebook, kjer se najde cel kup rasističnih izpadov. Tudi včeraj dopoldne so v šotorišču doživeli neprijeten obisk. Priletna gospa je prišla pogledat, za kakšno »gnusobo« (»schifo«) so poskrbeli. »K sreči je tudi veliko ljudi, ki nas podpira in nam prinaša pomoč. Klicali so nas tudi iz Slovenije in nas vprašali, kaj najbolj potrebujemo. V glavnem gre za oblačila, čevlje, brisače, saj smo že zbrali dovolj oddej,« pravi Cecotova; kdor bi rad tudi sam pomagal priseljencem, lahko blago dostavi vsak dan med 10. in 12. uro.

Zuttion in Cecotova še ne vesta, do kdaj bodo begunci ostali v šotorišču. »Čakamo, da se zaključi birokratski postopek, ob zaključku katerega bomo podpisali dogovor s prefekturo; predvidoma bo do tega prišlo v ponedeljek. Problem je v tem, da je tudi središče Nazareno skoraj polno zasedeno, v njem je že 70 beguncev. Afganistanskim priseljencem smo dejali, naj preko telefona obvestijo svoje prijatelje, naj ne hodijo v Gorico, saj jim ne bi nikakor uspeli pomagati,« pravi Zuttion in pojasnjuje, da je včeraj dvajset beguncev zapustilo šotorišče, saj so dobili namestitev v hotelu Internazionale. V Ulici Brass tako ostaja 74 priseljencev. V šotorišče so včeraj pripeljali osem kemijskih stranišč. V kampu s hrano nimajo težav. Za kosila poskrbi zdravstveno podjetje, za večerje Karitas. (dr)

GORICA - Bankomat Do denarja z brusilnikom

Tatvina v poslopiju ob bivši bolnišnici

Izpraznjeni bankomat

BUMBACA

Begunci pred kemijskimi stranišči, ki so jih v šotorišče pripeljali včeraj

BUMBACA

Kulturni center
Lojze Bratuž

Združenje cerkvenih
pevskih zborov

Koncertna sezona 2014-2015

NAŠ ČARNI ČAS

Dekliška vokalna
skupina Bodeča neža

Koncert ob 10-letnici delovanja

Mateja Černic, zborovodja
Jasmin Kovic, režija

Kulturni center Lojze Bratuž

Petak, 19. septembra 2014, ob 20.30

Informacije in nakup vstopnic
tel. +39 0481 531445
e-mail: info@centerbratuz.org

GORICA - Leva sredina

»Župan ni ničesar ukrenil«

»Primer okužbe s tuberkolozo le potruje neodgovornost goriškega župana, ki ni ničesar ukrenil, da bi preprečil širjenje naležljivih bolezni.« Tako je prepričan načelnik goriške svetniške skupine Demokratske stranke Giuseppe Cingolani, po katerem bi župan Ettore Romoli moral poseči veliko prej, saj so nekateri priseljenci več kot en mesec živel ob Soči, kjer je nevarnost okužb veliko večja kot v novem šotorišču v Ulici Brass. Cingolani opozarja, da kamp za afganistanske begunce ne sme biti dokončna rešitev, zato pa bi si morale občinske uprave iz vse pokrajine - začenši z goriško - prizadevati za zagotovitev primerenega zatočišča za priseljence. »Po pokrajini je cel kup praznih poslopij,« pravi Cingolani in opozarja, da bi morala ravno goriška občina čim prej izbrati primerno stavbo in podpisati dogovor s prefekturo, ki bi s sredstvi notranjega ministrstva dala na razpolago 35 evrov za dnevno oskrbo vsakega begunka.

»Goriška Cerkev je preko nadškofijske Karitas dokazala veliko človekoljubnost,« poudarjajo občinski svetniki liste Gorizia è tua Michele Bressan, Michele Arcangelo Prignano in Rosy Tucci, ki so prepričani, da je primereno ravnala tudi pokrajina. »V Gorici so od vedno sobivali različni narodi: Italijani, Furlani, Slovenci in Nemci; zato pa se mesto nikakor ne sme zapreti vase, ne sme se batiti različnosti,« poudarjajo trije levensredinski občinski svetniki.

GORICA - Desna sredina

»Zakaj v Gradišču niso ravnali tako?«

»Zakaj niso na podoben način ravnali v Gradišču, kjer priseljenici že leta živijo v zasilnih zavetiščih ob Soči?« Tako se sprašuje goriška predstavnika stranke Forza Italia, deželni svetnik Rodolfo Ziberna in pokrajinski svetnik Dario Obizzi. »Pokrajina je postavila šotorišče v Ulici Brass, ne da bi se kakorkoli posvetovala z goriško občino in ne da bi kakorkoli poskrbel za namestitev beguncov tudi po drugih občinah,« pravi Obizzi, ki se sprašuje, zakaj ni goriška pokrajina poiskala drugih lokacij za odprtje kampa, ampak je izbrala ravno goriško mestno središče. Obizzi omenja, da bi lahko šotorišče postavili ob jezeru pri Dobri, ki so v pokrajinski lasti; še boljša rešitev bi po njegovem mnenju bil počitniški dom v Lužnicah pri Naborjetu, ki je ravno tako v pokrajinski lasti. Ziberna po drugi strani razlagata, da živi ob Soči na območju občin Zagaj in Gradišče več desetih priseljencev in prosilcev azila, vendar »nihče ne ukrepa, ker sta tamkajšnji občinci upravi v rokah leve sredine.«

»Zelo verjetno bo v Gorici število afganistanskih beguncov kaj kmalu naraslo. Zakaj goriška pokrajina in dežela tega ne priznata? Obljubili so, da bodo šotorišče odstranili po petnajstih dneh; ne bomo pristali niti na uro več,« zaključuje Ziberna.

Med nasprotniki šotorišča je tudi občinski tajnik stranke Fiamma Tricolore Franco Bertin, ki napoveduje, da bo v soboto, 27. septembra, ob 16. uri pred kampom protestni shod. Na njem se bodo zbrali desničarji iz Gorice, Trsta, Veneta in Lombardije.

KOMEDIJA V ABONMAJU
KOMIGO 2014

QUANDO LE DONNE ERANO DI SINISTRA

Terzo Teatro - Režija: Marino Zanetti

Jutri, petek 19. septembra 2014 ob 20.30
Kulturni dom Gorica - ul. I. Brass, 20

Vstopnina: redni € 10,00; znižani € 8,00

Informacije: tel. +39 0481 33288; email info@kulturnidom.it; www.kulturnidom.it

ŠTANDREŽ - Zelenice ob robu vasi

Na klopeh treh zaraslih parkov nihče ne poseda

Ob robu Štandreža so v zadnjih letih uredili tri parke. Prvi se nahaja ob Ulici Simon Gregorčič v smeri Sovodenj in so ga leta 2007 poimenovali po pisatelju, prevajalcu, šolniku in kulturnem ter političnem delavcu Andreju Budalu, ki je bil rojen v Štandrežu. Na takratni srečanosti je bil slavnostni govornik prof. Aljo Rupel, ki je bil sicer tudi član topnomastične komisije, po zaslugu katere je Budalov park med najnovježimi slovenskimi poimenovanji krajev v goriških občini. Zelenica meri približno 2600 kvadratnih metrov, opremljena je z nekaj klopmi in koši za odpadke, bogati jo tudi nekaj kipov, ki so jih izdelali v okviru kolonij društva sKultura 2001.

Drugi štandreški park se nahaja v Ulici San Michele; uredili so ga na zemljišču med tamkajšnjimi hišami in halo nekdanjega podjetja Sweet. Tudi v tem parku je nekaj klopi in košev, opremljen je s svetili, posebnost pa predstavlja griček z gazebo, pod katerim je ena klop.

Zadnji park so pred dvema letoma uredili v Ulici Ressel, in sicer med tovarnami štandreške industrijske cone in soškim bregom. V tem parku je le nekaj klopi, razgled pred njimi pa ni ravno navdušujoč, še zlasti ne s tiste, ki je obrnjena proti dimniku termoelektrarne na biomaso, iz katere se neprestano kadi ...

Vse tri zelenice je med poletjem zarašla trava; v Budalovem parku se je razbohotila okrog enega izmed kipov, tako da ni skoraj več videti. V parku v Ulici San Michele je zaradi trave v bistvu nedostopna klop pod gazebo, zaraščene so tudi ostale klopi. V Ulici Ressel je trava zarašla tudi potke, ki vodijo do klopi, na katere že dolgo ni nihče sedel (če sploh kdaj je). Z izjemo visoke trave je med sprehodom po treh parkih mogoče opaziti, da so vsekakor redno vzdrževani; v koših za odpadke so nove plastične vreče, smeti na tleh v bistvu ni. V Budalovem parku in na zelenici v Ulici San Mic-

hele sta vsekakor po en koš poškodovana, na klopeh je mogoče opaziti, da les ponekod že gnije. Ker mora zagotavljati predvideni odstotek zelenih površin, je vse tri zelenice uredil goriški industrijski konzorcij; marsikdo se sprašuje, čemu. Parkov ob robu vasi skoraj nihče ne obiskuje, na klopeh ne nihče poseda. Nedvomno bi bilo koristnejše, ko bi park uredili v središču vasi; za to pa industrijski konzorcij ni pristojen ... (dr)

Zarašla klop v parku v Ulici San Michele

FOTO D.R.

Pogled na elektrarno v Ulici Ressel (zgoraj); gazebo (spodaj)

Zaraščeni kip v Budalovem parku

FOTO D.R.

ŠEMPETER - Še eno »čezmejno« rojstvo

Že druga novorojenčica

Števerjanskima staršema se je rodila Jana - Gergolet o rojevanju čez mejo: »Ne pričakujemo, da bomo imeli veliko teh primerov«

GORICA Ženske za mir

V okviru dogodka Ženske v prvi svetovni vojni bo danes ob 15. uri v Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju posvet na temo »Ženske za mir - Zgledi plenitosti in modrosti«. Uvodoma bo o feminističnem pacifizmu predavala Maria Grazia Suriano; za njo bo na vrsti Tatjana Rojc, ki bo spregovorila o Fanici Obid in Ljubki Šorli. Posvet bo sklenila Antonella Gallarotti; njen poseg bo posvečen življenu Giuseppe Furlani. Posvet bo vodil pokrajinški odbornik Stefano Portelli.

Posvet je vključen v projekt Poti miru, v okviru katerega bo južri ob 9. uri v Kobaridu posvetu o položaju ženskah na predvečer vojne. V soboto, 20. septembra, ob 12. uri pa bo na Cerju prireditev ob svetovnem dnevu miru.

Mala Jana in porodna soba v Šempetu (desno)

Eriko Dornik in Paola Spazzapanu iz Števerjana se je v šempetski porodnišnici v torek rodila hčerkica Jana. Gre za drugega novorojenčka, ki je po podpisu sporazuma med šempetsko bolnišnico in deželo FJK na svet privekal v Šempetru pri Gorici. Deklici je s carskim rezom pomagal na svet Marco Gergolet, sicer pomočnik direktorja šempetske porodnišnice za strokovno-medicinske zadeve. Jana meri v dolžino 50 centimetrov in tehta 3,280 kilograma.

Komaj pred enim tednom smo poročali o prvem porodu, ki se je na podlagi omenjenega sporazuma uresničil v šempetski porodnišnici - takrat se je rodil maleni Dimitri. Je torej drugi primer, ki je sledil v razmeroma kratkem času, kazalnik, ki napoveduje kontinuiteto? »Res je, gre za drugi primer rojstva po tem sporazumu. Po pravici povedano pa ne pričakujemo, da bomo imeli veliko teh primerov, morda dobrih dvajset na

leto,« pravi Marco Gergolet in pojasnjuje, da sporazum, podpisani 18. julija, predvideva povračilo stroškov le za tiste nosečnice iz določenih obmejnih občin na italijanski strani meje, ki pred porodom obiskujejo ginekologa v goriških bolnišnicah oziroma v ambulantah zdravstvenega okrožja za gornje Posočje. »Večina nosečnic pa obiskuje zasebne ginekologe, zato bo teh primerov že iz tega razloga malo,« dodaja Gergolet. (km)

GORIŠKA BRDA

Rak ni več smrtna obsodba

»Življenje se mi je pred desetimi leti postavilo na glavo. Z možem sva načrtovala družino, odkrili pa so mi limfom,« pripoveduje Kristina Modic, ki je pri trintridesetih letih zbolela za omenjeno obliko krvnega raka. Po pol leta zdravljenja s šestimi ciklusi kemoterapije v kombinaciji z biološkim zdravilom in sedemnajstih obsevanjih je k sreči dočakala dobro novico: bila je zdrava. Izkušnja, ki je naznamovala njeno življenje, jo je vodila v ustanovitev Slovenskega združenja za limfom in levkemijo, kjer aktivno pomaga drugim obolelim.

»Rak ni več smrtna bolezen,« izpostavlja Marko Vuđrag, predsednik društva Goriška proti raku, ki je včeraj v sodelovanju s šempetsko bolnišnico v Goriških Brdih organiziralo strokovni simpozij o krvnih rakih. Datum dogodka ni naključen, 15. september je namreč svetovni dan malignega limfoma. Podatki kažejo, da za eno od oblik krvnega raka - limfomom, levkemijo, diseminiranim plazmocitom ali katero še redkejših oblik v Sloveniji vsako leto na novo zbolí okrog 650 ljudi, na Goriškem okoli 40. Krvni raki so sicer v Slovenije področje onkologije, o katerem se manj govorja, a se je v zadnjem desetletju veliko premaknilo na področju zdravljenja, zlasti po uvedbi nekaterih tarčnih zdravil. »Dostopnost do tarčnih zdravil je v Sloveniji bistveno večja kot kje druge v Evropi,« zagotavlja Samo Zver, hematolog iz Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana.

»Ključno je prepoznavanje bolezni. Kot oddelek zato delujemo predvsem na zgodnjem odkrivanju teh bolezni, ki so v primerjavi z drugimi, redke. Okvirno obravnavamo dve do štiri akutne levke mije na leto, kar je primerljivo s slovenskim povprečjem, pogostost bolezni pa se ne povečuje,« pojasnjuje Nataša Fikfak, hematologinja iz šempetske bolnišnice, kjer hematološki oddelek deluje že vse od postavitve ustanove. (km)

TRŽIČ - Šola Nazario Sauro

Osem preiskovanih zaradi sesutja stropa

Poškodovani so bili štirje občinski delavci

Osem oseb preiskujejo zaradi zrušenja stropa v tržiški osnovni šoli Nazario Sauro leta 2011, ko sta se dva občinska delavca huje poškodovala, dva pa lažje. Med preiskovanimi je šest občinskih uslužbencov, dva pa nista zaposlena na tržiški občini.

Goriško javno tožilstvo je zaključilo preiskavo in vpisalo na seznam preiskovanih osem oseb. Kot predvideva državna delovna pogodba, je šest občinskih uslužbencov zaprosilo tržiško občino, naj poskrbi za njihovo obrambo. Štirje izmed njih so za svojega odvetnika izbrali Francesca Donolata iz Gorice, enega bo zagovarjala odvetnica Paola Diana iz Vidma, enega pa odvetnica Maria Genovese iz tržaške odvetniške pisarne Kostoris. Tržiški občinski odbor je potrdil njihove izbire, hkrati pa je opozoril, da bodo morali uslužbenci v celoti kriti sodne stroške, v kolikor bodo spoznani za krive.

Do delovne nesreče je prišlo v eni izmed učilnic v prvem nadstropju poslopja, kjer so 1. julija 2011 štirje delavci opravljali gradbena dela ob zaključku šolskega leta. Z zrušitvijo stene bi morali povezati dve učilnici, pri čemer pa se je nanje zrušilo 40 kv. metrov dvojnega stropa. Huje sta se poškodovala Massimo Grandi iz Fiumicella in Diego Zorba iz San Piera; prvi si je zlomil nogo in doživel pretres možganov, drugi si je zlomil golénico in mečnico. Lažje sta se poškodovala Mauro Tumburs in Škocjan in Alessandro Zorba, ki sta se uspela pravočasno umakniti iz učilnice.

Takojo po nesreči so poslopje zasegli; tržiška občina je z njim lahko spet razpolagala od začetka leta 2012. Zdaj je uporabila le pritličje stavbe, medtem ko je nekaj razredov še nastanjениh v sosednjih nižji srednji šoli Giacich.

DOBERDOB - Pri Jezeru v novo sezono z zborovskim večerom

Peli za Kosovela

»Šumeča prihaja v vršenju lip jesen« je bil naslov zborovskega koncerta, ki ga je v soboto v sprejemnem centru Gradiška pripravilo kulturno društvo Jezero iz Doberdoba. Za naslov so prireditelji uporabili verz iz Kosovelove pesmi Kraška jesen. Pesniku Krasa so tudi posvetili pevsko srečanje, saj letos poteka 110-letnica njegovega rojstva. Povabilo doberdobškega društva so se odzvali trije zbori - mešani pevski zbor Dr. Bogdan Derč iz Ljubljane, ženski pevski zbor Erianico iz Foljana-Redipulje in moška vokalna skupina Un's Trboul iz Trbovelj. Lep in občuten pevski večer sta uvedla domača zpora, ženski in moški sestav, ki delujejo v okviru kulturnega društva Jezero.

V imenu prirediteljev je pevce in številno publiko pozdravila Barbara Jelen, ki je v dvojezični obliki povezovala ves program in na kratko opisala zgodovinsko pot vsakega prisotnega zpora. Večer je uvedel nastop ženske vokalne skupine Jezero, ki deluje že več kot dve desetletji in je pod vodstvom dirigenta Daria Bertinazzija zapela dve pesmi iz bogate zakladnice slovenskih ljudskih motivov. Za žensko skupino so na oder stopili moški pevci zpora Jezero, ki bodo čež kako leto praznovali petdesetletno ustanovitev in imajo za sabo zelo razvijano in bogato dejavnost. Pod vodstvom zborovodkinje Zulejke Devetak so doberdobški pevci zapeli dve narodni pesmi, med katerima znano »Oblaki so rudeči«, v spomin na 100-letnico pričetka prve svetovne vojne.

Mešani pevski zbor Dr. Bogdan Derč sestavlja pevke in pevci, ki izhajajo iz vrst zdravstvenega osebja pediatrične klinike v Ljubljani. Njihovemu prihodu v Doberdob so botrovali dobrati

Nastop ljubljanskega pevskoga zpora

FOTO VIP

ki, ki jih ljubljanski zbor goji z doberdobškimi krvodalci. Simpatičen zbor se je publiku predstavil s širimi skladbami, med katerimi sta izstopala dva znana Avsenikova motiva. Zbor vodi dirigent Venčeslav Zadravec. Italijansko zborovsko petje je predstavljala ženska vokalna skupina Gruppo corale Erianico iz Foljana-Redipulje, ki jo vodi Franca Zanolla, na klavirju pa spremlja Dimitri Candoni. Skupina se je predstavila s skladbami furlanskega, ameriškega in italijanskega melosa. Kot zadnja je pred publiko stopila moška vokalna skupina Un's Trboul iz Trbovelja.

Velj, ki se z Doberdobci pozna že veliko let, saj oba sestava sodelujeta na reviji »Pesem ne pozna meja«. Trboveljčani so se zelo izkazali, saj ne sodijo zamaš v višji razred zborovskega petja. Izdali so tudi nekaj zgoščenk. Pod vodstvom Marjana Kneza so pevci iz Trbovelj zapeli venček koroških pesmi, ki so jim dodali še nekaj narodnih, na koncu pa še eno rusko in ob spremljavi kitar in harmonike še znamenito dalmatinsko »Vela Luka«.

Pevsko obarvan večer se je nadaljeval tudi na družabnosti, ki je sledila res prijetnemu kulturnemu srečanju. (vip)

GORIŠKA - Lokalne volitve

Aktualni župani se še ne želijo posloviti

F. Mužič

Milan Turk

Z.M. Marušič

A. Bucik

A. Maffi

M. Poljsak

I. Princes

Devet kandidatov v novogoriški občini smo že opisali, tokrat se posvečamo občinam Brda, Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko, Kanal, Ajdovščina in Vipava, kjer se aktualni župani potegujejo za nov mandat.

Franca Mužiča, župana v Brdih, ki občino vodi že od njene ustanovitve, izvajajo trije kandidati: Jan Miklavc (SDS), Jožko Zamar (SD) in Tereza Mačus (SLS). Mužič tokrat nastopa kot samostojni kandidat s podporo volivcev.

Kandidatov za župana občine Šempeter-Vrtojba je pet: poleg aktualnega župana Milana Turka (Lista Milana Turka), se za izvolitev potegujejo še Barbara Pavlin (Lista Barbare Pavlin), Dejan Koglot (SD), Karmen Gerbec (ZZP) in Dušan Bremer (Priložnost za prihodnost).

Dolgoletnega župana občine Miren-Kostanjevica Zlatka Martina Marušiča (samostojni kandidat s podporo volivcev) tokrat izzivata dva protikandidata: Primož Nemec (SD) in Mavricij Humar (samostojni s podporo volivcev).

Aleša Bucika (predlagatelj Radovan Rusjan in skupina volivcev), ki občino Renče-Vogrsko vodi od njenega nastanka leta 2006, izizza Edvard Prošt (predlagatelj Boris Pregelj).

Z tretji mandat se poteguje kanalski župan Andrej Maffi (SLS), njegova protikandidata pa sta Valter Reščić (SD) in Klemen Stanič (DeSUS).

V Ajdovščini je letos osem kandidatov: poleg Marjana Poljsaka (NSD), ki občino neprekiniteno vodi že štirinajst let, se za župansko mesto potegujejo še Nada Ušaj Pregelj (NSi), Tadej Beočanin (SD), Erik Strukelj (ZZP), Radovan Štor (SDS), Goran Velikonja (Slovenija za vedno), Tino Mamič (Lista Caven) in Ožbej Marc (Lista Srce). Tudi v Vipavi si dolgoletni župan Ivan Princes (samostojni kandidat) še želi županskega mandata, izzivata pa ga Jožko Andlović (SDS) in Simon Koren (ZZP). (km)

GABRJE - Mladinski turnir v nogometu

Za žogo se bo podilo dvesto petdeset otrok

Predstavitev turnirja na goriški pokrajini

FOTO VIP

Kulturni in športni delavci društva Skala iz Gabrij pripravljajo že 10. mlađinski nogometni turnir. Tradicionalno septembarsko prireditev so včeraj predstavili na pokrajini ob navzočnosti pokrajinske odbornice za šport Vesne Tomšič, sovodenjske županje Alenke Florenin, predstavnika ZSSDI Igorja Tomasetiga in članov nekaterih društev, ki sodelujejo z Gabrci pri pripravi turnirja. Srečanje je uvedla pokrajinska odbornica in v dvojezičnem posegu izpostavila predvsem dejstvo, da v današnjih časih postaja vedno teže usresničevati odnevnejše pobude. In to ne samo zaradi krize, ki pesti vsa društva, temveč tudi zaradi pomanjkanje ljudi, ki bi se sprostovalnim delom posvečali raznim dejavnostim. Županja Alenka Florenin je pohvalila društva, ki so občini v ponos. Obregnala pa se je ob birokracijo, ki velikokrat ovira društveno delovanje. Pohvalila je Gabrce, ki so s prostovoljnimi in vztrajnimi delom zgradili res zaleden športno-kulturni objekt, ki mu iz leta v leto namenjajo bolj pestro in bogato vsebino. Društvo Skala je pohvalno besede izreklo tudi Igor Tomasetig. Po njegovih besedah gabrski turnir velikokrat

pomaga sodelujočim športnim društvom, da se povežejo in opustijo nesoglasja, ki se pojavijo od časa do časa. Izreklo je tudi pohvalo društвom Sovodnje in Juventina, ki pomagata Gabrcem pri organizaciji turnirja, katerega potek je predstavil predsednik društva Skala Edi Sambo. Nastopilo bo kakih 250 mladih igralcev, ki si nogometno znanje nabirajo v raznih društвih na Goriškem. Najprej bodo na igrišču stopili začetniki (rojeni 2002-2003), ki bodo prve tekme odigrali že jutri in v soboto, 20. septembra. V dveh skupinah bodo sodelovali ekipe Sovodnje A, Pro Farra, Audax, Juventina, Rochi calcio in Sovodnje B. V pondeljek, 21. septembra, bodo na vrsti finalna srečanja. V torek, 23. septembra, se pričenja 10. turnir Cicibanov. V dveh skupinah se bodo pomerile ekipe Sovodnje A, Mariano, Ronchi calcio, Juventina, Sovodnje B in Isontina. Turnir cicibanov se bo nadaljeval še v sredo, četrtek in petek, finalni del bo v soboto, 27. septembra. Nedelja, 28. septembra, je namenjena najmlajšim, ki bodo zastopali društva Sovodnje, Ronchi, Pro Farra, Juventina, Villesse in Piedmonte. (vip)

OSEK - Med prvo svetovno vojno

Ob bolnici pokopališče

»Ovrednotenje bolnišniškega kompleksa je edinstven primer celo v evropskem merilu«

V Osekiju v Vipavski dolini, le streljaj od Šempasa, so pred dobrimi desetimi dnevi pripravili spominsko svečanost ob stolnici začetka prve svetovne vojne. Osek se sicer ni znašel v središču spopadov, a je bil z nekaj kilometrov oddaljeno fronto zelo povezan, saj je avstroogrška vojska na pobоju zraven vasi, imenovanem Poljane (tudi Polane), postavila poljsko bolnišnico. Ob njej je bilo pokopališče, ki se je ohranilo do današnjih dni. Med svečanostjo so obudili spomin na tedanjo bolnišnico in odkrili spominsko obeležje ob vhodu v pokopališče. Domačini so uredili tudi dostope.

Nekaj dni pred dogodkom so v prostorih krajeve skupnosti v Osekiju odpri fotografsko razstavo o delovanju vojaške bolnišnice. To so opravili ob sodelovanju novogoriškega društva Soška fronta. V namiznih vitrinah bodo še nekaj časa na ogled zdravniški instrumenti in oprema, ki so jih uporabljali pri zdravljenju velikega števila ranjencev. Po začetni oskrbi so te odpeljali v večje in bolje opremljene bolnišnice v notranjosti cesarstva. Za mnoge je bila zdravniška pomoč zmanjšana, tako da je v bližini zraslo pokopališče. Po podatkih, ki so se ohranili (popis grobov je opravil domači župnik), je bilo v Osekiju pokopanih

Pokopališče ob nekdanji bolnišnici (zgoraj), govornik Vasja Klavora (desno)

FOTO VIP

skoraj 800 cesarjev vojakov vseh narodnosti. Kar nekaj je bilo tudi umrlih ruskih ujetnikov, ki so se jih v Vipavski dolini posluževali za vsakovrstna dela.

Glavni govornik na spominski svečanosti je bil Vasja Klavora, blivši kirurg in član Državnega zobra, sicer odličen poznavalec dogajanja in avtor mnogih knjig o prvi svetovni vojni. V svojem nagovoru ni se ukvarjal z vojaškimi vidiki vojne, temveč s saniteto, ki je bila tedaj dobro organizirana. Navedel je vrsto srljivih podatkov o ranjencih, ki so ob strelnih ranah stakanili tudi infekcije in bili podvrženi smrtonosnim plinom; veliko je bilo tudi psihično prizadetih vojakov, ki so bili v krhkih zakloniščih dan za dnem izpostavljeni topniškemu obstrelevanju.

Navzoče, med katerimi je bila sekretarka ruskega veleposlaništva v Ljubljani, Larissa Šatohina, sta pozdravila predsednica krajevne skupnosti Martina Remec in novogoriški župan Matej Arčon. S častno stražo in kvintetom trobil je sodelovala Slovenska vojska, domačini pa so pripravili kulturni program. Mladinski zbor je zapel, sledila sta recital in prebiranje vojne korespondence; brala sta igralec Miha Nemec in pisateljica Nataša Konc Lorenzutti.

Zgodovinar in idejni vodja projekta Drago Sedmak je z zadovoljstvom ugostil, da predstavlja ovrednotenje bolnišniškega kompleksa v Osekiju edinstven primer celo v evropskem merilu. Ob koncu so odkrili spominsko obeležje v obliki kamnitega zidu (delo arhitekta Simona Kerševana), na katerem so v posebni tehnični obstojno natisknjene fotografije nekdanje bolnišnice in pokopališča. (vip)

Informacije o goljufih

Danes ob 17.30 bo v občinski sejni dvorani v Ulici Ciotti 49 v Gradišču drugo informativno srečanje, ki ga z namenom preprečevanja goljufij in kaznivih dejanj zlasti na škodo starejših ljudi organizira goriška pokrajina v sodelovanju s karabinerji in sindikati. Tretje srečanje bo 25. septembra v občinski sejni dvorani Trgu Unità 1 v Ronkah.

Ponovitev »Raylighta«

Ob obisku visokih oficirjev 4. eskadrije italijanskega vojnega letalstva bo kulturno združenje 40 Stormo danes ob 17.45 v pokrajinski sejni dvorani v Gorici predstavilo publikacijo »Quelli del Quarto«. Med 20. uro in 20.15 ter spet med 21. uro in 21.15 pa bodo na goriškem Travniku ponovili »Raylight« - multimedijsko prireditev, na kateri se bodo zgodbina, ples, literatura in glasba prepletali s posebnimi efekti, ki jih bodo projicirali na pročelje tamkajšnje palace.

Odprta vrata in koncert

Novgoriški Kulturni dom danes med 17. in 20. uro pripravlja dan odprtih vrat. Predstavili bodo glasbene, filmske in galerijske programe ter ugodnosti ob vpisu v abonmaje. Ob 20. uri pa se v veliki dvorani pričenja otvoritveni koncert Dnevnov stare glasbe 2014: Teofiloviči - Čuvarji sanj: stara srbska in balkanska vokalna glasba. Vstop je prost. (km)

Zbornik »Govorice«

V sodelovanju z Goriškim literarnim klubom Govorica bodo danes ob 18. uri v novgoriški knjižnici Franceta Bevk predstavili zbornika »Govorice«; dogodek bo pri klavirju.

Okuse in glasbo odložili

Večere balkanskih okusov in glasbe, ki so jih načrtovali od jutrišnjega dne do nedelje v lokalni Taverna al Museo v goriškem grajskem naselju, so zaradi neugodnih vremenskih napovedi odložili na kasnejši datum, ki ga bodo pravočasno sporočili.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.45 - 21.45 »Tartarughe Ninja«.
Dvorana 2: 16.30 »L'ape Maia - Il Film«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »Le due vie del destino - The Railway Man«.
Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Jimi: All is by my side«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 21.45 »Tartarughe Ninja«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.20 - 22.15 »Sex Tape - Finiti in rete«.

Dvorana 3: 16.45 »L'ape Maia - Il film«; 18.10 - 20.00 - 22.10 »The Gi-ver - Il mondo di Jonas«.

Dvorana 4: 17.30 »Le due vie del destino - The Railway Man«; 19.50 »Colpa delle stelle«; 22.15 »Necropolis - La città dei morti«.
Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.15 »La preda perfetta«.

GORICA - Sezona gledališkega združenja Terzo Teatro

Posvetilo Macedoniu

V soboto na odru režiserjevi sopotniki in prijatelji - »Mestni teater Verdi nima posluha za amaterske skupine«

Gledališki festival »Castello di Gorizia«, ki bo med septembrom in novembrom že 24. po vrsti, bo z letošnjim letom posvečen Francescu - »Cescu« Macedoniu. Zato se bo v soboto, 20. septembra, ob 20.30 začel z gledališkim in pevskim večerom za pokojnega režiserja. Dogodek nikakor ne bo otožen, temveč prazničen, saj bodo na odru Kulturnega doma nastopili Macedoniov sopotniki in prijatelji, ki še vedno krojijo goriško in deželno gledališko sceno: Livio Cecchelin, Ariella Reggio, Gianfranco Saletta, Maja Monzani, Giorgio Amodeo ...

Pobudnik in organizator festivala Mauro Fontanini - z oporo goriškega združenja Terzo Teatro - je včeraj na županstvu predstavil sezono, obžaloval pa je, da umetniški vodja mestnega teatra Verdi nima posluha za amaterske skupine, ki se s kakovostno ravnijo lahko kosajo s poklicnimi ansamblji. Vsak poskus, da bi v abon-

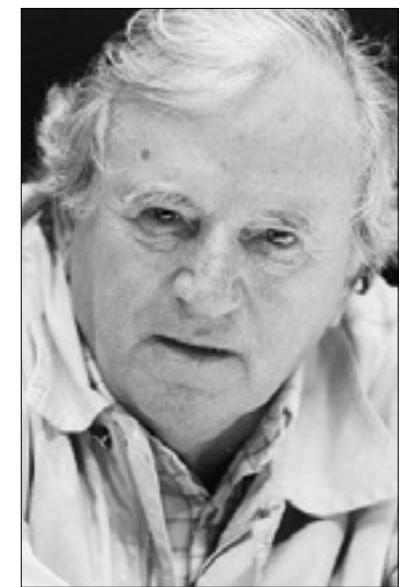
majsko sezono Verdija vtaknili zmagovalca festivala »Castello di Gorizia« ali katero od njegovih najboljših predstav, je do danes naletel na gluha ušesa.

»Fontaninijev festival je cvet v gumbnici goriške kulture,« je poudaril podžupan Roberto Sartori. »Verjamemo v amatersko gledališče, ki ni samo neka dejavnost, temveč je ljubezen, življenje. Podpiramo pa ga tudi, ker želimo, da bi nagovarjal mladino,« je povedal Gianluigi Chiozza, predsednik Fundacije Goriške hranilnice, ki je prispevki za Terzo Teatro letos celo povisala, brez njenega denarja pa festivala enostavno ne bi bilo. »Zaradi splošne finančne stiske je naša dolžnost, da nagraujemo dejavnosti, ki si to zares zaslужijo,« je dodal Chiozza.

Fontanini je o sobotnem večeru poselil izpostavljal, da bodo s sodelovanjem Transmedie prikazali tudi 8-minutni in edini Macedoniov film. Transmedio je včeraj

na občini zastopal Giuseppe Longo; obudil je spomin na Macedonia, Darka Bratino in Ettoreja Scolo, ki so v števerjanskem hotelu leta 1994 vso noč do zore razpravljali o filmih Jean-a Renoirja: »Bili so neizčrpni!« Pomembne besede je izgovoril Igor Komel, predsednik Kulturnega doma, kjer bodo potekali domala vsi festivalski dogodki: »Klub kriznim časom in finančnim rezom v kulturo je gledališka dejavnost v Gorici vitalna in za publico privlačna. Naša dolžnost je ne vreči puške v koruzo in vztrajati. Dobro vemo, za koga delamo!«

Iz festivalskega programa je Fontanini izpostavil muzikal The Sisters (Sisters Act) 8. novembra in gostovanje izvrstnega litvanskega ansambla Arlekin s komedijo The Puppeteer po Shakespearovem Othelu 15. novembra. Posebno pozornost bodo izkazovali mladim, ki jim namenajo abonma za štiri predstave in nagrado za najboljšo gledališko recenzijo. Abonmaji za osem

Francesco Macedonio

predstav, ki so naprodaj v knjigarni Antonini na Korzu Italia, pa veljajo 72 (redni) in 64 (znižani) evrov. Na predvečer začetka svoje sezone bo Terzo Teatro jutri, 19. septembra, ob 20.30 s svojo komedio »Quando le donne erano di sinistra« sklenil letošnji festival Komigo v Kulturnem domu.

Razstave

V GALERIJI STUDIOFAGANEL na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici bo v petek, 19. septembra, ob 18. uri odprtje razstave »Mocchiuti, Di Iorio, il maestro, l'allievo«, predstavila jo bo Cristina Feresin; na ogled od 19. septembra do 18. oktobra.

RAZSTAVA »OLTRE LO SGUARDO« na temo fotografij goriških fotografov pred prvo svetovno vojno bo v razstavnih prostorih Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) v Gorici na ogled od 25. septembra do 8. februarja 2015.

Koncerti

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: 19. septembra »Naš čarni čas«, nastopa vokalna skupina Bodeča Neža ob 10-letnici delovanja. 8. oktobra »Klavir in orkester«, nastopa pianist Alexander Gadjev in Orkester iz Padove in Veneta. 22. decembra »In zopet prišla noč si sveta«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane. 6. marca 2015 ob 20.30 »Štirje pianisti za dva klavirja«, nastopajo Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev in Giuseppe Guarera. 24. aprila 2105 ob 18. uri (odhod avtobusa ob 16. uri) balet Petra Iljiča Čajkovskega »Labodje jezero« v SNG Opera in Balet v Ljubljani. Informacije in nakup abonmaja v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org); več na www.centerbratuz.org.

GLASBENO KULTURNO ZDRUŽENJE VAL ISONZO iz Štarancana prieja ob 100-letnici prve svetovne vojne niz koncertov z naslovom »Concerto del ricordo - Concert dal ricuart - Koncert spomina - Konzert der Erinnerung«. Glasbeniki iz Italije, Slovenije in Avstrije bodo nastopili s skladbo »Missa Solemniss« belgijskega skladatelja Andreja Waigneina v soboto, 20. septembra, ob 20.30 v cerkvi Srca Jezusovega v Gorici in nato 27. septembra ob 19. uri v cerkvi Sv. Jakoba v Villachu, 4. oktobra ob 18. uri v baziliki na Sveti Gori pri Novi Gorici in 25. oktobra ob 20.30 v stolnici v Vidmu. Sodelovali bodo orkester pihal Val Isonzo iz Štarancana, zbor Lorenzo Perosi iz Fiumicella, goriško zborovsko združenje Seghizzi, kulturno društvo Komorni zbor Grgar iz Nove Gorice, kulturno umetniško društvo Duri Col iz Ajdovščine, zbor Alpen Adria Chor iz Villacha in sopranistka Giulia della Peruta, dirigiral bo Fulvio Dose; vstop prost.

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI obvešča, da bo od 20. septembra možen nakup novih rednih abonmajev, od 27. septembra pa nakup izrednih tematskih abonmajev; do 23. oktobra bo odprt bla-gajna v Ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-383601) od ponedeljka do sobote 10.00-13.00 in 16.00-20.00, zaprta bo od 17. do 19. septembra in 10. oktobra. Od 24. oktobra bo delovala blagajna na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00, zaprta bo od 24. do 28. decembra.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU obvešča, da bo do 20. septembra potekala potrditev lanskih abonmajev, 22. in 23. septembra bo možna sprememba sedeža in vrste lanskih abonmajev in od 25. do 29. septembra bo možen nakup novih abonmajev vsak dan med 18. in 20. uro. Letos bodo skupinski abonmaji še posebno ugodni; informacije po tel. 0481-532317, več na www.artistassociatgorizia.it.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU obvešča, da poteka do 27. septembra potrditev lanskih abonmajev, od 30. septembra do 2. oktobra bo za lanske abonmaje možna sprememba sedeža, od 4. oktobra dalje pa možen nakup novih abonmajev pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 10.00-12.00, 16.30-19.30), tel. 0481-494664 in v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici, tel. 0481-30212.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v petek, 19. septembra, ob 20.30 zadnja predstava v sklopu niza »Komigo«. V produkciji skupine Terzo Teatro iz Gorice bo na vrsti komedija »Quando le donne erano di sinistra«; informacije in prodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 24. (pred-premiera), 25. (premiera) in 26. septembra, ob 20. uri »Nora Gregor - skripti kontinent spomina / il continente nascosto della memoria / ein verborgener Kontinent der Erinnerung« (Neda R. Bric); informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in tel. 003865-3352247.

Izleti

ŽENSKE IZ DOBERDOBA, ki so obiskovale lanski tečaj ročnih del na SKRD Jezero, organizira 17. oktobra izlet v Vicenzo na sejem pripomočkov za ročna dela. Vpisovanje in informacije pri Magdi Prinčič do 28. septembra po tel. 347-1243400.

SPDG organizira v soboto, 20. septembra, v sodelovanju z goriško sekcijo CAI-a 6. kolesarski izlet MTB sezone

2014. Predstavitev izleta bo danes, 18. septembra, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI-a v Ul. Rossini. Cilj izleta je Silvester Alm v Dolomitih v bližini Toblacha. Zbirališče na parkirišču goriške sejmišča v soboto, 20. septembra, ob 7. uri ali ob 10. uri na železniški postaji v Toblachu (Dobbiaco). Tura je zahtevna, vzpon na 1815 m visok Silvester Alm; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezna čelada, zaželjena je prijava udeležencev.

UPOKOJENCI DOBERDOB organizira

jo v soboto, 27. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Sauris, Tolmeč in okolico: odhod avtobusa ob 7.30 iz Štivana, s postanki ob 7.40 pri spomeniku v Jamljah, ob 7.50 pri spomeniku v Doberdobu, ob 8. uri pri piceriji Al Gambaro v Ronkah. Prostih je še nekaj mest na avtobusu, informacije in vpisovanje v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milušu (tel. 380-4203829). **SPDG** prireja 21. septembra izlet na Bavški Grintavec (2347 m). Obvezna prijava in prisotnost na srečanju, ki bo danes, 18. septembra, ob 19. uri na sedežu društva; informacije po tel. 349-3887180 (Gabrijel).

ESTORIABUS bo spet odpotoval v soboto, 27. septembra, izletnike bo spremljal Paolo Cavassini. Obiskali bodo Gardone Riviera in palačo Vitrtoriale, ki jo je dal zgradili Gabriele D'Annunzio; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventi@leg.it od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Obvestila

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba vabi otroke od 3. do 6. leta starejši na glasbene urice; informacije po tel. 347-1243400 (Magda Prinčič).

PIHALNI ORKESTER KRAS iz Doberdoba vpisuje otroke in mlade v novo glasbeno šolsko leto; informacije po tel. 347-1243400 (Magda Prinčič).

»ZUMBA KIDS«: AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumbe za osnovnošolske otroke. Brezplačna poskusna lekcija bo danes, 18. septembra, ob 17. do 18. ure v kulturnem centru v Jamljah. Otroci naj s seboj prinesajo vodo, brišačo in telovadne copate; informacije po tel. 345-8328493.

»ZUMBA«: AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumbe za odrasle ob ponedeljkih in četrtkih, od 20. do 21. ure v večnamenski dvorani v Jamljah. Prva brezplačna vaja bo v ponedeljek, 29. septembra, ob 20. uri; informacije po tel. 347-6868225 (Patricia).

MAŽORETNI SKUPINA KRAS vabi nove članice v vpis

GLOSA

Je vojna sestavni del človeške narave?

JOŽE PIRJEC

Pred mnogimi leti sem bral, kako so po prvi svetovni vojni Italijani izbrali neznanega vojaka, katerega grob naj bi bil v srcu monumentalnega kompleksa, posvečenega očetu domovine, kralju Viktorju Emanuelu II. v Rimu. Med trupli stotisočev padlih vojakov so jih izbrali deset, ki so bila tako iznakažena, da jih ni bilo mogoče prepoznati. Nato so v starodavni ogleski bazilikli uprizorili veliko svečanost s pogrebsko mašo, na koncu katere je mati neka mladega fanta, ki je bil pogrešan, imela nalogo, da izbere eno od krst, razporejenih sredi glavne cerkvene ladje. Šlo je za nesrečno kmetico, ki jo je doletela »čast«, da sedi v isti vrsti z italijansko kraljevsko družino in najvišjimi vojaškimi in civilnimi predstavniki države. Šla je od krste do krste in se nenadoma zgrudila ob eni ter v joku začela vptiti ime svojega izgubljenega sina. Neznanega junaka so nato prenesli in shranili kot relikvijo na oltarju domovine.

Moram reči, da me kontaminacija med religijo in vojsko moti. V tem so Italijani mojstri, saj so si sposodili za označevanje svojega patriotizma cerkveno besedišče ter povzdignili mrtve v »mučence«. V resnici so bili nedolžne žrte imperialističnih pohleporov svojih vodilnih slojev, začenši z Viktorjem Emanuelom III., ki je napovedal vojno Avstro-Ogrski, ne da bi se mu zdelo potrebno obvestiti parlament o tajnem Londonskem paktu. Prav zaradi tega, ker se strinjam s papežem Frančiškom, ki je kot vzroke včerajšnjih in današnjih vojn v svoji nedavni pridigi v Sredopolju omenil zakulisne interese, geopolitične načrte, pohlep po denarju in oblasti, menim, da bi predstavniki cerkve ne smeli sodelovati na svečanostih, ki jih organizira vojska. Kajti s svojo prisotnostjo neizbežno opravičujejo izrabljanie padlih za glorifikacijo patriotizma, ki sloni na razglasjanju vojn, kot najvišje vrline: »Dulce et decorum est pro

patri mori.« »Sladko in lepo je umreti za domovino,« so pravili stari Rimljani.

Cerkev je na žalost vedno blagoslavljala oröße. Ko že govorimo o prvi svetovni vojni, mi prihajajo v spomin poslanice goriškega knezoškofa Frančiška Borgia Sedeja, ki je pred sto leti klical božji blagoslov nad avstro-ogrsko vojako, pa tudi kaj so počenjali njegovi italijanski, francoski, britanski in ruski kolegi na drugi strani fronte, v bogokletnem pričakovanju, da jih bo Bog slišal in uslušal. Res je sicer, da je Benedikt XV. poslal pismo vladarjem in vodjem vojskujočih se strani, v katerem je vojno označil kot »nepotrebni pokol«, a to je storil šele 1. avgusta 1917, ko je bilo že povsem jasno, kakšno nepopravljivo škodo je prizadela vsej Evropi. Papež Frančišek je šel korak dalej od svojega predhodnika. V govoru, ki ga je imel prejšnjo nedeljo, je vojno označil kot »norost«, pri čemer pa je pozabil povedati, da je ta »norost« takoj zakoreninjena v človeški naravi, da se samo po sebi postavlja vprašanje, ali ni zanjo značilna. Prav tako kot pamet. »Homo homini lupus,« je že pred dva tisoč dvesto leti razglašal Plautus v eni od svojih komedij, za njim pa v 17. stoletju angleški filozof Thomas Hobbes. Če se prav spominjam, je bilo v 3.400 letih bolj ali manj dokumentirane zgodovine človeštva komaj 268 let miru, če skupaj se stejemo vsa obdobja, ko na svetu ni bilo vojne. V teh spopadih je po mnenju izvedencev izgubilo življenje od 150 milijonov do 1 milijarde ljudi. Papež ima tudi prav, da smo danes v tretji svetovni vojni, ki se odvija »po kosih«. Še bolj bi cenil njegovo razmišljjanje, če bi jasno povedal, kdo so poglaviti povzročitelji in krivci te strahote. Kar zadeva prvo svetovno vojno, danes lahko rečemo: Franc Jožef, Wilhelm II., Nikolaj II., Viktor Emanuel III. in njim podobni kronani in nekronani zločinci. Upam, da ne bo treba čakati sto let, da povemo imena njihovih današnjih vrstnikov.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

PREJELI SMO

Drugega tira Koper-Divača res ne potrebujemo?

Ob zgodbi, ki ima že dolgo brado in je bila od osamosvojitve dalje del vseh predvolilnih oblub takoj poslancev in ministrov kot županov in občinskih svetnikov, ki je postala skorajda dogma, izzveni trditev, ki si jo je dovolil v torek kandidat za ministra za infrastrukturo Peter Gašperšič, da »Drugega tira ne bomo potrebovali« se najmanj naslednjih 30 ali 40 let, kot sakrileg oz. svetoskrunstvo, kot nekaj o čemer ne smeš niti misliti, kje šele izustiti. A kljub temu je prej podporo pristojnega parlamentarnega odbora in ni dvomiti da jo bo tudi od plenuma, ki bo potrjeval ministre, oziroma imenoval novo vlado.

Kaj ob tem reči, ko sem sam vsa minula leta, vse minute mandate, verjetno v to, v kar so me prepričevali pomembnejši in pametnejši od mene, da bo brez takojšnje podvojivte proge iz Kopra do Divače promet od Luke Koper in obratno zastal, da bo s tem naše »okno v svet« vse manj konkurenčno, da bomo v Kopru in v vseh delovnih ter življenskih okoljih, ki so vezani in odvisni od našega pristanišča, začeli umirati na obroke?

Daljnega leta 2001 sem, recimo, v poslanskem vprašanju takratnima ministrom za promet ter za okolje in prostor, Jakobu Presečniku in Janezu Kopaču zapisal, da ce 2. tir ne bo zgrajen v razmeroma kratkem času, pri čemer sem se skliceval na vodilne v Luki Koper in Slovenskih železnicah ter na druge poznavalce blagovnih tokov v severnem Jadranu in srednji Evropi, ki so omenjali kot skrajni rok izgradnje 2008, ga koprsko pristanišče ne bo več potrebovalo, ker da se bo promet medtem preusmeril drugam in bo tako usoda Luke zapečetena.

Kaj torej reči?

Prvo: dogem ni in si jih zrela, napredna družba ne sme dovoliti!

Drugo: makroekonomske razmere, ne nazadnje tudi družbeno politične, so se v tem času občutno spremenile, prometni tokovi tudi, a Luka Koper še vedno beleži rast.

Tretje: pričel se je nov volilni tek, tokrat za županske in svetniške stolčke, ki bo vsaj v Kopru in širši regiji zaznamoval tudi z vprašanjem 2. tira. V Kopru in Ankaranu zagotovo, kjer se bo odvijala bitka o tem, kako Luki ohraniti vlogo in moč, ob dejstvu da bo po novem, prostorskogledano, imela ne več enega ampak dva sogovernika, kako prispetati k temu, da ne bo slučajno nazadovala. No, sam menim, da je bolj

kot 2. tir ključ njenega uspeha v tem, da ji občini ne motita poslovanje ter v čimprejšnjem in čim bolj smiselnem dogovoru o premoženjsko delitveni bilanci ter sicer o medsebojnem sodelovanju in sodelovanju z Luko. A se bodo zagotovo našli tudi bojevniki 2. tira, ki bodo na ministra in na vlado streljali z vsemi topovi, kako da si dovoljujeta opustiti tako strateško pomembni projekt?!

Sam bom v tem trenutku kandidata za ministra pojavil, ker si je upal, ker je pokazal pogum in ker je prisilil »vernike 2.tira«, z menoj vred, k razmisleku o tem ali je njegov oddelek od te dolgoletne ambicije izraz nerazumevanja njenega udejanjanja, in sicer položaja Luke in celotnega obalnega gospodarstva, ali morda utemeljene, z analizami podprtje projekcije prometnih gibanj povezanimi z Luko in Slovenskimi železnicami v naslednjih nekaj desetletjih, oziroma srednjeročne in dolgoročne rentabilnosti ter ekonomičnosti take izgradnje glede na predvideno ceno (od 700 milijonov do milijarde 400 milijonov). Še nedokončana zgodba s 6. blokom Termoelektrarne Šoštanj boli in kakov! Nova vlada si česa podobnega ne sme dovoliti. In ce bi kazalo, da se to lahko zgodi tudi z 2. tirom, je prav, da se tako investicijo ustavi na samem začetku.

Toda, primerino in začeleno je, da novi ministri pristojni za razvoj, od infrastrukturnega, do okoljskega, gospodarskega in ne nazadnje finančnega, staknejo čim prej glave skupaj, ob soudeležbi tudi strategov Luke Koper in slovenskega pomorstva ter železnic, in zapišejo nekaj, kar bo pilo vodo in prepričalo vseslovensko in tudi tukajšnjo lokalno javnost kako in kdaj, če sploh, z 2. tirom in dajo tudi odgovor na to, od česa ga bomo financirali, upoštevaje dejstvo, da mu EU ni pretirano naklonjena in veliko evropskega denarja ne bo?

Sam sem svoj čas zasledil dokaj drznopredelitve župana Popovića, s katerim se redkokdaj strinjam, a tokrat sem se, v prid čimprejšnji železniški povezavi s Trstom. Bojda je 10 krat cenejša od 2. tira. Za vse večje povpraševanje po hitrih in zmagljivejših javnih prevozih med urbanima vse bolj povezanimi prostoroma, seveda, a ob predpostavki skupnega upravljanja koriščenja že obstoječe železniške infrastrukture na italijanski strani, tudi morda za potrebe koprskega pristanišča?! V tem primeru 2. tir ne bo potreben tudi ne čez 30 ali 40 let.

A pomembno je, da si o tem vprašanju enkrat za vselej nalijemo čistega vina, da v predvolilnih kampanjah ne bomo znova in znova poslušali o nečem, ki bo le pobožna želja ali pravljica za lahko noč.

Bivši župan in poslanec Kopra Aurelio Juri

VREME OB KONCU TEDNA

Kljub anticiklonu se bomo morali soočati z vlažnim jugozahodnim zrakom

DARKO BRADASSI

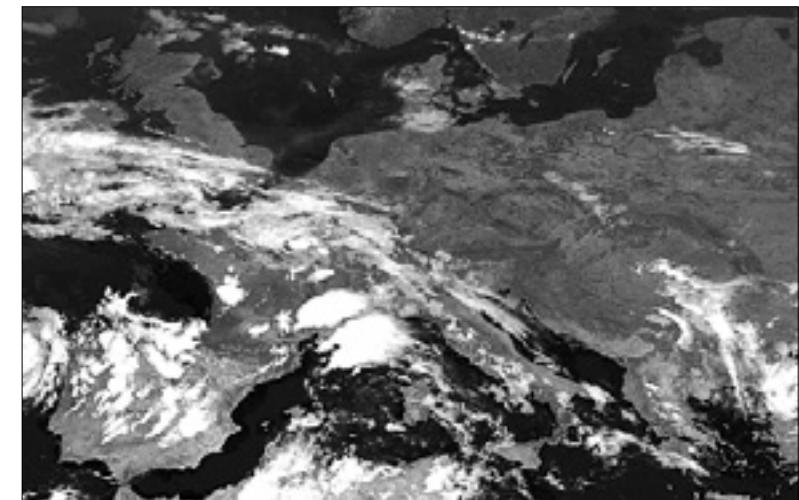
Vpliv hladnega višinskega jedra, ki je pretekel četrtek doseglo naše kraje, se je pri nas od nedelje bistveno zmanjšal, zlasti v vzhodnih predelih Slovenije pa so se vremenske nevšečnosti nadaljevale še nekaj dni. Ponekod je hladno višinsko jedro povzročilo pravo razdejanje in veliko gorja. Iznad Balkana je več dni vzvratno proti zahodu prinal zelo vlažen in nestanoviten zrak, ki je najbolj vplival ravno na vremensko sliko v vzhodnih predelih Slovenije. Tam so se pojavitake povečini močne in vztrajne padavine, pogosti so bili nalivi. Kolичine padavin so bile izredne, ponekod je v 24 urah padla mesečna količina dežja, ki ga tla niso zmogla absorbitati in je prišlo do hudih poplav. Vpliv višinskega jedra se je manjšal proti zahodu, pri nas pa je bil na srečo od nedelje.

Naj spomnimo, kaj se je dogajalo. Šlo je za nekaj, milo rečeno, neobičajnega, bolje pa bi bilo napisati, da kar izrednega. V bistvu sta se ravno nad našim območjem srečali dve povsem različni tipologiji nestanovitnega zraka, kar je občutno destabiliziralo ozračje. Hladno višinsko jedro, ki se je spustilo iznad Skandinavije, je v noči na četrtek doseglo alpsko območje, hkrati pa se je od jugozahoda približal toplejši sredozemski prizemni ciklon. V četrtek sta se ravno nad nami srečala. Nastala je mešanica z veliko energijo, pri nas so se pojavitake povečini močne padavine, deloma plohe in nevhite, prisko pa je tudi do nalivov. Padavine so se nato počasi pomikale proti vzhodu in zapuščale naše kraje ter prečesale Slovenijo. Hladno višinsko jedro je nadaljevalo svojo pot do Balkana, kjer se je zaučavilo več dni in vzvratno preusmerjalo zlasti proti vzhodnim predelom Slovenije zelo vlažen in nestanoviten zrak.

Ozračje se je v zadnjih dneh vendarle umirilo. Nad nami se krepi sredozemski anticiklon, ki bo zaobjel predvsem osrednje in južne predelne italijanskega polotoka, kjer bo prinesel verjetno zadnje letošnje poletne utrinke. Živo srebro se bo tam marsikje povzpelo do 30 stopinj Celzija in bo prevladovalo sončno vreme. Do nas pa bo anticiklon segel le obrobno. Višji zračni sloji se bodo sicer nekoliko segreli, kar bo zagotovilo bolj umirjeno vremensko sliko brez izrazitejših poslabšanj, vendar se bodo naši kraji znašli na njezovem zahodnem robu, kjer bo pritekal bolj vlažen sredozemski zrak. Zato se bomo morali v prihodnjih dneh kljub anticiklonu soočati z vlažnim zrakom in pogosto tudi z oblačnim ali vsaj spremenljivim vremenom.

Danes bo še prevladovala jasnina in bomo namerili do okrog 25 stopinj Celzija. Jutri bo postopno več sprememljivosti, prevladovalo bo bolj oblačno vreme, mestoma se bodo pojavitake občasne padavine. Možne bodo tudi prehodne delne razjasnitve. Podobno vreme pričakujemo tudi v soboto, medtem ko za nedeljo kaže na nekaj več sončnega vremena, toda verjetno marsikje vseeno ne bo šlo brez vsaj nekaj kapel dežja.

Na sliki: nad Sredozemljem se krepi anticiklon

FILM - Na festivalu v Aleksandriji

Goranu Vojnoviču nagrada za režijo filma Čefurji raus!

ALEKSANDRIJA - Film Čefurji raus! Gorana Vojnoviča, ki je nastal v produkciji Arsmedie, je na 30. filmskem festivalu mediteranskih držav v Aleksandriji prejel nagrado za najboljšo režijo. Na festivalu so prikazali 124 filmov različnih dolžin in žanrov iz več kot 27 držav, so sporočili s Slovenskega filmskega centra (SFC).

Film Drevo režiserke Sonje Prosenč, ki je nastal v produkcijski hiši Monoo, pa se odpravila na jesensko festivalsko turnejo. Svetovno premiero je doživel na festivalu v Karlovy Vary, na festivalu v Portorožu pa je prejel tri nagrade. V teh dneh sodeluje na 16. festivalu Film by the Sea, ki poteka v mestu Vlissingen na jugozahodu Nizozemske. Od 23. do 28. septembra pa bodo film prikazali tudi na festivalu Ars Independent v poljskih Katowicah. Drevo bodo prikazali v tekmovalnem programu sedmih filmov, ki so lahko samo prvenci ali drugi filmi.

Film Čefurji raus! Gorana Vojnoviča in dokumentarni film Projekt rak režisera Damjana Kozoleta pa bosta doživel britansko premiero na 22. Raindance Film Festival v Londonu, ki bo potekal od 24. septembra do 5. oktobra.

Vsoboto bo v Ljubljani ponovno zaživelva promenada

LJUBLJANA - Z namenom obuditve spomina na ljubljansko promenado bo vsoboto od Tromostovja do Tivolskega gradu potekala prireditev, na kateri bodo ponazorili, kaj je v mesčanskem času promenada pomenila nekoč, je v imenu organizatorja poudarila predsednica uprave Ljubljanskih mlekarn Cvetana Rijavec. Po njenem prepričanju je tradicija pomembna, kljub temu da se takratnega časa ne da vrnil nazaj v isti vsebin.

Na tej prireditvi, ki bo potekala od 11. do 15. ure, se bo zvrstilo pestro ulično dogajanje. Na voljo bodo številni sladoledni kotički, poleg tega bodo ponujali vrhunske jedi, vozil pa bo celo tramvaj, je dejala Rijavčeva. Udeleženci bodo lahko kot nekoč na promenadi kupili svojo fotografijo. Ob tem je izrazila željo, da bi se ljudje promenade udeležili in tako videli, »kako je bilo v Ljubljani nekoč ter kako bi lahko bilo, sicer na drugačen način, tudi danes«.

Promenada je bila v začetku minulega stoletja kulturni pojav, ki sodi v okvir kulturne dediščine glavnega mesta. Etnologinja Katja Jerman je poudarila, da je imela promenada družbeni, še posebej pa družabni značaj. Poleg tega je bila priloznost za razkazovanje, spoznavanje, navezovanje stikov, pa tudi srečanja zaljubljencev.

Na promenado so prihajali vsi družbeni sloji. Med tednom so se na promenadi sprehabali študentje in dijaki, medtem ko se je nedeljske promenade udeleževala ljubljanska elita. Takrat je bilo v ospredju razkazovanje oblačil in modnih dodatkov.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 18.40** Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Alpe Jadran; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina – Il caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Talent show: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Show: Toronto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kvizi: L'Eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.15** Nad.: Il restauratore **23.30** Talk show: Porta a porta

Rai Due

6.00 Nad.: Dance! La forza della passione **7.20** Nad.: Heartland **8.00** Nad.: Le sorelle McLeod **9.25** Nad.: Pasion Prohibida **10.10** Vreme, sledi Tg2 Insieme **11.00** I fatti volisti **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle

17.00 SuperMax **Tv17.45** Dnevnik in sport **18.50** Serija: N.C.I.S. - Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **20.30** 23.50 Dnevnik **21.00** Lol – Tutto da ridere **21.10** Talk show: Virus – Il contagio delle idee **0.05** Obiettivo Pianeta

Rai Tre

6.00 Dnevnik in vremenska napoved **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Talk show: Agora Estate **10.05** Video fragmenti **10.15** Film: Obiettivo ragazze (kom.) **12.00** Dnevnik in vreme **12.25** Serija: La signora del West **13.10** Rai Cultura – Il tempo e la storia **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Tg Regione – Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.00** Kolesarstvo: Trifito Lombardo – Tre Valli Vares, prenos **17.15** Dok.: Geo **18.55** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Serija: Extant **23.25** Deželni dnevnik in rubrike **0.05** Correva l'anno

Rete 4

6.20 Media Shopping **6.50** Serija: Zorro **7.20** Serija: Hunter **8.15** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Francesca e Nunziata (dram.) **18.50** Dnevnik **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.15** Film: Troy (voj., '04, i. B. Pitt, O. Bloom)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved,

borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il Segreto **17.00** Show: Pomeriggio cinque **18.45** Kvizi: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Film: Che bella giornata (kom., It., '11, i. C. Zalone) **23.30** Talk show: Matrix

Italia 1

6.40 Nan.: Friends **7.05** Nan.: La vita secondo Jim **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Serija: The Closer **10.25** Serija: Person of Interest **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: The Big Bang Theory **16.45** Serija: Chuck **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. - New York **20.20** Uefa Europa League, Napoli – Sparta Praga, prenos **23.05** Uefa Europa League – Speciale

0.35 Film: DOA – Dead or Alive (pust.)

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffe Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Serija: Le strade di San Francisco **17.40** Serija: Il commissario Cordier **19.40** Diciannovequaranta **20.00** 0.30 Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Assassinio al galoppatoio (krim.) **22.50** Film: Assassinio sul palcoscenico (krim.)

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Piccola grande Italia **8.05** Dok.: Il portolano **12.45** Rotocalco Adnkronos **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.30 Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi studio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Ring **23.00** Dnevnik

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.35** Turbulenca **11.10** Odprta knjiga **12.00** O živalih in ljudeh **12.25** Na vrtu **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Odkrito **14.25** Slovenski utrinki **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** Dok. serija: Village folk **16.00** 18.35 Otroški program: OP! **17.00** 22.40 Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.25** 0.35 Ugriznimo znanost **17.55** 23.10 Osmi dan **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik **19.30** Slovenska kronika **20.00** Volitev 2014 **21.30** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.45** Panoptikum

Slovenija 2

6.00 9.15 Infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.05** Kvizi: Male sive celice **8.50** Dok. film: Prvak **9.05** Infodrom **10.50** Dobro jutro **13.15** 0.50 Točka **14.35** Posebna ponudba **15.35** Evropski magazin **16.00** Mostovi – Hidak **16.30** Točka preloma **17.00** Ljudje in zemlja **17.45** Dok. odd.: Liberty – Svoboda po ameriško **18.45** Žrebani Debeljice **18.55** Nogomet: evropska liga, Par-

tizan – Tottenham, prenos **20.55** Nan.: Moja družina **21.30** Serija: Vera **23.05** Film: Goreča prerija (dram.)

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.35** Primorska kronika **8.00** Porocila **8.40** Aktualno **9.30** V živo pred izredno sejo, prenos **10.00** 3. izredna seja DZ, prenos **20.00** Aktualno **20.15** Ozadja **20.30** Na tretjem... **21.30** Žarišče **21.45** Kronika **22.00** Lokalne volitve 2014, soočenje **Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** 23.55 Češmenja Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Boben **15.30** Folkest v Kopru **16.00** Slovenski magazin **16.30** Najlepše besede **17.05** Arhivski posnetki **18.00** Dok. odd. **18.35** 23.50 Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vse danes TV dnevnik **19.25** Četrtnova športna oddaja **19.30** Nogomet: evropska liga, Partizan – Tottenham **20.45** Dok. serija: City folk **21.15** Nautilus **21.45** Avtomobilizem **22.15** Glasba zdaj **22.30** Lokalne volitve 2014, soočenje **23.20** Na obisku

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Ukradena svetilka **18.00** Pogovor pod murvo **19.20** Nabiranje zdravilnih zelišč **20.00** Lokalne volitve 2014 **21.00** Gledališka predstava: Matiček se ženi **22.00** Glasbeni večer, sledita Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane in otroške serije **7.30** 13.05 Serija: Lepo je biti sošed **8.25** 9.35, 10.45, 11.55 Tv prodaja **8.40** 14.55 Serija: Queen Latifah show **9.50** 15.50 Nad.: Želim te ljubiti **11.00** 16.45 Nad.: Sila **12.10** 17.55 Nad.: Vrtinec življena **14.00** 22.30 Serija: Ne-premagljivi dvojec **18.55** 24UR – vreme **19.00** 22.00 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefu **21.00** Odd.: Epilog **23.25** Serija: Nevarna igra

Kanal A

6.50 13.00 Risanke **8.25** 18.55 Serija: Alarm za Kobra 11 **9.15** 13.40 Serija: Revolucija **10.05** 16.35 Serija: Dva moža in pol **10.35** 17.05 Serija: Naša mala klinika **11.30** Serija: Srečni klic **12.30** 13.25 Tv prodaja **14.30** Film: Bes Titanov (fant.) **18.00** 19.50 Svet **20.05** Film: Šakal (akc.) **22.25** Film: Izgubljeni (dram.)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Maverica; 17.30 Odprta knjiga: Ivan Cankar: Gospa Judit – 4. nad., sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaja.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.50 Filmofil; 7.00 Jutranjik; 7.30 Dobra zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditev; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Filmofil; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Poletni utrip kulture; 20.30 Od glave do rapa; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30,

Rai Četrtek, 18. septembra
Rai movie, 21.15

Figli di un dio minore

ZDA 1986
Režija: Randa Haines
Igrajo: Marlee, Matlin, William Hurt in Piper Laurie

V New Englandu dom za gluhenome dobi novega vzgojitelja Jamesa Leeda, cigar metode niso posebej všeč ravnatelju šole. Njegov način pa resnič na ljubo privede do velikih rezultatov in napredku pri mladih študentih je kmalu viden. V inštitutu živi tudi temnolasa Sarah Norman. To je mlada žensk, ki je v šolo dosegla še kot otrok. Ko je odrasla je izbrala, da bo v tem domu tudi živila in delala kot čistilka. Sarah je namreč ena redkih, ki ni nikoli spregovorila, pa čeprav skriva v sebi veliko inteligenco in tenkočutnost. James se tega zave in se v Saro tudi zalubi. Ona se preseli k njemu domov, a njuno skupno življenje ne bo enostavno, saj je Sarah zelo ponosna in trmasta. Film je pred skoraj tridesetimi leti naletel na izjemni uspeh in igralka Marlee Matlin je za interpretacijo prejela oskarja.

VREDNO OGLEDА

Primorski dnevnik

Brazilci so prvi polfinalisti

KATOVICE/LODŽ - Odbojkarji Brazilije so prvi polfinalisti svetovnega prvenstva, ki ga gosti Poljska. V drugi tekmi tretjega kroga skupine H v Lodžu so Brazilci s 3:0 (22, 20, 21) premagali Rusijo, o drugem polfinalistu iz te skupine bosta danes odločila Poljska in Rusija, ki se bosta pomerila ob 20.25. V skupini G v Katovicah je Nemčija s 3:0 (15, 21, 19) premagala Iran in po torkovem porazu v prvem krogu proti Franciji (0:3) prišla do prvih točk v tretjem krogu. Danes ob 20.25 se bosta pomerila še Francija in Iran.

Zavrača možnost bojkota SP v Rusiji

SANKT PETERBURG - Trener španske nogometne reprezentance Vicente del Bosque zavrača možnost, da bi prišlo do bojkota svetovnega nogometnega prvenstva leta 2018, ki bo v Rusiji. V začetku meseca so voditelji 28 držav EU pozvali Evropsko komisijo, naj pripravi sankcije proti Rusiji zaradi vojaških napadov na Ukrajino. Kot ena izmed možnosti se je omenjal tudi bojkot svetovnega nogometnega prvenstva leta 2018, ki ga bo gostilo trinajst ruskih mest.

SKUPINA E						
Bayern - Manchester						
City 1:0, Roma - CSKA Moskva 5:1						
Roma	1	1	0	0	5:1	3
Bayern	1	1	0	0	1:0	3
Manchester C.	1	0	0	1	0:1	0
CSKA	1	0	0	1	1:5	0
PRIHODNJI KROG (30.9.): CSKA - Bayern, Manchester City - Roma						

SKUPINA F						
Ajax - PSG 1:1, Barcelona - Nikozija 1:0						
Barcelona	1	1	0	0	1:0	3
PSG	1	0	1	0	1:1	1
Ajax	1	0	1	0	1:1	1
Nikozija	1	0	0	1	0:1	0
PRIHODNJI KROG (30.9.): Nikozija - Ajax, PSG - Barcelona						

SKUPINA G						
Chelsea - Schalke 04 1:1, Maribor - Sporting Lizbona 1:1						
Schalke 04	1	0	1	0	1:1	1
Sporting	1	0	1	0	1:1	1
Maribor	1	0	1	0	1:1	1
Chelsea	1	0	1	0	1:1	1
PRIHODNJI KROG (30.9.): Schalke - Maribor, Sporting Lizbona - Chelsea						

SKUPINA H						
Athletic Bilbao - Šahtyor 0:0, Porto - Bate Borisov 6:0						
Porto	1	1	0	0	6:0	3
Šahtyor	1	0	1	0	0:0	1
Bilbao	1	0	1	0	0:0	1
Bate	1	0	0	1	0:6	0
PRIHODNJI KROG (30.9.): Bate Borisov - Bilbao, Šahtyor - Porto						

NOGOMET - Za Maribor je v ligi prvakov proti Sportingu (1:1) zadel Zlatkov sin Luka

Dinastija Zahovičev

Maribor - Sporting Lizbona 1:1 (0:0)

Strelca: 0:1 Nani (80.), 1:1 Zahović (90.).
Maribor: Handanović, Filipović, Salalich (od 58. Bohar), Tavares (od 84. Meny), Ibraimi, Vršič (od 81. Zahović), Rajčević, Viler, Stojanović, Arghus, Mertelj.

Sporting: Rui Patrício, Mauricio, Jefferson, Andre Martins (od 46. Joao Mario), Slimani (od 90. Montero), William Carvalho, Carillo (od 67. Mane), Adrián Silva, Sarr, Cedric, Nani.

MARIBOR - Ljudski vrt, po pričakovanju poln in glasen (12.150 gledalcev), je po 15 letih spet doživel tekmo lige prvakov. V prvem polčasu so zdržali nalet gostov, še več, priigrali so si - tako kot tudi tekmaci - tudi nekaj izjemnih priložnosti, a se mreža ni zatresla. Zato pa se je v drugem polčasu. Najprej na žalost domačih navijačev Mariborova. Z lepim strelom je Portugalcem vodstvo prigral iz Manchester Uniteda posojeni Nani. Ob koncu tekme pa je sledila erupcija veselja domačih navijačev, saj je Luka Zahović (sin Mariborovega športnega direktorja Zlatka Zahovića) Maribor prigral sploh prvo točko na domačem igrišču v ligi prvakov. Priložnost za nove točke v gosteh pa bo konec meseca v Gelsenkirchnu pri Schalkeju, ki je danes prav tako remiziral pri Chelseaju (1:1).

Štajerci so v tekmo vstopili pogumno in imeli v deseti minutih prvo priložnost. Agim Ibraimi si je na levi strani prigral položaj za strel, a je Rui Patrício dobro zaprl prostor ob bližnjih vrtnicah in žogo odbil. Portugalc si zatem vedno bolj prevzemali terensko pobudo, nekajkrat je bilo malce bolj vroče pred mariborskimi vrati, a je Jasmin Handanović svojo nalogo dobro opravil. Še bolje je posredoval v 28. minutih, ko je sam pred njega prišel Andre Carrillo, streljal, žoga pa je v noge zadeha mariborskega vratarja.

Pritisk proti vratom domačih je bil vse močnejši, kljub temu pa so slovenski prvaki v 35. minutih prislri do novega strela z globo, a je bil Tavaresov poskus s kar težkega položaja lahek plen Sportingovega čuvanja mreže. Ta priložnost pa je le dala nov elan vijolicam, ki so uprizorile tri nevarnejše napade, med drugim je dvakrat od daleč dobro streljal Agim Ibraimi.

Tako po začetku drugega polčasa je bil spet na preizkušnji Handanović, ko je Islam Slimani v padcu streljal z globo, mariborski vratar pa je žogo odbil. V 51. minutih so bili spet blizu tudi gostitelji, po strelu Tavaresa z roba kazenskega prostora že žoga zadeha enega gostujučih branilcev in se malo mimo vratnice odkotalila v kot.

Na drugi strani je z volejem poskusil Nani, Handanović je bil spet na mestu. Zato pa je klonil v 80. minutih, ko je nil Nani le uspešen. V 90. minutih je na drugi strani dva krat poskusil Luka Zahović, a prav tako brez uspeha. Isti igralec je že v sodniškem dodatku unovčil napako domačih branilcev in odbito žogo z globo poslal čez Ruija Patricia v mrežo za končnih 1:1.

Branilec Maribora,
Koprčan Mitja Viler
(levo) in
Petar Stojanovič,
med njima pa
nogometni
lizbonskega
Sportinga
Islam Slimani

ANSA

NOGOMET - Liga prvakov

Pet golov Rome

»Razbili« so ruski CSKA - Ajax zaustavil PSG - Porto ponizal Beloruske

RIM - Roma je pred domaćimi gledalci povsem razbila moskovski CSKA, tekmo pa je v svojo korist odločila že v prvem polčasu. Prvo ime tekme je bil Juan Iturbe, ki je mrežo Rusov načel v šesti minutih, v 10. minutih za gol podal Gervinho, še eno podajo pa je vpisal v 20. minutih, ko je zaposlil Maicona, Roma pa je takrat vodila že s 3:0. Iturbe je nato v 26. minutih moral zapustiti zelenico zaradi poškodb, Gervinho pa je v 31. minutih postavil rezultat prvega polčasa. Roma je v 51. minutih vodila s 5:0, lastno mrežo je zatresel Sergej Ignashevič. Ruski predstavnik je dočasnega gola prišel osem minut pred koncem, zadel je Ahmed Musa.

V skupini G, kjer v elitnem klubskem tekmovanju nastopa Maribor, sta se Chelsea in Schalke 04, sicer naslednji nasprotnik slovenskih prvakov, razšla z nedoločenim rezultatom 1:1. Angleži je v 11. minutih vodstvo popeljal Cesc Fabregas, za nemško zadovoljstvo je v 62. minutih poskrbel Klaas-Jan Huntelaar. Po prvem krogu so tako vse štiri ekipe izenačene na lestvici.

Na drugi tekmi skupine E sta se v Münchenu pomerila Bayern in Manchester City, derbi sredinega večera pa je pripadel Bavarcem. V 90. minutih je zadel Jerome Boateng. V

skupini F je Ajax doma proti Paris St. Germainu iztržil točko. Francoze je v 14. minutih po podaji Zlatana Ibrahimovića v vodstvo popeljal Edinson Cavani, Lasse Schone je v 76. minutih zadel za 1:1. Barcelona je gostila Apoel iz Nikozije, premagala ga je z zadetkom Gerarda Piqueja v 28. minutih. Med rekorderje se je vpisal vezist Kataloncev Xavi, ki je na tekmi skupinskega dela lige prvakov nastopil 142. S tem se je po številu nastopov na drugem mestu izenačil z rojakom Raulom. Na vrhu je Ryan Giggs, ki je zbral 148 nastopov.

Athletic Bilbao in Šahtyor iz Donecka sta se v prvi tekmi skupine H razšla z neodločenim rezultatom 0:0, v drugi tekmi pa je Porto ponizal Bate Borisov. Bilo je 6:0, junak je bil Yacine Brahimi, ki je mrežo Belorusov zatresel trikrat. Uspešen je bil v peti, 32. in 57. minutih, zadel so še Jackson Martinez v 37., Adrian v 61. in Vincent Aboubakar v 76. minutih.

DANES EVROPSKI POKAL -

Drevi bodo v 1. krog faze skupin evropske lige nastopile štiri italijanske ekipi. Torino bo ob 19.00 gostoval v Belgiji proti ekipi Bruges. Inter bo ob enakem času igral v Kijevu proti ukrajinski ekipi Dnipro. Ob 21.05 bo Napoli gostil praško Spartu, Fiorentina pa francoski Guingamp.

NOGOMET - Deželni pokal 2. AL

Točka Mladosti, Primorje praznih rok

Primorje - Opicina 1:2 (1:0)

Strelci za Primorje: C. Paoletti v 35. min.

Primorje: Giardirri, Persi (T. Kovacic), L. Kovacic, Martini (Issich), Santoro, Zidarich (Noto), Paoletti (Altin), Pezzullo, Danieli, Krizman, Udina (Romano).

V drugem krogu deželnega pokala 2. amaterske lige je Primorje na domači Rouni izgubilo proti Opicini. Primorje je po prvem delu vodilo z golom Christiana Paoletti. V drugem polčasu so gostje izenačili po dvajsetih minutah. V zadnjem delu tekme pa so iz protinapada še zmagovali povedli. Primorje, ki je v pokalu še brez točk (v 1. krogu je izgubilo proti Romani, ki bo v nedeljo gostovala na Proseku), bo zadnjo pokalno tekmo igralo 1. oktobra proti Roianeseju. Roianese in Romana sta sиноči igrala 2:2.

Moraro - Mladost 1:1 (0:1)

Strelci: Mauro Peric v 12.

Mladost: Devetak, Peric D., Buffolin, Peric M., Patessio, Cadez E., Bressan, Marušič (Ferlez), Cadez A. (Kobal), Simeone, Zollia.

Po porazu z 2:3 proti Audaxu v prvem krogu državnega pokala je Mladost osvojila točko na igrišču v Moraru. Gostje bi si vendar zasluzili nekaj več, saj so imeli terensko premoč na igrišču. Marušič in soigralcii so odigrali res kakovosten prvi polčas, ko so tudi povedli

JADRANJE - Svetovno prvenstvo v olimpijskih razredih v Santanderju

Kvalifikacij še ni konec ...

Na svetovnem prvenstvu v jadranju v Santanderju tekmovalci v razredu 470 tudi včeraj niso dokončali kvalifikacijskih regat. Neugodnim vremenskim razmeram je treba dodati tudi skrajno nespretnost in neprofesionalnost regatnega odbora. Skupina, v kateri sta tudi naša jadralca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti, ki v torek ni dokončala drugega plova, se je včeraj podala na morje že ob 10. uri, druga polovica regatantov pa je čakala na kopnem. Uro kasneje, ko je bil napovedan štart, so bile razmere skoraj idealne, vendar se organizatorji nikakor niso mogli zasidrati, tako da so izgubili dve uri. V zelo močnem vetru so mnogi jadralci poškodovali opremo. Šele po spremembni regatnega polja, so končno začeli tekmovati v vetru z 32 vozli. Jadralca JK Čupa sta regato, tako kot dan prej, spet končala na 11. mestu, potem ko sta bila med plovbo dalj časa šesta. Zaradi vnovične napake organizatorjev v prvih krmah, ko so prestavili bojo za 50 metrov, sta, skupaj z drugimi vodilnimi posadkami, zaostala, a pred koncem nadoknadiла veliko mest, s končnim rezultatom pa sta se na skupni lestvici povzpela na 29. mesto, ki še prinaša uvrstitev v zlato skupino 38 najboljših jadralcev.

Po tej zelo težki in naporni preizkušnji so posadke poslali v marino, pol ure zatem pa spet na morje, da bi odjadrati še zadnjino kvalifikacijsko regato, vendar je tedaj že zavladal brezvretre.

»Posadke in štabi reprezentanc smo izjemno razočarani nad organizacijo, ki ni vredna prvenstva ISAF, na

Simon Sivitz Košuta in Farneti (arhivski posnetek) 11. na edini včerašnji regati

katerem se podeljujejo kvote za olimpijske igre. Poleg vsega je nerazumljivo tudi to, da so od nas po petih urah na vodi, po izjemno težki regati, ki je načela opremo in "utrudila" jadra zahtevali, da se vrnemo na regatno polje in pomerimo s tekmeči, ki so ves dan posedali na kavču,« je povedal Sivitz Košuta, ki pa se zdi vse prej kot demotiviran. »Jutri je nov dan. Ždaj sva na robu zlate skušnine, a če odjadrava dobro regato, se lahko hitro povzpena na lestvici. Tudi danes (včeraj, op. ur.) sva bila maksimalno motivirana in zelo hitra tudi v močnem vetru, škoda da ni bilo regat več,« je povedal krmar naše posadke. Stiskajmo pesti. (ak)

KOŠARKA - Na Stadionu 1. maja v Trstu

Konec tedna v znamenju dveh memorialov KK Bor

Jutri in v soboto 21. memorial B. Tavčar, v nedeljo še 13. memorial M. Gombač

Jutri in v soboto bo za nekatere peterke naših društev prvi poluradni nastop v novi sezoni. V nedeljo pa bodo na vrsti še mladinske ekipe. Na Stadionu 1. maja v Trstu bo v organizaciji košarkarskega kluba Bor in pod pokroviteljstvom Združenja slovenskih športnih društev v Italiji na sporednu 21. članski turnir in spomin na Borisa Tavčarja, v nedeljo pa celodnevni mladinski, pri vrsti 13. Memorial Milja Gombač.

Jutri zvečer bosta na sporednu polfinalni srečanja četveroboga v spomin na v prometni nesreči preminulega Borovega košarkarja in trenerja Borisa Tavčarja. Ob 19.00 se bosta spoprijela deželni C-ligaš Breg in D-ligaš Sokol, ob 21.00 pa domača vrsta, C-ligaš Bor Radenska, in tržaška ekipa iz D-lige Santos. V soboto bo tekma za tretje mesto med poražencema ob 19.00, ob 21.00 pa se bo začel veliki finale. Sledilo bo nagrajevanje ekip.

Tako košarkarji Brega kot Bora trenirajo že nekaj tednov. Za oboje bo turnir lepa priložnost, da trenerja (Borov Dean Oberdan in Bregov Tomo Krašovec) preverita formo igralcev. Prvenstvo deželne C-lige se bo začel začetek oktobra.

V nedeljo bodo na turnirju, posvečenem dolgoletnemu Borovemu predsedniku in nočnemu čuvaju na Stadionu 1. maja Milju Gombaču, merili moči košarkarji do 13. leta. Ob 9.00 se bo začel polfinalni Bor – Basket4Trieste, ob 11.00 pa Dom – Kontovel. Po skupnem kosičku bo ob 14.00 mali finale, ob 15.30 pa še dvojboj za prvo mesto.

TURNIR K2SPORT - V Gorici

Zmaga in poraz Doma

V telovadnici goriškega Kulturnega doma so sinoči odigrali tretjo krog košarkarskega turnirja K2sport, ki ga organizira ŠZ Dom. Dočači ekipa Doma je sinoči premagala Heidrun. Mališi domovci pa so izgubili proti Olimpii.

Dom – Pol. Heidrun 56:51 (23:12, 29:20, 42:41)

Dom: Voncina 6, Sanzin, Terčič 4, Zavadlav M. 15, Zavadlav G. 13, Coz, Abrami 14, Bogaro, Graziani 4, Mattiussi nv. Trener: Delisanti.

Pol. Heidrun: Tommasi 3, Donati 11, Scarel 2, Del Cuore, Devetagi, Pisacane 9, Vi-

PLANINSKI SVET

Izlet SPDT na Ratitovec

Slovensko planinsko društvo Trst načrtuje za nedeljo, 21. septembra 2014, avtomobilski izlet na Ratitovec; na razpolago bo tudi društveni kombi.

Zbirališče ob 7.00 uri na Općinah, pred hotelom Daneu. Od tod se bodo po hodniki peljali proti Železnikom in naprej do vasi Prtovec (1011m) nad Selšo dolino, kjer je veliko parkirišče ob cerkvi. Tu si bodo nadeli pohodniško opremo in zaceli vzpon po prijetni gozdni poti. Proti vrhu pot pripelje na razgledna travnatna pobočja Ratitovca in nato do Krekove koče na Ratitovcu (1642 m). Od tod je še 20 minut vzpona na najvišji vrh Ratitovca, 1672 m visoki Alternaver. Možna pa je tudi osvojitev še drugih pomembnih vzpetin v območju Ratitovca: 1658 visokega Kremanta, Gladkega vrha (1666 m) in Kosmatega vrha (1644 m). Sestop je predviden po drugi, položnejši poti. Izlet ni zahteven, za osvojitev glavnega vrha so predvidene 4 ure hoje.

Za informacije in prijavo lahko po klicete telefonsko številko: 040 413025 (Marinka).

Izlet SPDT Gonjače Sabotin

Zadnjo nedeljo v septembru, točneje 28. 9. 2014, pa pripravlja Slovensko planinsko društvo Trst avtobusni izlet iz Gorjat po grebenu na Sabotin in v Solkan.

Geografska lega 609 m visokega Sabotina in grebena za njim nudi edinstven razgled na Furlansko nizino, na Julisce in Karnijske Alpe, na Soško dolino s smeragdno reko Sočo. Tu se stikajo sredozemski, dinarski in alpski svet, zato je območje še posebno bogato na naravoslovnih, pa tudi kulturnih in zgodovinskih zanimivostih. Na grozote 1. svetovne vojne opozarjajo piramidasta obeležja na pobocju Sabotina, sistem kavern v bivši vzpenjači, ki je Avstroogrski vojski, utaborjeni na Sabotinu, omogočala oskrbo s pomočjo tovorne žičnice pa tudi manjši vodovod, ki je bil speljan z levega brega Soče. Zanimiv je tudi sistem avstroogrskih kavern, ki jih je po zavzetju Sabotina v 6. soški bitki, avgusta 1916, Italijanska vojska preuredila za svoje potrebe in pa muzejska zbirka v karavli na Sabotinu.

Izlet je nezahteven in zanimiv. Predvidene so 4 ure hoje. Odhod avtobusa s trga Oberdan, ob 7.00 uri oziroma ob 7.15 s trga v Sesljanu. Prijave za avtobus ob srede, 24. septembra na tel. štev. 040 ali v uradu Združenja slovenskih športnih društev v Italiji

Obvestila

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT

Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo, 1. oktobra 2014 začenja predsmučarska vadba za odrasle, ki bo v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave poklicite na tel. št. 335 6123484.

OK VAL obvešča, da se je v Štandrežu začela telovadba za otroke z vrtca: torek in petek od 16. do 17. ure; ter mikro in minivolley za otroke letnikov od 2005 do 2008 se bo mikro in mini odbojka odvijala v štandreški telovadnici ob torkih in petkih od 17. do 18.30. Info Tjaša 3284133974.

OK VAL obvešča, da se je 22.9 začne v doberdobski telovadnici telovadba za otoke iz vrtca. Urnik: ponedeljek in sreda od 15.45 do 16.45 Za otroke letnikov od 2005 do 2008 se bo mikro in mini odbojka odvijala v štandreški telovadnici ob torkih in petkih od 17. do 18.30. Info Tjaša 3284133974.

ZSŠDI obvešča, da bo danes, 18. septembra ob 20.30 na sedežu SK Devin v Slivnem, seja smučarske komisije.

AŠD BREG - OTROŠKA TELOVADBA vabi vse predšolske in osnovnošolske malčke na prvo telovadno urico, ki bo v soboto 20. septembra v telovadnici S. Klabjana v Dolini. Urnik: vsako soboto osnovnošolci 9.30 - 10.30, predšolski 10.30 - 11.30. Pridite številčni, saj bo letos poskrbljeno z vrsto prijetnih novosti.

ORIENTACIJSKI TEK

Dve prvi mesti za Gajo

Tekačice in tekači orientacijske sekcije ŠZ Gaja so konec tedna nastopili na deželnem dolgoročnem tekmovanju v Pradisiju. Gaja je nastopila s številno ekipo: predstavniki zeleno-rumenih je bilo kar 32. Tekmovalci gropaško-padriškega klubova so osvojili nekaj prvih mest in precej drugih višokih uvrstitev. V kategoriji M45 in M55 sta slavila zmago Paolo Pizzamus in Fulvio Pacor (oba Gaja). V bolj konkurenčni in težji kategoriji M35 je bil Peter Ferluga šesti. V kategoriji MC pa se je Antenore Bartulovich uvrstil na 2. mesto. V ženski konkurenčni je Chiara Sepin osvojila 3. mesto v kategoriji D35. Francesca Rovere pa je bila 2. v kategoriji DC, v kateri je Paola Spinelli osvojila 4. mesto. Uspešno so tekmovali tudi mlajši predstavniki Gaje. V kategoriji M12 se je Goran Položaj uvrstil na 6. mesto. V ženski kategoriji D14 je bila Tjaša De Luisa 4., v mlajši kategoriji D12 pa Veronika De Luisa 2. (ex-aequo). Na društveni lestvici se je Gaja za Maniagom uvrstila na 2. mesto. Tekmovalo je 15 klubov.

GORSKO KOLESARSTVO

»Naša« med deseterico

Gorski kolesarji so v nedeljo na Lokyah nad Novo Gorico nastopili na zadnji letoski dirki veljavni za Trofejo Friuli MTB Challenge. V kategoriji elite sport (od 20. do 29. leta starosti) je na 52-kilometrski proggi slavil zmago Andrea Bulfoni (Team Friuli), čas 2.05:10. Prosečan Tomaž Cefuta (letnik 1987, član tržaške ekipe Cottur) se je uvrstil na 6. mesto (2.10:18). Miran Bole se je uvrstil na 8. mesto (2.14:28), medtem ko je bil Mitja Kemperle (Cottur) na koncu 12. (2.21:56).

413025 in 040 220155.

Tečaj športnega plezanja za začetnike

V mesecu oktobru bo v organizaciji Alpinističnega odseka SPDT potekal že tradicionalni tečaj plezanja za začetnike namenjen odraslim.

Tečajniki se bodo pod budnim nadzorom inštruktorjev spoprijeli s to vedno bolj priljubljeno športno panogo tako na umetni steni kot tudi v bližnjih naravnih plezališčih, in načrtih pa je tudi kak daljši plezalni izlet. Uvodno srečanje bo v četrtek, 25. septembra, ob 20, pod umereno steno v športnem centru Zarja (Bavovica). Takrat bomo interesentom predstavili program ter orisali glavne smernice tečaja, ki se bo, kot že rečeno, odvijal skozi cel oktober. Dodatne informacije: +39 335 702 3626.

Enkratno doživetje (in vreme) v Dolomitih

Letošnje muhasto in deževno polete je bilo naklonjeno obisku gora, zlasti pa ne visokogorja, vendar je dvodnevni izlet v Dolomite, ki ga je priredilo Slovensko planinsko društvo Gorica vsaj deloma nadoknadel dokaj skromno sezono. Goriški planinci so obiskali skupino Selja, ki velja, poleg svetovnoznanih Treh zin za najbolj znano dolomitsko skupino in se povzpeli tudi na 3152 metrov visoki Piz Boe. Večji del dvajsetčlanske skupine planincev se je odločil za običajno planinsko pot od prelaza Gardena do prelaza Pordoi, manjša skupina pa se je preizkusila na zavarovani plezalni poti Tridentina.

V sončnem popoldnevu so se z Gardene usmerili po soteski Setus proti zavetišču Pisciadi, oddaljenem dve ure strmega vzpona po meliču in deloma zavarovanem nizu skalnih skokov.

V koči naj bi pričakali "plezalce", vendar pa je kopije oblakov in megle v drugi polovici popoldneva narekovalo nadaljevanje poti proti planinski koči Boe (2873 m). Iz oblakov je kmalu začelo natelavati, temperatura je bila samo kakšno stopinjo nad ničlo. Metež je po dobré pol ure prenehal in kmalu so se megle dvignile, ko so koče Boe, na visoki planoti pod istoimenskim vrhom, ni bilo večdaleč. Običajnega poletnega vrveža v koči ni bilo, saj se je poneod že začel pouk, skrajno neugodno pa je seveda vplivalo vreme.

Na Trbižu jubilejno srečanje planincev treh dežel

Na Trbižu bo v soboto, 27. t.m. 50. delovno srečanje planincev (in planinskih organizacij) Koroške, Slovenije in Furlanije Julisce krajine.

Prvo srečanje je bilo leta 1965. Delovni del srečanja se bo pričel ob 10. uri, predvidevno pa se bo sklenila z druženjem v hotelu Spartiacque v Žabnicah, ob 19.30.

Prednaročila stenskega koledarja SPDG 2015

V pripravi je stenski koledar za leto 2015 s planinskimi motivi in z natisnjениm znakom in naslovom društva SPDG. Na razpolago bo že čez slab mesec. Prednaročila sprejemajo na sedežu SPDG oziroma odborniki društva.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 19.11
Dolžina dneva 12.24

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 1.10 in zatone ob 16.02

NA DANŠNJI DAN 1987 – V večjem delu Slovenije je bilo čez dan izjemno toplje za sredino septembra. V Metlikah se je segrelo do poletnih 32,8 °C, v Ilirske Bistrici do 32,0 °C, na Planini pri Postojni do 31,5 °C, v Novi vasi na Blokah in v Babnem Polju do 30,0 °C in na Vojskem nad Idrijo (1070 m) do 27,5 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.19 najnižje -28 cm, ob 7.01 najvišje 20 cm, ob 12.59 najnižje -6 cm, ob 18.28 najvišje 19 cm.
Jutri: ob 0.59 najnižje -35 cm, ob 7.27 najvišje 28 cm, ob 13.29 najnižje -15 cm, ob 19.11 najvišje 26 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibanlo, temperatura morja 21,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 18 2000 m 7
1000 m ..... 13 2500 m 5
1500 m ..... 10 2864 m 3
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegže 5; v gorah 5,5.

Povsod po deželi bo prevladovalo stanovitno vreme z zmerno oblačnostjo. Proti večeru se bo pooblačilo. Pihal bo šibak veter.

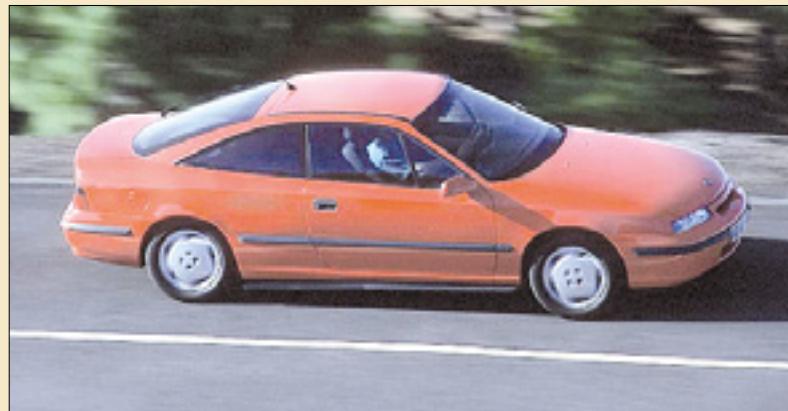
Sončno bo, z občasno površčano oblačnostjo. Dopoldne bo ponekod po nižinah megla ali nizka oblačnost.

Povsod po deželi bo zmerno oblačno z občasnimi padavini, ki bodo najprej zajele nižino in proti večeru še ostali del dežele.

Jutri bo največ sončnega vremena v vzhodni Sloveniji. Drugod bo pretežno oblačno. Topleje bo, pihal bo jugozahodni veter.

Pred 25 leti...

Pred 25 leti je Opel v Nici na Azurini obali predstavljal enega najbolj posrečenih kupejev takratnega časa. Calibra si je v nekaj letih pridobil status simbol med športnimi vozili, še zlasti ko so jo opremili še s štirikolesnim pogonom. Calibra je ob predstavitvi imela dvolitrski motor največe moči 115 KM, ki je Oplovo prvakinja aerodinamike potisnil do 203 km/h. Imela je tudi motor s 150 KM, s štirimi ventili na valj, ki ji je zagotovljal največjo hitrost 223 km/h.

Kitajska se bori proti monopolistom

V zadnjih mesecih je Kitajska sprožila obsežne preiskave domnevne monopolne obnašanja tujih podjetij v številnih sektorjih, od farmacevtskih in tehnoloških koncernov do proizvajalcev mlečnih formul. Na zadnje so bili tarče preiskav avtomobiliske hiše.

V preiskave domnevne monopolne obnašanja na Kitajskem je vpletene več kot tisoč podjetij iz avtomobilskega sektorja, tako tujih kot domačih, so poročali kitajski mediji. Kitajske oblasti so desetim japonskim proizvajalcem avtomobilskih delov naložile plačilo kazni zaradi dogovarjanja o cenah. Družbe bodo morale plačati več kot 200 milijonov dolarjev (150 milijonov evrov). V začetku meseca je kitajska komisija za nacionalni razvoj in reforme sporočila, da sta se monopolno obnašala Audi in ameriški Chrysler, ki se je nedavno združil z italijanskim Fiatom.

RENAULT - Iz Slovenije tretja serija twinga, od katere si veliko obetajo

Malček za vožnjo po mestu

Motor in pogon v zadku omogočata zelo majhen obračalni krog, kar prispeva k večji okretnosti

Nekaj več kot 20 let je mimo kar so predstavili prvega Renaultovega twinga in sedaj je pred nami tretja serija francoskega malčka in to relativno hitro po predstavitvi druge serije, ki se ni obnesla. Twinga izdelujejo v slovenskem Novem Mestu, kjer so prepričani, da si lahko povrne staro slavo in prvo mesto v segmentu malih mestnih avtomobilov le tako, da je povsem drugačen od konkurenč.

Mali Novomeščan je seveda namenjen mestni vožnji. O tem priča tudi njegova velikost: nekaj več kot 350 cm, kar pomeni, da je v mestnem prometu dovolj okreten. Temu seveda prispevata dva motorja: SCe 70: 3-valjni, bencinski, atmosferski, prostornina 999 cm³, največja moč 70 KM, največji navor 91 Nm in TCe 90: 3-valjni, bencinski, turbo polnilnik, prostornina 898 cm³, največja moč 90 KM, največji navor 135 Nm. Oba sta povezana s petstopenjskim ročnim menjalnikom (šestostopenjski, spričo dejstva, da se obe motorji rada vrtita, ne bi bil odveč).

Motor je v zadku, kar sicer ne bi bilo nič čudnega, ko bi v zadku ne bil tudi prtljažnik, sicer skromen, a vendar. Zato se lahko vprašamo, kaj pa je sprejet, če je motor zadaj. Spredaj so v glavnem rezervoarji za razne tekočine. Motor v zadku prispeva tudi k izredno majhnemu obračalnemu krogu, 8,6 m: kolesa so pomaknili na skrajne robove in bistveno povečali gibljivost prednjih koles: kolesi se pri twingu obračata za 45 stopinj, povprečje v segmentu pa je okrog 30 stopinj.

Novi twingo je od predhodnika krašči za 10 centimetrov, medtem ko se je njegova medosna razdalja podaljšala za 12 centimetrov, pri čemer imajo koristi tako potniki kot tudi prostor za prtljago. Vozilo je tudi opazno višje (+ 8 centimetrov, čeprav v njem potniki, ki niso prav majhne rasti sedijo s težavo), za dodatna 2 centimetra so zvišali tudi položaj voznika, ki s tem dobiva boljši pogled na cestišče.

Cene se začenjajo pri 9.950 evrih.

Range rover bo stal kot majhno stanovanje

Na skorajnjem pariškem avtomobilskem salonu bodo predstavili tudi najmočnejši range rover SVR. Avto poganja pošastni petlitrski bencinski V8 motor s 550 KM in 680 Nm navora, medtem ko moč na vsa štiri kolesa prenašaZF osemstopenjski samodejni menjalnik. Pospeši od 0 do 100 km/h v 4,7 sekunde, medtem ko najvišja izmerjena hitrost znaša 260 km/h. Povprečna poraba v mešanem ciklu se giba okrog 12,8 litra, medtem ko v zrak na kilometr pride 325 gramov CO₂, je pa vsem jasno, da je ta poraba pri resnični vožnji mnogo višja. S ceno 93.450 funtov (117.296 €) bo napadal tekmece kot so Porsche Cayenne Turbo S, Mercedes ML63 AMG in BMW X5 M.

ZAKONODAJA**EU: Proizvajalci naj posredujejo realne podatke o porabi**

V pripravi je osnutek zakonodaje EU, ki bo zahtevala, da avtomobilski proizvajalci testirajo normno porabo pri svojih vozilih v realnih pogojih na cestiščih in ne več v svojih laboratorijskih. Na ta način želijo regulatorji EU izčiniti vrzeli, katerih so se posluževali proizvajalci pri svojih meritvah. Raziskava, ki so jo opravili v lanskem letu, je pokazala, da so pri merjenju uporabljali različne metode prirejanja – od vožnje po ne-realno gladkih površinah, do prilaganja tlaka v gumenih. Gre za vprašanje, ki so ga avtomobilisti že večkrat postavili, saj se vsi sleeti, ko prej zavedo, da so podatki o porabi, ki jih posredujejo avtomobilskihi se povsem nerealni in samo način, kako privabiti kupce. Tako bo koncem leta predstavljen predlog strožjih standardov pri meritvah CO₂, katerim pa bodo najverjetneje nasprotovali proizvajalci. Predlog bodo morale potrditi še vse države članice EU.

Ob tem evropska komisija dodaja, da je potrebno dati večji poudarek emisiji dušikovih oksidov, ki so povezane z bolezni mi pljuv in več 100.000 primeri zgodnjih smrti. V raziskavi so ugotovili, da so v realnem svetu emisije dušikovih oksidov bistveno višje, kot jih proizvajalci navajajo v testih. Nekatere so celo petkrat višje od meritv, ki jih je postavila EU.

Avtomobilski proizvajalci so že sami priznali, da so bili dosedanjih testi pomanjkljivi, vendar hkrati opozarjajo evropsko komisijo, da morajo biti bolj realni. Ob tem dodajajo, da je še prezgodaj, da komisija že sedaj določa, kakšne naj bodo emisije CO₂ leta 2025. A če imajo proizvajalci še zadrljke ob tovrstni zakonski noveli, pa se nekateri preizkuševalci, kot na primer TUV Nord, že soočajo s prihajajočimi spremembami in aktivno sodelujejo v razpravi.